



**IZDELovanje  
STAVBNEGA POHIŠTVA**

Martin Hrastovšek s.p.

HITRA REŠITEV  
VAŠEGA PROBLEMA

K Roku 21, 8000 Novo mesto,  
tel./fax: 068 27 060  
delavnica: Jurka vas b. st.  
tel: 068 83 080



# DOLENJSKI LIST

št. 28 (2448), leto XLVII • Novo mesto, četrtek, 11. julija 1996 • Cena: 180 tolarjev



**V BOJU PROTIV SUŠI** - Namakalni sistem zajema akumulacijo pod Jelčičevom domačijo s prostornino čez 30.000 kubičnih metrov in preko 40 km položenih cevi. Oprema za kapljicni sistem je izraelska, črpalka je italijanska. Na vsaki parceli je nameščen števec, sicer pa je sistem centralno voden in se vključuje avtomatsko na osnovi potreb v prstih, ki jih sporočijo posebna tipala. Sistem nudi vsaki parceli tudi možnost dognjevanja na posebno racionalen in okolju manj škodljiv način. V bodoče bo s sistemom upravljala Sadarska zadruga Posavja. (Foto: B. D. G.)

## Minister pognal namakalni sistem

Sadjarji v Arnovem selu pri Brežicah bodo poslej v sušnem času lahko namakali čez 36 hektarjev nasadov - Za 82-milijonsko naložbo so 28 odst. prispevali sadjarji sami

**ARNOVO SELO** - V najbolj sadarski vasi v Sloveniji so v pondeljek popoldne slovesno pognali namakalni sistem "Arnova selo 1". Ta bo k večjemu in zanesljivejšemu pridelku pomagal 22 sadjarjem, ki bodo s kapljicnim sistemom odslej namakali 36,6 ha nasadov jablan pa tudi breskev in hrušk. Sistem je uradno odprt in tudi pognal minister za kmetijstvo in gozdarstvo dr. Jože Osterc, otvoritev pa sta se med drugimi gosti udeležila tudi arnovčanski rojak dr. Ivan Kristan, predsednik državnega sveta, in brežiški župan Jože Avšič.

Namakalni sistem so pričeli graditi pred dvema letoma in sprva načrtovali le namakanje za 10 ha nasadov, pozneje pa se je izkazalo, da je mogoče namakati večje površine. Naložbo je vodilo Sad-

jarsko društvo Posavja ob strokovni in materialni pomoči Ministrstva za kmetijstvo. Vrednost celotne naložbe je 82,5 milijonov tolarjev, od tega je država plačala gradnjo akumulacije in primarnega voda v višini 59,1 milijona tolarjev, medtem ko so lastniki sami k naložbi prispevali 23,4 milijona tolarjev. Drugače povedano: na 1 hektar namakane površine so lastniki prispevali 638 tisočakov in država 1,6 milijona tolarjev, kar je 72 odstotkov.

Sadjarje sta ravno sušni leti

1992 in 1993, ko jim je suša pobrala tudi do 70 odstotkov prideka, prepričali, da je naložba upravičena. Kljub izdatni pomoči države pa si ne morejo kaj, da se ne bi primerjali s sadjarji po Evropi, s katerimi se soočajo na tujih in domačem trgu. Njihovi konkurenți so zaradi državne pomoči še vedno v veliki prednosti. V Italiji

- Sadjarji se sicer veselijo nove pridobitve, a zaradi velikih izdatkov zaskrbljeno gledajo v prihodnost. Prepričani so, da bi država moral regresirati obrestno mero za lastno udeležbo ne le pri manjših, ampak tudi pri tako velikih naložbah, da se ne bi izničil že tak velik vložek države. Opozarjajo tudi na velike stroške zavarovanja pred točo in slano (29 odstotkov!), še posebej, ker mora vsak kmet, ki je dobil kredit za namakanje, obvezno zavarovati nasad. Menijo, da bi morala uvesti solidarnost pri večji škodi ali kako drugače reševati zavarovanje, da bi se sadjarji lahko primerjali s konkurenči, ki imajo 3-odstotne premije za zavarovanje pred točo. Poleg tega v Evropi država krije 80 do 90 odstotkov naložbe v gradnjo hladilnic in pri ustanovitvi nove zadruge tri leta plačuje vodstvo zadruge.

na primer država zgradi 90 odstotkov namakalnega sistema, za preostalih 10 odstotkov dobi kmet zelo ugoden kredit, medtem ko so arnovčanski sadjarji kredite za svoj del naložbe najeli po obrestni meri R + 13 odstotkov!

B. DUŠIČ GORNIK

## KRČANA USPEŠNA TUDI DOMA

**KRŠKO** - Tekmovalca AMD Krško Izak Pantej in Krešo Omerzel sta postala nova državna prvakova speedwayu med dvojicami. Vse konkurenčne sta pred časom premagala že v Ljubljani, v soboto zvečer pa sta na domačem dirkališču povsem porazila vse nasprotnike in do tedaj najresnejša konkurenta za naslov prvaka, Ljubljancana Pintarja in Šusteršča, ki sta bila v Krškem šele četrtja, premagala kar za 10 točk. Tretje mesto na krški dirki je zasedla druga domača dvojica Gerhard Lekše in Denis Štojs, ki je bila tretja tudi v skupnem vrstnem redu obeh dirk.

POZDRAV ROJAKOM - Na Novem trgu v Novem mestu je bilo v petek, 5. junija, zelo živahno. Na preveč tradicionalnega slovenskega izseljenskega piknika, ki je bil letos v Postojni, je bila v Novem mestu uvodna prireditev Pozdrav rojaku. Prireditev so povezali s predstavitvijo knjižne novosti Cvetke Kocjančič Gospodar golega ozemlja in z nabiranjem prispevkov za medicinske aparate za novomeško porodnišnico. Za razvedri- so poskrbeli ansambl Henček, Vesna, Gašperji in posebej za to priložnost izseljenski ansambl iz Kanade, pevca Ivan Hudnik in Irene Vrčkovnik. Dolenjski oktet in folklorna skupina Kres. Navzoča sta pozdravila proši Jožef Lap in novomeški župan Franci Konsilija, ki je Lojetu in Cvetki Kocjančič izročil priznanje občine Novo mesto za delo, ki ga opravlja v slovenski izseljenski skupnosti v Kanadi. Ves izkupiček prisreditev je bil namenjen za nakup medicinske opreme za novomeško porodnišnico. Na sliki: v narodne noše oblečene Stražanke izrekajo dobrodošlico. (Foto: M. Markelj)



**IZSELJENCI SPET V POSTOJNI**  
Srečanje tokrat močno prekomorsko obarvano

**POSTOJNA** - Slovenski izseljenci in njihovi predstavniki z vsemi koncev svete so se tudi letos zbrali na tradicionalnem Srečanju v moji deželi. Tokratno srečanje je bilo že enainštiričeseto po vrsti. Toliko let se je že selilo po različnih krajev naše domovine. Najdlje je bilo v Škofji Loki, pa tudi na Dolenjskem je gostovalo tri leta zapored, predno se je preselilo na sedanjo lokacijo v Postojni.

Letošnje srečanje je izveneno v znanimenju prekomorskih izseljencev, saj je kulturnemu življenu v matici dala močan pečat skupina avstralskih umetnikov s samostojno razstavo v Ljubljani, v Postojni pa je bila njihova razstava v naslovom "Most" in močno zastopanostjo njihovih, južnoameriških in severnoameriških umetnikov na izseljenski slikarski koloniji v Mostu na Soči.

V soboto je bila v Postojni osrednja celodnevna prireditev, katere vrhunce je bila v popoldanskem času maša v koncertni dvo-

rani, v popoldanskem pa pozdrava na nagovora postojnskega župana Josipa Bajca in predsednika Slovenske izseljenske matice dr. Janeza Bogataja, ki sta bila uvod k bogatemu kulturnemu programu, v katerem so nastopile umetniške skupine iz domovine in iz krajev, kjer med slovenskimi izseljenci v tujini še cvete slovenska kultura v obliku pesmi in glasbe.

Tudi v drugih po Sloveniji smo se ob tej priložnosti spomnili svojih rojakov v tujini, v Novem mestu na primer v petek na Novem trgu s prireditvijo "Kocjančičevi v Novem mestu", to poletje pa bo še nekaj gostovanj in prireditiv, ki bodo imele izseljensko obeležitev.

**VREME**  
Ob koncu tedna bo sončno in toplo.

## PRIZNANJA DELAVCEM UNZ KRŠKO

**KRŠKO** - Ob dnevu slovenske policije konec junija je na svečani akademiji načelnik UNZ Krško Rajmund Veber podelil priznanja Ministerstva za notranje zadeve. Srebrni znak so prejeli Marjan Hartl, Alojz Resnik in Rudolf Srpčič, bronasti znak Milan Božič, France Božičnik, Franc Krašovec, Miran Podlesnik, Martin Škrlec, Peter Železnik, Stanko Bogolič in Darko Kerin, pisno poohvalo pa Boštjan Cugmas, Safet Halkič, Stanko Povhe, Robert Turšič in Janez Vimpolšek. Ob tej priložnosti so podelili tudi priznanja in pokale najboljšim športnim enotam. Najboljša je bila postaja prometne policije Obrežje, druga je enota UNZ Krško, tretja pa policijska postaja Sevnica.

## OBNOVA GLASBENE ŠOLE

**RIBNICA** - Glasbena šola načrta obnoviti stavbo v Kolodvorski cesti z potrebe svoje dejavnosti. Računajo, da bodo za te namene porabili okoli 37 milijonov tolarjev.

**MOLEK**  
avtoservis - prodaja vozil -  
avtodeli  
AVTODELI, Novo mesto  
Kandijska 27  
(pri vulkanizerstvu Mohorič)  
Tel. 068/322-366

## ARGUS&CO

- najboljši ortopedski pripomočki
- naravna nega
- kompletni program za bodoče mamice

Delovni čas:  
9. - 12. ure in 16. ure - 18.30  
sobota: 9. - 12. ure  
Vrhovčeva 2, Novo mesto  
tel. 068/24-867

## MANAP

turistična agencija  
Kandijska 9, Novo mesto  
Tel.: 068/321-115  
Tel./fax: 068/342-136

POLETJA ŠE NI KONEC  
— UMAG, POREČ, ROVINJ, RABAC, KRK, RAB, PAG, BRAČ, KORČULA in seveda MALTA, TUNIZIJA, SARDINIJA, TURCIJA, ŠPANIJA... ČAKAJO NA VAS!

## MIZARSTVO GOLOB

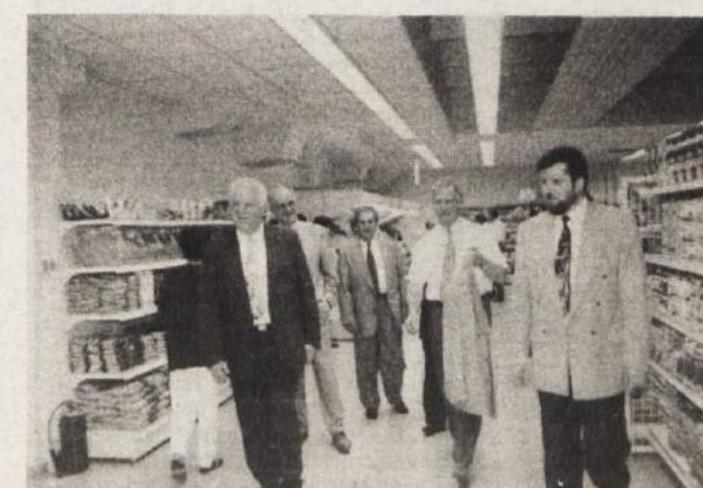
Izdela notranje opreme  
8000 NOVO MESTO  
MALA CIKAVA 18  
SLOVENIJA  
tel., fax +386(0)68/22-787  
mobil 0609/633-163

## Krško z največjo samopostrežbo

Več kot 2.000 kv. metrov popolnoma prenobljenih prodajnih prostorov, preko 10.000 artiklov v eni največjih Mercatorjevih samopostrežnih in hrakti diskontnih prodajaln

**KRŠKO** - Največje slovensko trgovsko podjetje in največja delniška družba Mercator ima od petka dalje največjo samopostrežno prodajalno trgovino prav v Krškem. Obnova samopostrežne prodajalne v Nakupovalnem centru je Mercator veljala skoraj 3 milijone nemških mark, gostom pa sta na voljo nov gostinski lokal in cvetličarna, kmalu pa bosta tudi drogerija in bebi center, z ureditvijo zunanjih podobe pa so urejena še dodatna parkirišča in razkladljene rampe.

S to investicijo Mercator uredi svoj projekt prenove 300 Mercatorjevih trgovin po vsej Sloveniji. Strateška usmeritev pa vključuje tako gradnjo velikih nakupovalnih centrov, samopostrežnih trgovin srednje velikosti kot tudi manjših trgovin. "Nesporno je, da Mercator kot največja trgovska družba v Sloveniji ne more mimo trendov, ki so v svetu preverjeni, to je, da so v strukturi maloprodajne mreže



Pridobitev je za Krško in širšo okolico velikega pomena, zato je bila tudi otvoritev slovenska. Popstrelili so jo Big band iz Krškega pod vodstvom Aleša Suše, Murenčki iz krškega vrtca, trak je prerezal dolgoletni delavec Mercatorja in poslovodja Franc Čižmek, otvoritev pa se je udeležil tudi predsednik uprave Mercatorja Kazimir Živko Pregl. (Foto: T. G.)

## Imejmo se "fajn"!

Čeprav letošnji julij ni pasje vroč, je to mesec, ko gre na dočni največ ljudi, seveda jih večina odide na morje. Ker pa vse več Slovencev preživlja dopust na hrvaški ali kaki tuji obali, so načrtovalci strategije slovenskega turizma to odgovorili s promocijsko akcijo, s katero so žeeli slovenskemu ljudstvu povedati, da se imamo lahko dobro tudi doma. Žal se akcija ni obnesla, saj namerava po nekaterih anketah skoraj polovica Slovencev letovati na Hrvaškem, zelo malo pa v slovenskih gorskih in turističnih krajih.

Akcija ni prepričala ljudi predvsem zato, ker so cene pri nas višje od cen na Hrvaškem ali v tujini. In če to povežemo še z dejstvom, da je med tistimi, ki ne bodo šli na dopust, več kot polovica takih, ki si dopusta ne morejo privoščiti, postane slika veliko bolj jasna. Pri naraščajoči brezposelnosti je žal vse več ljudi, ki se borijo za preživetje. Takšnim ljudem se ni najhujše odpovedati dopustu, veliko bolj se bojijo jeseni, ko se bo pričela šola, hkrati pa bo potreben pripraviti kurjavo in ozišnico. Mnogi med njimi so, ne po svoji krivi, po 20 ali več letih zaposlitve ostali ne le brez službe ampak tudi brez možnosti, da dobijo novo zaposlitve. Večina njih skriva svoj ranjeni ponos in bedo za domačimi zidovi, čeprav bi se tudi oni radi imeli dobro vsaj doma, če jim že ni dano na dopust.

JOŽICA DORNŽ



# Z vrtanjem do dobre pitne vode

**V desetih letih Komunala izvrtala 51 vrtin v skupni globini skoraj 8 km, ki lahko dajejo 236 l kakovostne vode na sekundo - Se 7.000 ljudi brez vodovoda**

**NOVO MESTO** - Iskanje novih virov pitne vode, tako imenovane hidrogeološke raziskave, poteka na območju nekdanje občine Novo mesto že od leta 1986, po letu 1990 kot samostojna naloga v okviru poslovnega plana novomeške Komunale. Raziskave opravlja Geološki zavod iz Ljubljane.

**PLOČNIKI** - Hoja po novomeških pločnikih postaja nevarno početje. Če na njih že ne parkirajo avtomobili, se kaj lahko zgodi, da prednega človeka, ki si upa po njih hoditi, podre kakšen od objestnih rolkarjev ali kolesarjev, ki so se iz nevarnih cest umaknili na (zanje) varnejše pločnike. Pa še izpita jih ne morejo vzeti in niti paik jih ne more odpeljati. To, da je newyorški župan uvedel za take prekrškarje stroge kazni, pa do podgurskega mejsta še nej prslu.

**PARKIRIŠČE** - Šentjernejska občinska uprava v podobi samega župana si je prilastila tudi parkirišču na prostoru, ki ga je uredila te pokojna Iskra blagega spomina. "Župan se nosi kot kakšen grščak," se razburja bolj jezična gospa, sama nekdaj uslužbenka lakte, ki je zaradi njenega propada ostala brez službe in dohodka. (Takih, jezičnih in brez službe, je v Šentjerneju in okolicu ve veliko.) "Če ga kušnem, bo pa še lep!" je zaščipila.

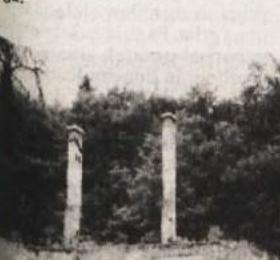
**TEMA** - Šmihel in Reigrča vas sta že nekaj časa v temi. Javna razsvetljava je crnila, kar so sred Šmihela postavili dve novi svetiki, ki sedaj tudi ne svetita. Nekateri povezujejo črno temo s to novo svetlobno ojačitvijo, drugi pa s tem, da so dodatno žarko osvetlili Šmihelsko cerkev, ki sedaj edina blešči sred egipatske teme.



Ena gospa je rekla, da novoški velodrom še ni končan, dirke so se pa že začele. Lojze Peterle dirka od direktorja do direktorja, da bi zbral denar za njegovo dokončanje.

## DRUŽABNO SREČANJE FARANOV

**ŠMIHEL** - V soboto, 13. julija, ob 16. uri na dvorišču osnovne šole Šmihel ob sodelovanju šmihelskih gasilcev in krajevne skupnosti srečanje faranov šmihelske fare, ki želijo delati tako proslavili sedemstoletnico njene obstoja. V pestrem kulturnem programu bodo sodelovali: mešani pevski zbor župnine Novo mesto-Šmihel, otroška skupina Zvezdice, Modra kronika, ansambel Korenine in moški pevski zbor Ruperčvrh, na programu pa so tudi družabne igre, ki sta jih pripravili skupini Sonce in Zarja, licitacija, srečelov in še marsikaj zanimivega ter zabavnega.



**DOM NA FRATI JE ŠE VEDNO POGORIŠČE** - Dom na Frati, za mnoge prijetna izletniška točka, je pred tremi leti pogorel in v ruševinah ostal vse do danes. Na novomeški občini pravijo, da so imeli že tudi potem, ko je dom pogorel, najemnika in z njim podpisano pogodbo, vendar se je najemnik premisil zaradi prenosa kmetijskih zemljišč in gozdov, ki so bili do sedaj v lasti občine, na republiški sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, ki se je zgodil v tem času. Občinsko je ostalo le zemljišče, kjer stoji stavba, vse okrog pa je dan sklad, zaradi tega je za najemnike Frata za zdaj nezanimivo. (Foto: J. Dorniž)

"Glavni namen teh raziskav so trije," pravi vodja tega raziskovalnega projekta inž. Jože Bašelj iz Komunale. "Koncept dolgoročnega razvoja oskrbe z vodo v občinah Novo mesto, Šentjernej in Škocjan temelji na opuščanju sedanjih nekakovostnih kraških vodnih izvirov ter na zajemanju kakovostnih vodnih virov iz globinskih vodonosnikov. Najbolj problematična so zajetja za Dolenjske Toplice, Karteljevo in Brusnice. Drugi namen teh raziskav je odkriti vodne vire za oskrbo prebivalstva na območjih, ki še nimajo vodovoda in kjer ni lokalnih površinskih virov, ki bi bili primerni za javno oskrbo z vodo. To sta predvsem gorjansko Podgorje ter Ajdovska planota. Te raziskave pa nam dajejo tudi podatke za določitev vodoprivravnih območij in zaščito varstvenih pasov vodnih virov."



Inž. Jože Bašelj

preveč blatna. Raziskave v prvem obdobju so veljale blizu 3 milijone nemških mark, v drugem pa blizu milijon mark.

"Raziskovalni načrt za lansko leto smo v celoti izpolnili," je povedal inž. Bašelj. Tako so izvrtali 3 vrtine, in sicer v Čemšah, kjer so

## SPOMINSKO OBREŽJE NA VEL. LIPOVCU

**NOVO MESTO** - Skupnost borcev 15. divizije in Območni odbor ZB NOB Novo mesto obveščata vse, da bosta na dan obletnice ustanovnega zborna 15. udarne partizanske divizije odkrili spominsko obeležje, in sicer v tork, 23. julija 1996, ob 11. uri na Vel. Lipovcu. Spominsko obeležje bo odkril župan Mestne občine Novo mesto g. Franci Koncilija, predsednik skupnosti borcev 15. divizije tov. Lado Kocijan bo imel slavnostni nagovor, sledil pa bo kratek kulturni program, ki ga bo pripravilo krajevno združenje ZB NOB Žužemberk. Vabilo vse borke in borce 15. divizije in ostale občane, ki želijo prisostvovati tej slavnosti.

## Na prevolski šoli vse več otrok

**PREVOLE** - Za prevolsko šolo, ki živi s krajem in za kraj ter ohranja življenje tudi v najbolj odročnih suhokrajinских vasch, je novi kombibus velika pridobitev. Prejšnji, devet let star kombi je namreč dotrajal, zato jih je



Jože Hribar

zadnje čase večkrat pustil na cedilu. "Velikokrat se je zgodilo, da smo otroke zapeljali domov učitelji s svojimi osebnimi avtomobili, neprimeren pa je bil tudi za daljša potovanja, za izlete in razne ekskurzije," razlagata ravnatelj prevolske osnovne šole Jože Hribar.

Prevolsko šolo je letos obiskovalo 65 otrok, za jesen pa jih imajo vpisanih 68. Večina otrok se vsak dan pripelje v šolo s kombibusom, samo iz najbolj (9 km) oddaljene vasi. Visej se v šolo vozi 14 otrok. V šoli imajo tudi predšolsko vzgojo za otroke, starejše od štirih let. Ravnatelj Hribar pravi, da so edina šola v Sloveniji, ki predšolsko varstvo kombinira s prvim razredom. Ker zadnja leta število otrok na njihovi šoli narašča, bo kombi še toliko bolj dobrodošel, koristil pa bo tudi za potrebe njihove krajevne skupnosti.

Prevolska šola je resda oddaljena, lahko pa se pojavlja z marsičim, česar druge šole po Sloveniji nimajo. Vsi njihovi učenci imajo malico in kosilo, ker starši prinesajo v šolo to, kar pridelajo doma, učenci pa naberejo čaj. Seveda prispevajo starši še razliko. To pa ni edina posebnost šole, prav sedaj namreč že četrto leto zapored imajo v gosteh otroke iz cele Slovenije, ki so sodelavci oddaje Sobotna raglja na 1. programu slovenskega radia. "Otroci bodo na naši šoli pravilno tri oddaje v živo in pokazali, kaj so novega spoznali, videli ter kako so se imeli," pravi ravnatelj. Prva skupina petdesetih otrok je že odšla domov, sledita pa še dve.

J. D.

pravzaprav poglobili staro vrtino s 330 na 414 metrov in dobili 3 l/s neoporečne vode. V Kamnišku pri Orehovici so za novi vodovod Tolsti vrh izvrtali 220 m globoko vrtino, iz kartere je moč črpati do 20 l/s zelo kakovostne vode. Pri Koroški vasi so za načrtovani vodovod Podgrad izvrtali 300 m globoko vrtino in tudi prišli do neoporečne pitne vode. Poleg teh del so lani opravili še raziskave na Ajdovski planoti ter meritve lege podzemne vode v posameznih vodonosnih geoloških plasti. Te meritve dajo bazo podatkov za bilanco podzemne vode. Lani je šlo za vsa dela dobrih 31 milijonov tolarjev, od tega je več kot 22 milijonov prispevala Komunala, 9 milijonov tolarjev pa Ministrstvo za znanost in tehnologijo.

Z letih 1986 - 1991 so izvrtali 38 vrtin, od tega je bilo 15 suhih, izdatnost "mokrih" vrtin pa je 142 litrov vode na sekundo. V letih 1992 - 1995 so izvrtali še 13 vrtin in dobili dodatnih 94 litrov vode na sekundo. Neuporabna je bila samo vrtina na Dolžu, ker je

"Lahko rečemo, da so dosedanje raziskave opravile porabljenia sredstva," pravi vodja projekta. "V desetih letih, kolikor potekajo raziskave, smo izvrtali 51 vrtin v skupni globini skoraj 8.000 metrov, njihova izdatnost pa je dobrih 236 l/s. Le iz treh vrtin voda ni primerna za uporabo, od izvrtanih 51 vrtin pa je le 16 suhih. Od skupne izdatnosti 236 l/s smo že zajeli dobrih 95 l/s, za zajem nadaljnjih 52 l/s pa pripravljamo investicijsko tehnično dokumentacijo. Še posebej je treba poudariti, da smo z kakovostno vodo iz hidrogeoloških vrtin nadomestili izredno slabo vodo v vodovodu Ratež, izboljšali kakovost vode v zajetih Stopiče in Jezero, kmalu pa bomo lahko nadomestili tudi najslabši vodni vir v novomeški občini, to je izvir Radešice v Podturnu, od koder se napaja vodovod Dolenjske Toplice in Karteljevo."

Na območju sedanjih treh občin je še okoli 7.000 ljudi brez pitne vode iz javnega vodovoda, s kakovostno vodo iz globinskih vrtin pa bo treba nadomestiti še okoli 65 l/s vode slabe kakovosti.

A. BARTELJ

## SREČANJE ZAKONSKIH JUBILANTOV

**ŠENTJERNEJ** - V soboto, 6. julija, popoldne je bilo v znamen romarskem kraju Lurd pri Šentjerneju prisrčno srečanje z zahvalno mašo za zakonske jubilante iz župnije Šentjernej. Udeležilo se ga je kar 45 parov, ki živijo v skupnem zakonu 10, 20, 25, 30, 40, 50 ali celo več let. Med jubilanti sta bili tudi dva para, ki slavita zlato poroko: Štembergerjeva iz Šentjernej in Bašljeva iz Dolenjega Maharovca; 56 let skupnega življenja pa imata Kotarjeva iz Drče. Kot je povedal župnik Anton Trpin, bo srečanje postal tradicionalno.

## JAVNE OBRAVNATE V ŠENTJERNEJSKI OBČINI

**ŠENTJERNEJ** - V juliju poteka v občini Šentjernej zbori kranjanov, na katerih lahko dajo občani pripombe na plane občine, izražajo pa tudi svoje mnenje o tem, kakšno obliko organiziranosti krajevnih oziroma vaških skupnosti bi radi. Danes, v četrtek, 11. julija, ob 20.30 bo zbor kranjanov v Žamškem, v petek, 12. julija, ob 20.30 v Grobljah, v soboto, 13. julija, ob 20.30 v Orhovici v nedeljo, 14. julija, ob 9. uri zjutraj, bo zbor kranjanov in javna obravnavna v Šentjernej, istega dne ob pol devetih zvečer pa še na Dolenjem Mokrem Polju. V tork, 16. julija, ob 20.30 bo zbor kranjanov še v Dolenji Stari vasi.

Prevladujoča skupnost je župnična, nekaj je župničev, nekaj pa je župničev. "Očitno bodo na naši šoli pravilno tri oddaje v živo in pokazali, kaj so novega spoznali, videli ter kako so se imeli," pravi ravnatelj. Prva skupina petdesetih otrok je že odšla domov, sledita pa še dve.

J. D.

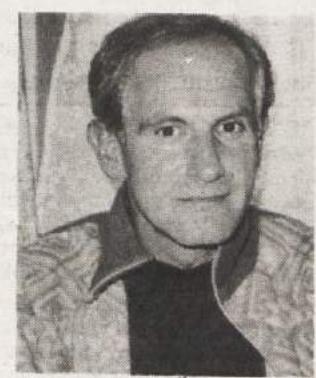
## Varen let novomeških letalcev

**PREČNA** - Prihodnje leto bo poteklo pol stoletja, kar v Novem mestu deluje aeroklub, začetki te dejavnosti na Dolenjskem pa segajo še 10 let nazaj, v čas pred drugo svetovno vojno. Danes šteje novomeški aeroklub, ki že vesko deluje na letališču v Prečni, 180 članov, od tega je 120 aktivnih, udejstvujejo pa se v sekciji motornih in jadralnih letal, tu so modelarji, padalci, balonarji, pripravljajo pa še sekcijs ultra lahkih letal in zmajarjev. Zadnje leto in pol je predsednik kluba inž. Boštjan Špiler.

"Imamo 7 motornih letal, 8 jadralnih, 5 šolskih športnih padal, last klubu so tudi stavbe na letališču," je našteval predsednik. Klub za svojo dejavnost porabi po 180.000 mark na leto, od tega dobi od občine vsega 150.000 tolarjev, vse ostalo pa ustvarijo sami, precej z opravljanjem reklamnih storitev, s panoramskimi poleti in avionskimi prevozi. Pomembni vir finančiranja dela kluba je še članarina, predvsem pa plačilo za letenje, ki ga morajo člani plačati za vsak let, pa šolanje sportnih pilotov in padalcev.

"Financiranje kluba bo treba v bodočem sistemsko urediti, tako da bomo lahko šolali mlade pilote, spet vzgojili tekmovalce, naj gre za športne pilote ali padalce. Če to ne bo rešeno, bo treba klub pač profesionalizirati in komercializirati, kar pa za osnovno dejavnost, to je vzgojo in šolanje mladih pilotov, padalcev, modelarjev in drugih članov kluba, ne bi bilo najbolje, saj bi potem prišli v ospredje drugi interesi, naš namen pa ni, da bi klub v prvi vrsti opravljal pridobitniške posle," pravi Špiler. "Da sedaj mladim omogočimo cenejše šolanje, smo ovrednotili razna dela na letališču in takimi deli si mladi lahko zasluzijo za stroške šolanja oziroma letenja."

Vsak let je med mladimi več zanimanja za članstvo v klubu, zlasti za šolanje za pilote, lani pa so po sedemnajstih letih oživili padalski sekcijs, ki ima sedaj 25 članov. "Računamo, da bomo v letu, dveh vzgojili ekipo padalskih tekmovalcev, zato smo avion preuredili tako, da lahko hkrati vzame tri padalce. Prav tako si prizadevali ponovno oblikovati tek-



movalno ekipo pilotov, ki že trenirajo; lani se je ena naša ekipa že udeležila državnega prvenstva v motornem in jadralnem letenju," je povedal predsednik. Nasprotno skušajo čim več mladih navdušiti za jadralno letenje, ki je, pravijo poznavalci, za ljubiteljske pilote najlepše.

"Naša letala so v bezhibnem stanju, lahko se pojavljajo, da bi težko kje na svetu našli take avione tako ohranjene in v tako odličnem stanju." So pa njihovi avioni že stari in načrtujejo nakup novih. Tako naj bi v dveh letih kupili nov poslovni avion, ki stane okoli 300.000 mark. Če bi pokazalo interes gospodarstvu, pa bi lahko kupili dvomotorni avion, s katerim bi lahko v vsakem vremenu leteli po celi Evropi. Tak avion pa stane okoli 600.000 mark in si ga klub seveda sam ne more privoščiti niti ga za svoje potrebe ne potrebuje. "Radi pa bi dosegli, da bi lahko v tujino vzletali s prečenskega letališča in tu iz tujine tudi pristajali, da bi za najavljene leta tu opravili policijske in carinske formalnosti. Sedaj moramo nameč v tujino poletati ali iz nje pristajati na ljubljanskem, mariborskem ali portoroškem letališču," je še povedal prizadovni predsednik Boštjan Špiler. Pod njegovim vodstvom je klub v letu in pol v popravilo in obnovo hangarja, v ureditve dovozne asfaltne steze, ureditve delavnice in prenovo gostilne vložil okoli pol milijona mark. "Sedaj v klubu oziroma na letališču ni nihče redno zaposlen, slej ko prej bomo morali zaposlititi vsaj upravnika, kot je bilo to urejeno prejšnja leta."

A. BARTELJ

## Otroke je v šoli preveč strah

Takšna šola pa ne naredi otrok bolj pametnih, ampak jih poneumlja - Specialna pedagoginja Darka Pečnik pravi, da ima vsak otrok kakšno sposobnost - Bo po spremembni zakonodaje drugače?

**NOVO MESTO** - Šolske skrbi se bodo med počitnicami za večino otrok za kratek čas poleg, nekateri pa se ne bodo mogli ostresti strahu tudi do novega šolskega leta. Darka Pečnik, specialna pedagoginja, ki dela na šmarješki osnovni šoli kot svetovalna delavka, pravi, da imajo slovenski otroci veliko strahu v šoli. Slovenski sodimo tudi v sam svetovni vrh po samomorilnosti mladostnikov, ki si nemalokrat vzamejo življenje prav zaradi težav v šoli. Naravnost zaskrbljujoč je tudi pod

# Obljube ne bodo odpravile stiske

V metliški osnovni šoli imajo že desetletja prostorske težave - Starši proti popoldanskemu pouku - Pismo odgovornim - Regijski izobraževalni center za računalniško opismenjevanje

**METLIKA** - Konec šolskega leta je bil na osnovni šoli Metlika tudi priložnost za oceno leta, ki je za njimi. Predvsem so bili zadovoljni z uspehom, ki je boljši kot v preteklih letih, saj je izdelalo 97 odst. učencev, približno petina pa je bila odličnih. Mnogi so se izkazali na tekmovaljih iz znanja na tehničnem, kulturnem in športnem področju. Trije učenci so med državnimi prvaki iz znanja slovenščine, kemije in vesele šole, precej pa jih je osvojilo srebrna priznanja.

Vsi učenci, ki so letos končali osnovno šolanje, so se vpisali na srednje šole. Na šoli so zadovoljni tudi s sodelovanjem med šolo in starši, saj se le nekaj posameznikov v celiem letu ni udeležilo niti ene govorilne ure ali roditeljskega sestanka. Sicer pa je k uspešnemu delu na šoli pripomoglo tudi veliko zunanjih sodelancev, ki so vodili različne interesne dejavnosti. Tako učiteljski zbor kot sveta staršev in šole so z doseženim v letošnjem šolskem letu zadovoljni in menijo, da je letni delovni načrt šole uresničen.

Stekle so že priprave na novo šolsko leto. Sedaj opravljajo v šoli vzdrževalna dela. Kmalu bo na novo opremljena računalnica, saj je metliška šola skupaj s črnomaljsko OŠ Loka postala regijski izobraževalni center za računalniško opismenjevanje delavcev, zaposlenih v šolstvu. Še naprej pa se na šoli nadaljuje kronično pomanjkanje pedagoških delavcev, zlasti na razredni stopnji, poseben problem, s katerim se ubadajo že desetletja, pa so prostorske težave. V prihajajočem šolskem letu bo še en oddelek več kot v preteklem, torej skupaj 26, poleg tega pa še 3 oddelki podaljšanega bivanja in 4 oddelki na podružnični šoli Suhor.

Prostori na metliški šoli, ki je bila zgrajena pred tremi desetletji, so zadoščali za okrog 500 otrok

iz Metlike in bližnje okolice. Ko so po letu 1970 začeli ukinjati podružnične šole, se je število učencev v Metliki hitro povečalo. Tako je že pravilo, da ima 5 oddelkov od 1. do 4. razreda pouk popoldne, čeprav je vedno več prošenj staršev, da bi otroci obiskovali pouk dopoldne. Za enoizmenski pouk bi na šoli, ki danes šteje 630 učencev, potrebovali še 5 učilnic za razredni pouk, učilnici za tuj jezik in gospodinjstvo ter prostora za knjižnico in računalnico, ki sedaj ne ustrezata predpisom. Ob sanitarno-higieniskih pregledih opozarjajo na neustreznost kuhinje. Za prehod na devetletno osnovno šolanje primanjkujejo še 3 učilnice za razredni pouk.

Kot je povedal ravnatelj Jože Mozetič, sveta šole in staršev ter šola že vrsto let opozarjajo na prostorsko stisko, toda kljub ob-

## SREČANJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIKOV

**ČRНОМЕЛЈ** - Ob 40. obletnici ustanovitve Zveze šoferjev in avtomehanikov Črnomelj-Metlika-Semič in dnevu šoferjev Slovenije bo v soboto, 13. julija, ob 10. uri na jurjevanjski dragi v Črnomelu srečanje članov šoferjev in avtomehanikov Slovenije. Vabljeni!

ljubam doslej ni bilo še nič storjenega. Ob letošnjem praznovanju 30-letnice šole je bilo tako iz ministrstva za šolstvo in šport kot z občino slišati, da so pripravljeni pomagati pri reševanju teh težav, a čeprav so do takrat pretekli že skoraj trije meseci, se ni še nič premaknilo. Zato so v šoli napisali pismo, ki sta ga podprla tudi sveta šole in staršev. Z njim želijo pristojne spomniti, naj začnejo uresničevati obljube v skladu z ustavno opredelitvijo do osnovne šolstva.

M. BEZEK-JAKŠE

## KMEČKE IGRE NA KRASINCU

**KRASINEC** - Tukajnja kmetijska svetovalna služba in društvo podeželske mladine Metlika organizirata v nedeljo, 14. julija, ob 16. uri kmečke igre pred gasilskim domom na Krasincu. 8 ekip iz vse Bele krajine se bo pomerilo v različnih spremnostih, kot so molza, sestavljanje molznega stroja, petelinji boj, skakanje v vrečah, smučanje med ovirami, metanje škornja, in vasovanju. Nekaj iger bodo demonstrirali tudi znani možje iz metliške občine. Organizatorji pričakujejo od obiskovalcev prireditve, da prinesajo s seboj le veliko dobre volje.



**ŽETEV RŽI** - Na Cerovcu pri Semiču je bil minuto nedeljo prvi kmečki praznik, kakršnih ljudje ne pomnijo, odkar so ročno delo na njivah zamenjali kmetijski stroji. Zanjice, članice društva kmečkih žena iz Gribelj, Adlešičev, Metlike, Zilj, Dragatuša, Semič in Črnomelja, ki so jim pomagali tudi znani belokranjski možje, so se namreč s srpi spopadle z ržjo na njivi predsednice društva kmečkih žena Semič Sonje Skof, ki se je tudi domisliла omjenjene prireditve. Nemalokrat je namreč slišala od ljudi, kako lepo je bilo nekdaj, ko so želiše na roke. In v nedeljo so dokazali, da to drži. Seveda pa tem kmečkega dela še ni konec. Škofova je namreč zapala, da bodo na bližnjem Črešnjevcu pripravili še eno kmečko srečanje, ko bodo rž mlatili. S slamo nameravajo potem prekriti kozolček. Na fotografiji: metliške žanjice, ki so bile skupaj z županom Brankom Matkovičem najhitrejši, sledili pa sta ekipi iz Semiča in Dragatuša. (Foto: M. B.-J.)

## DVA VEČERA Z ZNANIMI SLOVENKAMI

**METLIKA** - V okviru mednarodnih poletnih kulturnih prireditv "Pridi zvečer na grad" bo v petek, 12. julija, ob 21. uri na metliškem grajskem dvorišču večer z znanimi Slovenkami Danico Simčič, Jožico Puhar in Štefko Kučan. V soboto, 13. julija, pa bo prav tako ob 21. uri večer z Jerico Mrzel z naslovom Pot k mojim ljudem.

## DOLENJSKI LIST

## PONOVNO O ROMSKI PROBLEMATIKI

**SEMIČ** - Območni odbor Slovenske nacionalne stranke Semič je predlagal, da na naslednji seji občinskega sveta ponovno uvrsti jo na dnevni red romsko problematiko. SNS je predlagala tudi, da občinski svet poda na črnomaljsko policijsko postajo zahtevo po večjem nadzoru nad Romi, predvsem zaradi posesti večjih kolici oroožja. Na občinski svet pa so iz stranke apelirali, naj predlaga županu, da opravi analizo varnosti v semiški občini.

# Gospodarstvo je že doseglo dno

V Črnomelju so prepričani, da v prihodnjem letu lahko pričakujejo gospodarsko rast in večje zaposlovanje - Oživitev proizvodnje v prostorih, ki so ali so bili last podjetij v stečaju

**ČRНОМЕЛЈ** - Po zadnjih podatkih je v upravnih enotah Črnomelj, ki obsega črnomaljsko in semiško občino, 1.307 brezposelnih, od tega v črnomaljski občini 1.078. Črnomalci zatrjujejo, da so za veliko brezposelost krivi predvsem stečaji podjetij ali enot, ki jih je bilo lani kar osem, a so prepričani, da so v gospodarstvu že dosegli najnižjo točko ter da v prihodnjem letu lahko pričakujejo gospodarsko rast.

Vendar je iz ankete o predvidenem zaposlovanju večjih podjetij v letošnjem letu moč zaključiti, da bo konec tega leta v črnomaljski upravni enoti 1.441 brezposelnih, za eno delovno mesto pa se bo potegovalo kar 12,46 delavca, kar je največ v dolenski regiji. Kljub težkim razmeram v gospodarstvu v črnomaljski občini pričakujejo boljše čase tako pri zaposlovanju kot pri oživitvi novih programov, katerih učinki bodo vidni v prihodnjem letu. Gre predvsem za oživitev proizvodnje v poslovnih stavbah podjetij, ki so že bile ali še bodo prodane, ter za razširitev proizvodnje v Danfoss Compressors, kjer bo, ko bo povsem stekla, našlo delo okrog 400 novih delavcev. Tudi malo gospodarstvo se razvija hitreje kot pretekla leta. V Črnomelju ocenjujejo, da bodo prav v prihodnjem letu dala vlaganja podjetnikov

boljše rezultate. Z ureditvijo poslovnih prostorov v poslovni coni Majer ter z ureditvijo komunalne infrastrukture pa bo omogočeno tudi odpiranje novih delovnih mest.

Optimist glede gospodarskega razvoja je tudi predsednik odbora za gospodarstvo pri črnomaljski občini Franc Panjan. Na zadnjih sejih občinskega sveta se je dotaknil predvsem nekaterih podjetij, ki so zašla v stečaj. Za Tekstil iz Adlešičev - objekt je bil prodan konfekciji Julija iz Metlike - je dejal, da verjame, da bodo jeseni začeli v tovarni delati. Prostoro Kovinarja ima v najemnu podjetje DEKOP E iz Novega mesta, ki je po Panjanovem predvičanju kakovostno podjetje, in če bo prostore tudi odkupil, se bo proizvodnja, ki tam že poteka, in s tem zaposlovanje še povečalo.

M. BEZEK-JAKŠE

## Kakšna bo usoda semiškega vrtca

Ena od možnosti je, da bi semiško enoto vrtca priključili k osnovni šoli Semič - Najprej preveriti, ali je za to tudi osebje - Še dograditev telovadnice in prizidka k šoli

**SEMIČ** - Glede na potek razprav na občinskem svetu in odboru za družbene dejavnosti v semiški občini o nadaljnji usodi semiške enote črnomaljskega vzgojno-varstvenega zavoda Oton Župančič, so na zadnji seji tukajšnjega občinskega sveta razpravljali o izločitvi semiške enote iz črnomaljskega vrtca. Ena od možnosti je namreč, da bi se kot organizacijska enota priključil k osnovni šoli Belokranjskega odreda Semič.

Kot je povedala ravnateljica semiške osnovne šole Silva Jančan, je eden glavnih razlogov za pripajitev vrtca k šoli v tem, da sedaj pripravljajo hrano v Črnomelju. Ko jo pripeljejo v semiški vrtec, je že postana, kar predvsem za otroke v najnežnejših letih ni primerljivo. Seveda pa vrtca ne bi bilo mogoč priključiti k šoli takoj, saj bi morali najprej dograditi prizidek k šoli in adaptirati šolsko kuhinjo. Potem bi imeli v šoli dovolj prostora, da bi pričeli z devetletnim osnovnim šolanjem, s tem pa

morajo najprej ugotoviti, ali se osebje v semiški enoti vrtca sploh želi priključiti k šoli. Omenila je tudi minenje ministrstva za šolstvo in šport, ki se nagiba k temu, da bi vrtci ostali skupaj.

Ne glede na to, za kakšno usodo vrtca se bodo v Semiču odločili, pa se morajo zavedati, da gradnja telovadnice in prizidka k šoli še nista dokončana. Samo za gradbena dela bi letos potrebovali 103 milijone tolarjev, zagotovljenih pa imajo 63 milijonov tolarjev iz republike in 24 milijonov tolarjev iz občinskega proračuna. Še dodatnih 15 milijonov tolarjev bi potrebovali za adaptacijo kuhinje ter 24 milijonov tolarjev za opremo v prizidku in telovadnici.

M. B.-J.

METLIŠKA FOLKLORNA SKUPINA IVAN NAVRATIL je bila konec prejšnjega tedna v Italiji, in sicer v manjšem kraju blizu Udina. Tam so plesali, peli in igrali na folklornem festivalu, hkrati pa so tudi vrnili obisk italijanski skupini, ki je bila lastnji gost na Vinski vigredi. Gostovanje nevratilovcev v tujini ni bilo najavljeni na naslovnicah slovenskih časopisov, ker je že preveč znano, da so folkloristi najpogosteji metliški izvozni "atikel".

SLIŠATI JE, da se bo za sedež v državnem zboru potegovalo na bližajočih se volitvah kar lepo število Belokranjev od "prekajenih" politikov do glasbenikov in humoristov. Težko je verjeti, da bi se Belokranjeci, ki se ob takšnih in podobnih priložnostih razumejo kot rogov v torbi, dogovorili za kandidata, ki bi šel skozi volilne skrinjice. Lahko se zgodi, da bo novi državni zbor brez svetnikov, ki bi si za govorniškim odrom v imenu Belokranjev upal reči kaj več kot: "V tej dvorani je slab zrak, prosim, če odprete okna".

CEPRAV SO METLIŠKE mednarodne poletne kulturne prireditve Pridi zvečer na grad še dobro prileče, se Metličani že sprašujejo, kako bo o njih poročala nacionalna televizija. Po gostilnah padajo stave: največji optimisti stavljajo na predpostavko, da bo metliško grajsko dvorišče videti na zaslonih petnajst sekund, nagnjeni k realizmu pa da niti sekundo. Slednji ne igrajo zgolj na srečo, ampak na večenje izkušnje, ki jih imajo s "holivudanjem" poročanjem o kulturnem utriku v mestu na sončni strani Gorjancev.

## Črnomaljski drobir

**CVETJE** - Mnogi Viničanci bili radi, da bi sedaj, ko bo morda končno le pritisnila vročina in se bo začela poletna turistična sezona, njihov kraj prijeten za obiskovalcev, ki si jih tako želijo. Med temi, ki jim je vseeno, kako je urejena Vinica, so tudi na viniški pošti, kjer niso skoparili rožami. To pa ne bi mogli trdit za njihove sosedje v prodajalni kmetijske zadruge Črnomelj. Pravijo, da ni denarja, da bi si lahko privoščili takšno razkošje, kot so cvetnice, čeprav mnogi Viničanci zatrjujejo, da za to ni potrebno veliko denarja, ampak predvsem dobra volja.

**ZUPAN** - Pri žetvi rži na Cerovcu sta ekipama iz svojih občin pomagala metliški in semiški župan, črnomaljski pa je ostal doma, čeprav je imela njegova občina kar pet ekip. Domnevajo, da se ni mogel odločiti, komu naj pomaga v boljšemu rezultatu nobenemu pa se je hotel zameriti, zato se je raje odrekel tekmovalcu.

**ZILJE** - Žanjice iz Zilj niso pripravile pogrešale črnomaljskega župana. Povedale so, da prihajajo iz viniške republike, občina Zilje, snope pa jim je pomagalo vezati in postavljati predsednik sveta krajne skupnosti Vinica Jože Stegne. Koliko je pripomogel k temu, da so delo končalo med zadnjimi, sicer ni znano. Res pa je, da ga je ves čas kar pošteno dajala trema ob misli, da bo moral tekmovati še v klepanju srpa. Kako se temu delu streže, da ga prikazuje vodstvo Vinetka, je dejal predsednik odbora.

Glede Beta pa je dejal, da ga je sedanjii najemnik IMP Livar iz Ivančne Gorice pripravljen kupiti, a od lastnice Dolenjske banke še ni dobil odgovora, vendar je opozoril, da IMP Livar ne more čakati v nedogled, saj zaradi nerešenih vprašanj ne more načrtovati razvoja. Seveda ni pozabil omeniti podjetja Danfoss Compressors, ki velja za enega najsvetlejših primerov v črnomaljskem gospodarstvu.

M. BEZEK-JAKŠE

## Semiške tropine

**GRB I** - Semičanom ni nič prijetno, da njihova mlada občina nima grba. Pa se je načel nekdo, ki je narusal osnutek grba z rdečim grozdom in lipovim listom, ki na prvi pogled daje vtis, da raste iz grozda. Semičani imajo pomisleke glede takšnega grba tudi zato, ker pravijo, da bi moral grb temeljiti na nečem zgodovinskem. Zato naj bi bil zgodovinski vsaj grozd, kar pomeni, da bi moral biti zelen in ne rdeč, saj je znano, da predniki sedanjih semiških vinogradnikov navadno niso vidieli zrelega grozda, kajti potrgali so že zeleno.

**GRB II** - Za vse, ki so bili na razstavi drobnice v Semiču, pa natecajti za semiški grb, zastavijo himno brezsmiselni, saj so tam lahko slišali najnovejše semiško himno, ki se začne "Pobelelo pole z ofcami, kozam...". V besedilu je omenjeno, da je ova že semiški simbol. Upajmo, da bodo te ideje že zadostovali tistim, ki se namejavajo v prihodnje ubadati s semiškimi simboli.

**ZETEV** - Skoraj 15 arov velja njeni rži na Cerovcu je bila na nedeljski prireditvi pozeta v dobrih 20 minutah. Na roke, seveda, tem je Ivan Simončič, direktor črnomaljske kmetijske zadruge, sicer pa domaćin, dejal, da, sodeč po tem, kar so videli na Cerovcu, v Beli krajini sploh ne potrebujeveč kmetijev, s tem pa tudi rezervnih delov in serviserjev ne. Dovolj je, da je pri roki dobra kapljica.

## Čardak ogrevali na plin

**Ker ni zagotovil, da bi kotli v kotlovnici na Čardaku vzdržali še eno zimo, naj bi kotlovnico predelali na kurjenje s plinom**

PLAČILO ZA INFORMIRANJE - Vodilni možje Mercatorja-Kmetijskega gospodarstva Kočevje so, vsaj kar zadeva direktorja prasiči farme v Klinji vasi gospoda Franca Trdana (kot je to sam povedal na predstavitev rezultatov raziskovalne naloge o vplivu gnojevke na vodo), novinarjem pripravljeni plačati za pravilno informiranje javnosti. Tako naj bi javnost izvedela, da je med vsemi rejci prasičev v Sloveniji, tako velikimi kot majhnimi, le 0,5 odst. takšnih, ki imajo sistem reje z nastilom. Tega podatka novinarji menda kar nekako nismo hoteli zapisati, čeprav smo nekateri zanj slišali prvič. Seveda pa nevednost novinarjev in dejstvo, da tega podatka tudi nismo mogli nikoli predstaviti javnosti, če nismo pisali o vzreji prasičev, ne moreta biti nobeno opravičivo, če gre za tako pomemben podatek, da je za njegovo objavo gospod Trdan pripravljen placi celo iz lastnega žepa!

**LEDENIKAVA** - V hotelu Valentini v Kočevju lahko dobite vse, kar vam sreča poželi - tudi tisto, česar nimajo oziroma ne strežejo. Tako denimo lahko dobite tudi čisto pravo ledeno kavo! Potrebno je le, da veste, kaj vse vanjo sodi! V Valentini se namreč tako zelo trudijo, da bi bilo vse natančno tako, kot si gost želi, da morate ob naročilu ledene kave povedati, koliko kepic sladoleđa želite v kavi in kakšnega. Če pozabite naročiti smetano, dobite le kavo s sladoledom. Do pritožbe niste upravičeni, saj ste dobili natanko tisto, kar ste naročili. V Valentini namreč ne strežejo ledene kave, ampak kavo z vsemi dodatki, ki sicer sodijo v ledeno kavo, le da jim morate vi povedati, kako se ta naredi.

**KADRI** - V Kočevju od nekdaj trenačo, da nimajo kadrov in da je eden največjih problemov v prizadevanjih za razvoj turizma v občini. Ob nedavni predstavitvi razvojnih problemov Kočevske članom odbora DZ za infrastrukturo se je predsednik društva Kočevski naravni park Janez Černič vprašal, kako je potem mogoče, da v osilniški občini nimajo v času glavne turistične sezone proste nitri ene postelje. Kajkoli že, primer z ledeno kavo v hotelu Valentini kaže na to, da s kadri v Kočevju ni vse tako, kot bi moral biti. Če pa se motimo in je vse v redu, potem pa je v Kočevju nekaj drugega hudo narobe!

## Ribniški zobotrebci

**NIČ NOVEGA** - "V Ribnici nič novega", bi lahko zapisali, sedeč zgolj po vabilih, ki jih novinarji prejemajo iz ribniške občine. Seveda pa se tudi v Ribnici ves čas nekaj dogaja in ljudje delajo, čeprav, skromni kot so in strahu, da bi bilo njihovo početje lahko preko novinarjev v javnosti napačno predstavljeno, o tem, kar delajo, ne želijo govoriti na dolgo in široko. Ljudje vendar tudi sami vidijo, kaj se dogaja, in obveščanje v časopisu o tem pač ni potrebno!

**KONČNO ASFALT** - V ponedeljek so položili asfalt na odsek magistralte od Goriče vasi do Nemške vasi, ki je voznikom dolge tedne "paraliziralo". Čeprav so delavci dneve, če ne tedne, porabili samo za polaganje kockic v robniki pločnika in zapolnjevanje luknjic med njimi, pa so tudi s tem sedaj končali. Tako bo sesta, gledano z očmi voznikov, končno že kmalu nared."

## Laški sel

**ZAKAJ JE HLADNO?** - Vremensari še niso ugotovili, zakaj je to poletje tako hladno celo v Juli. Zadevo smo končno razvzlačili. V eni izmed pisarn KZ Velike Lašče imajo stenski koledar še določeno objavljeno v mesec februar, ko je že julij. Tudi v nekaterih drugih pisarnah ni dosti bolje.

**PREMAGALI VRAŽJE-VERJE** - Zvedeli smo, da bo šolska veselica na Robu zagotovila 13. julija. Tako so gasilci dokazali, da le niso vraževerni, čeprav so nekateri menili, da je številka 13 nesrečna in da takrat veselice ne bi kazalo organizirati, saj bo zagotovo dež ali pa sneg. Robarski gasilci bodo 13. praznovala 70-letnico društva, razvili gasilski spapor in podelili zaslужnim posilstvom.

**KMALU BODO SLAVILI OBLETNICO** - Z deli za poskrbljanje mosta na magistralni cesti na Turjaku so začeli že lansko januar in bodo tako kmalu proslavili prvo obletnico obnavljanja. Dela je jeseni zavrnlo slabovo vreme.

# Z novo takso še bliže deponiji

**Od 1. julija bodo Trebanjci gospodinjstvom in (ne)gospodarstvu zaračunavali takso o obremenjevanju okolja z odpadki, da bi zbrali denar za komunalno deponijo Globoko**

**TREBNJE** - Trebanjski svetniki so s soglasnim sprejemom odloka o taksa za obremenjevanje okolja z odpadki na petkovi seji naredili pomemben korak na sicer že kar uhojeni poti do nove komunalne deponije Globoko, na tromeji krajevnih skupnosti Mirna, Račeje selo in Trebnje. Zmogljivost deponije, s katero so se začeli ubadati leta 1989, naj bi za občinske potrebe zadoščala za dobro stoletje, v posamezni fazi pa za 15 do 20 let. Za prvo fazo, ki naj bi jo zaključili v letu 1997, bi potrebovali okrog 150 milijonov tolarjev.

To je za občino seveda preveliko finančno breme, zato so Trebanjci zaprosili za sofinanciranje te naložbe republiko. Ta jim je za letos obljudila okrog 30 milijonov tolarjev nepovratnih sredstev. Toda še letos bi z gradbenimi deli lahko pričeli le, če bi zagotovili okrog 63 milijonov tolarjev. In rešitev za lastno udeležbo v višini okrog 33 milijonov tolarjev so v Trebnjem poiskali ravno v uvedbi omenjene takse za obremenjevanje okolja z odpadki. Takse po sprejetem odloku znašajo mesečno 226 tolarjev za gospodinjstva, za gospodarstvo 4,90 tolarja za kvadratni meter in za negospodarstvo 3,17 tolarjev za kvadratni meter uporabnih površin. Takso bodo določili v letnem znesku z odločbo, gospodinjstva jih bodo

plačevala v dveh enakih zneskih v letu, (ne)gospodarstvo pa četrletno.

Takso, ki bo verjetno precej razburkala duhove v teh poletnih mesecih, bo obračunava Komunala Trebnje. Sprva so nameravali to zoporno opravilo poveriti davka-

rji, a so nekateri svetniki menili, da bi bile storitve dacarjev predrage. Takso so uvedli za obdobje petih let; zbrani denar bodo namensko porabili za izgradnjo 1. faze deponije komunalnih odpadkov Globoko, odlok pa bodo uporabljali že od 1. julija letos.

Verjetno zavezancev za plačilo omenjenih takš (to pa so vse fizične osebe s stalnim bivališčem v občini Trebnje in vse pravne osebe z uporabnimi poslovнимi površinami na območju te občine) ne moremo kaj prida potolažiti niti s podatkom, ki ga je izbrala Komunala iz primerjalne analize Svetovalnega centra Ljubljana, da bi se z uvedbo takse v obsegu 50 odstotkov veljavne smetarine pri uporabnikih cene storitev za sметarino v občini šele približale cenam, veljavnim v nekaterih sosednjih občinah.

P. P.

## JARC ŠE DIREKTOR KOMUNALE, KAMIN PA RAVNATELJ OS

**TREBNJE** - Občinski svet je kot ustanovitelj javnega podjetja Komunala Trebnje ugotovil, da edini na razpis prijavljeni kandidat za direktorja Komunale Trebnje, 47-letni strojni inženir Pavel Jarc, izpolnjuje vse pogoje, ki jih določa statut Komunale. Dosedanjega direktorja Jarcu so tako ponovno imenovali na to delovno mesto za 4-letno dobo. Trebanjski svetniki so izdali tudi pozitivno mnenje k ponovnemu imenovanju Štefana Kamina za ravnatelja trebanjske osnovne šole.

## BREZ POSLOVNIKA

**TREBNJE** - Občinska komisija za izandatna vprašanja, volitive in imenovanja je ponovno opozorila tukajšnji občinski svet, naj vendarle vpraša pristojne, kje so zadržki, da se ne lotijo priprave poslovnika občinskega sveta.

## "RAZVALINA ŽIVLJENJA" V AMBRUSU ŠE V PETEK

**AMBRUS** - Potem ko je vreme preprečilo napovedano premierno uprizoritev in reprizo Finžgarjeve Razvaline življenja, je ambroškemu kulturnemu društvu pretekli petek v soboto končno uspel spraviti "pod streho" načrtovani predstavi na šolskem igrišču. Na premieri je bilo še nekajko več gledalcev kot ob ponovitvi, ko so bile v okoliških krajih še druge priredite. A ker bi si ti zamudniki in nekateri radi tudi v tretje ogledali marljive domače gledališčnike, so se Ambrošani odločili še za (najverjetnejše) zadnjo ponovitev Razvaline življenja pred domaćim občinstvom, in sicer v petek, 12. julija, ob 21. uri.



**KMEČKI PRAZNIK V TRŽIŠČU** - Pri ženskah se je pri košnji najbolje odrezala Fani Simeonov (Zgornje Vodale), za malenkost je zaostala Marija Lamovšek iz Mirne vasi pri Trebelnem, tretje mesto pa je osvojila Mojca Gorenc. Na posnetku: Simeonova tik pred koncem tekme. (Foto: P. Perc)

# Vrnitev po 11 letih "izgnanstva"

**Novi bencinski servis OMV Istrabenza v Zagradcu po mnenju ivanških občinskih mož "velik dar za Suho krajino" - Lastnik Janez Kocjančič - Zdrava konkurenca**

**ZAGRADEC** - Po 11 letih "izgnanstva", kot je dejal glavni direktor podjetja OMV Istrabenz Jordan Klabjan ob otvoritvi novega bencinskega servisa pretelki petek v Zagradcu v Suhi krajini, se je Istrabenz ponovno vrnil v občino Ivančna Gorica. Dotlej je imel namreč Istrabenz v tem kraju bencinsko črpalko ob avtocesti oz. magistralki, kjer zdaj kraljuje Petrol.

OMV premore v Sloveniji 76 bencinskih servisov (v 6 krajih jih še gradijo, vsaj toliko pa jih še načrtujejo v naslednjih letih), v vseh pa naj bi bil kupec deležen istih cen, enake kakovosti in plačilnih pogojev, tudi plačevanja z različnimi plačilnimi karticami. Lastnik bencinskega servisa v Zagradcu ob regionalki Ivančna Gorica - Žužemberk - Novo mesto je domaćin, samostojni pod-

jetnik Janez Kocjančič, ki je do pomembne pridobitve za Suho-krajince prišel predvsem z velikim vložkom njegove družine na njihovi zemlji, sodelovanje OMV Istrabenz pa temelji na franšizingu. Kolikšen je ta delež (Kocjančič je v celoti poskrbel za gradbeni del!) oziroma koliko znaša celotna naložba bencinski servis v Zagradcu, novinarji nismo zvedeli niti na novinarski konferenci, ki jo je ob tej priložnosti OMV Istrabenz pripravil na Muljavi pri Obrščaku.

Direktor Klabjan je na naše vprašanje, kdaj pričakuje pričetek gradnje načrtovanega bencinskega servisa v trebanjski obrtni coni in kakšni so njihovi odnosi s Petrolom, odgovoril, da v Trebnjem še nimajo poslovnega partnerja za franšizing, da pa bo servis po podpisu pogodb zgrajen in odprt v 4 mesecih. Po Klabjanovih besedah se Slovenija lahko, glede na zamrznjene cene naftnih derivatov, le močni konkurenčni zavrhli, da še ni prišlo do motene ali celo zaustavljene oskrbe z gorivi.

Na bencinskem servisu v Zagradcu, ki bo odprt od 6. do 22. ure (najbližji sta mu bencinski črpalki na Dvoru in v Ivančni Gorici), bodo na voljo goriva: neosvinčeni eurosuper 95, osvinčeni super 95 in dizel. Sistem delovanja sodobnih agregatov s tremi gorivi na enem črpalnem stolpiču je zaprt, s t.i. aktivnim odvajanjem hlavor, zato med točenjem goriva hlapi ne uhajajo v zrak. Pridobitev je pomembna za kmete, da jim ne bo treba pokriti skoraj pol tanka goriva, predno pridejo s traktorjem na črpalko in nazaj domov, kot je ponazoril dosedanje razmere tajnik občine Ivančna Gorica Vinko Blatnik, ki je ocenil ta bencinski servis kot "velik dar za Suho krajino".

P. P.

**NOV BENCINSKI SERVIS V ZAGRADCU** - V Zagradcu bodo prodajali tudi kurilno olje in zemeljski plin, družina Kocjančič (zaposleni bosta še Janezova žena in hči) pa bo skrbela za primerno založenost samopostežnega mini marketa v okviru bencinskega servisa. Na posnetku: glavni direktor OMV Istrabenz Jordan Klabjan (prvi z desne) in zakončka Kocjančič asistirajo tajniku občine Ivančna Gorica Vinku Blatniku ob petki slovenski otvoritvi bencinskega servisa v Zagradcu. (Foto: P. Perc)



## Na Studencu raztegnilo meh 49 harmonikarjev

**Doslej največ harmonikarjev - 13 polfinalistov v Postojno**

**STUDENEC** - Na sobotnem, že 16. srečanju harmonikarjev na Studencu, izbirnem za Zlato harmoniko Ljubečne '96, se je zbralo največ harmonikarjev doslej - kar 49. Prireditve v organizaciji ZKO Sevnica in ob sodelovanju studenškega prosvetnega društva in gasilcev je spremjal tudi selektor Milan Brecelj, predsednik ZKO Celje, ki je pohvalil odzivnost mladeži, saj se je prijavilo kar 28 harmonikarjev, starih do 14 let!

Brecelj je bil očitno zadovoljen tudi s kakovostjo igranja harmonikarjev, ki so se zbrali z vseh vetrov, celo s Koroške, saj je izbral 13 polfinalistov, ki se bodo pomerili v Postojni. Sprva jih je namreč

**POZDRAV PRVI SVETNICI IN ČESTITKE ŽUPANU** - Predsednik trebanjskega občinskega sveta dr. Marjan Pavlin je petkovo sejo sveta pridel s posebnim pozdravom prvi občinski svetnici, učiteljici trebanjske osnovne šole Zvonko Falkner (ZLSD), ki je zamenjala Dragi Kotarja. Županu Cirilu Pungartniku pa je čestital za njegovo 60-letnico (na posnetku) in mu izročil priložnostno darilo. (Foto: P. P.)

## Niti dež ni pregnal kmetov

**Kmečki praznik v Tržiču začeli delovno, končali z veselico**

**TRŽIŠČE** - Nedeljski tradicionalni Kmečki praznik praznik v Tržiču je Društvo podeželske mladine Tržiče pričelo dopoldne delovno, z okroglo mizo o strojnih krožkih (SK). Na tribuni, ki jo je

vodil mag. Marjan Dolenšek, tajnik Zveze strojnih krožkov Slovenije, so o svojih izkušnjah govorili oz. odgovarjali zbranim v tržički šoli: Božo Kravcar, vodja največjega SK v Sloveniji Temenica - Mirna z 206 članimi, Toni Žnidarsič, predsednik SK Posavje iz Brežic z 93 članimi in Franc Živčič, tajnik SK Sevnica s 65 članimi. Ob koncu so člani Društva vinogradnikov Malkovec postregli gostom z nagrjenimi domaćimi vini. (Foto: P. Perc)

nameraval izbrati le 8. Najstarejši harmonikar, ki pa ni postal polfinalist, je bil 78-letni Alojz Žvar z Sotoško šolo, ki se tako imenuje po večkratnem zmagovalcu Zlate harmonike Ljubečne Toniju Sotošku iz Koprivnice. Izkazala pa se je tudi starejša gospa iz Pesja, Jožica Vogrinc, ki po malem tudi pesni. (Foto: P. Perc)

nameraval izbrati le 8. Najstarejši harmonikar, ki pa ni postal polfinalist, je bil 78-letni Alojz Žvar z Sotoško šolo, ki se tako imenuje po večkratnem zmagovalcu Zlate harmonike Ljubečne Toniju Sotošku iz Koprivnice. Izkazala pa se je tudi starejša gospa iz Pesja, Jožica Vogrinc, ki po malem tudi pesni. (Foto: P. Perc)

nameraval izbrati le 8. Najstarejši harmonikar, ki pa ni postal polfinalist, je bil 78-letni Alojz Žvar z Sotoško šolo, ki se tako imenuje po večkratnem zmagovalcu Zlate harmonike Ljubečne Toniju Sotošku iz Koprivnice. Izkazala pa se je tudi starejša gospa iz Pesja, Jožica Vogrinc, ki po malem tudi pesni. (Foto: P. Perc)

nameraval izbrati le 8. Najstarejši harmonikar, ki pa ni postal polfinalist, je bil 78-letni Alojz Žvar z Sotoško šolo, ki se tako imenuje po večkratnem zmagovalcu Zlate harmonike Ljubečne Toniju Sotošku iz Koprivnice. Izkazala pa se je tudi starejša gospa iz Pesja, Jožica Vogrinc, ki po malem tudi pesni. (Foto: P. Perc)

nameraval izbrati le 8. Najstarejši harmonikar, ki pa ni postal polfinalist, je bil 78-letni Alojz Žvar z Sotoško šolo, ki se tako imenuje po večkratnem zmagovalcu Zlate harmonike Ljubečne Toniju Sotošku iz Koprivnice. Izkazala pa se je tudi starejša gospa iz Pesja, Jožica Vogrinc, ki po malem tudi pesni. (Foto: P. Perc)

nameraval izbrati le 8. Najstarejši harmonikar, ki pa ni postal polfinalist, je bil 78-letni Alojz Žvar z Sotoško šolo, ki se tako imenuje po večkratnem zmagovalcu Zlate harmonike Ljubečne Toniju Sotošku iz Koprivnice. Izkazala pa se je tudi starejša gospa iz Pesja, Jožica Vogrinc, ki po malem tudi pesni. (Foto: P. Perc)

nameraval izbrati le 8. Najstarejši harmonikar, ki pa ni postal polfinalist, je bil 78-letni Alojz Žvar z Sotoško šolo, ki se tako imenuje po večkratnem zmagovalcu Zlate harmonike Ljubečne Toniju Sotošku iz Koprivnice. Izkazala pa se je tudi starejša gospa iz Pesja, Jožica Vogrinc, ki po malem tudi pesni. (Foto: P. Perc)

nameraval izbrati le 8. Najstarejši harmonikar, ki pa ni postal polfinalist, je bil 78-letni Alojz Žvar z Sotoško šolo, ki se tako imenuje po večkratnem zmagovalcu Zlate harmonike Ljubečne Toniju Sotošku iz Koprivnice. Izkazala pa se je tudi starejša gospa iz Pesja, Jožica Vogrinc, ki po malem tudi pesni. (Foto: P. Perc)

nameraval izbrati le 8. Najstarejši harmonikar, ki pa ni postal polfinalist, je bil 78-letni Alojz Žvar z Sotoško šolo, ki se tako imenuje po večkratnem zmagovalcu Zlate harmonike Ljubečne Toniju Sotošku iz Koprivnice. Izkazala pa se je tudi starejša gospa iz Pesja, Jožica Vogrinc, ki po malem tudi pesni. (Foto: P. Perc)

nameraval izbrati le 8. Najstarejši harmonikar, ki pa ni postal polfinalist, je bil 78-letni Alojz Žvar z Sotoško šolo, ki se tako imenuje po večkratnem zmagovalcu Zlate harmonike Ljubečne Toniju Sotošku iz Koprivnice. Izkazala pa se je tudi starejša gospa iz Pesja, Jožica Vogrinc, ki po malem tudi pesni. (Foto: P. Perc)

nameraval izbrati le 8. Najstarejši harmonikar, ki pa ni postal polfinalist, je bil 78-letni Alojz Žvar z Sotoško šolo, ki se tako imenuje po večkratnem zmagovalcu Zlate harmonike Ljubečne Toniju Sotošku iz Koprivnice. Izkazala pa se je tudi starejša gospa iz Pesja, Jožica Vogrinc, ki po malem tudi pesni. (Foto: P. Perc)

nameraval izbrati le 8. Najstarejši harmonikar, ki pa ni postal polfinalist, je bil 78-letni Alojz Žvar z Sotoško šolo, ki se tako imenuje po večkratnem zmagovalcu Zlate harmonike Ljubečne Toniju Sotošku iz Koprivnice. Izkazala pa se je tudi starejša gospa iz Pesja, Jožica Vogrinc, ki po malem tudi pesni. (Foto: P. Perc)

nameraval izbrati le 8. Najstarejši harmonikar, ki pa ni postal polfinalist, je bil 78-letni Alojz Žvar z Sotoško šolo, ki se tako imenuje po večkratnem zmagovalcu Zlate harmonike Ljubečne Toniju Sotošku iz Koprivnice. Izkazala pa se je tudi starejša gospa iz Pesja, Jožica Vogrinc, ki po malem tudi pesni. (Foto: P. Perc)

nameraval izbrati le 8. Najstarejši harmonikar, ki pa ni postal polfinalist, je bil 78-letni Alojz Žvar z Sotoško šolo, ki se tako imenuje po večkratnem zmagovalcu Zlate harmonike Ljubečne Toniju Sotošku iz Koprivnice. Izkazala pa se je tudi starejša gospa iz Pesja, Jožica Vogrinc, ki po malem tudi pesni. (Foto: P. Perc)

nameraval izbrati le 8. Najstarejši harmonikar, ki pa ni postal polfinalist, je bil 78-letni Alojz Žvar z Sotoško šolo, ki se tako imenuje po večkratnem zmagovalcu Zlate harmonike Ljubečne Toniju Sotošku iz Koprivnice. Izkazala pa se je tudi starejša gospa iz Pesja, Jožica Vogrinc, ki po malem tudi pesni. (Foto: P. Perc)

nameraval izbrati le 8. Najstarejši harmonikar, ki pa ni postal polfinalist, je bil 78-letni Alojz Žvar z Sotoško šolo, ki se tako imenuje po večkratnem zmagovalcu Zlate harmonike Ljubečne Toniju Sotošku iz Koprivnice. Izkazala pa se je tudi starejša gospa iz Pesja, Jožica Vogrinc, ki po malem tudi pesni. (Foto: P. Perc)

nameraval izbrati le 8. Najstarejši harmonikar, ki pa ni postal polfinalist, je bil 78-letni Alojz Žvar z Sotoško šolo, ki se tako imenuje po večkratnem zmagovalcu Zlate harmonike Ljubečne Toniju Sotošku iz Koprivnice

OBČANOM SE NEKAJ OBETA - V zadnjem času sta se zgodila kar dva za občino Krško pomembna dogodka v tujini: otvoritev poslovne enote podjetja Kanja v Bosni in šahovski turnir v počitniškem naselju občine v Nerezinah. Kot se za slovesnosti spodbudi, ju je obiskal tudi krški župan. A tja ni šel sam. Glede na to, da ga je spremjal mož, ki na občini opravlja delo ekonoma, lahko torej občani ali delavci občine kmalu pričakujejo tudi kakšno uvoženo zadevo...

NUDENJE AZILA - Ne drži, da je Janez Lah, znani tamovec, pobegnil v tujino. Pogosto ga namreč videvajo v krški občini. Menda se tu počuti zelo varnega. Ali lahko glede na zagotovljeno varnost v kratkem pričakujemo tudi na primer Nikolaja Omana, ki ga mnogi povezujajo z orožarsko aferto? Dela mu menda tudi tudi v tej občini ne bi zmanjkal.

PLONKANJE - Krajski krajevne skupnosti Krško so pred volitvami v svet krajevnih skupnosti prejeli pismo, okrašeno z lentičicami kandidatov, sicer le eno od strank. Zadeva sicer ne bi bila čudna, če ne bi bil pod slikami kandidatov program razvoja krajevne skupnosti, ki je zelo spominjal na program stare krajevne skupnosti. Kljub kritikam dela stare KS očitno tudi staro dobiva veljavno. In celo žalost.

## Novo v Brežicah

ODVEČ - V ulici Pod obzidjem so vrtovi in zelene površine, ki jih v mestih razvite Evrope z izdatno količino betona in asfalta ne boste našli. Omenjeni brežički zeleni nesnagi bodo bojda nadomestili konec in tam, kjer zdaj bude v oči, naj bi že kmalu bili avtomobili namesto sedanjih fižolov. Tak napovedani boj zo fižolvke je deloma upravičen. Zdaj, ko v Brežicah ni več toliko Srbov, kot jih je bilo včasih, tudi fižola ne potrebujejo več toliko, saj kuhanj manj srbskega pašula. Ampak tudi slovenski matav, ali kot tudi pravijo, zmešnjava, žoka ipd., je dober samo s fižolom.

KRIŽIŠČE - V mestu pri križišču na glavni cesti Brežice-Krško pri nakupovalnem središču z zvezčim tujim imenom obrabijo vozniki avtomobilov na cesti, na bližnjih dvoriščih ali kjer koli. To delajo zato, ker v nakupovalno središče še zmeraj ne smejo zavijati iz krške smeri in iz nakupovalnega središča peljati v Brežice. Zupanovi možje in trgovci iz nakupovalnega središča so že tuhali, kako bolje urediti križišče, a vse zmanj. Po Brežicah se govori, da bodo križišče spravili v red do letosnjih volitev in da bi ga celo zavijati, vendar so načrtovaci iz ene politične stranke, kopači iz druge, asfalterji iz tretje, zato se dajejo, kateri bi imel glavno besedo in s tem več glasov.

REKORDI - Cerkle so si nekako odpoceli po napornih padalskih in letalskih zadevah. Ob prvem je padlo nekaj rekordov. Še najmanj se govori o tistem, da so cestarji tisti pred zdaj v rekordno kratkem času asfaltrali cesto skozi Cerkle. Samo piloti iz Amerike je bilo treba poklicati v Cerkle, pa je bil takoj kas in denar za asfalt. Ampak križokrat bo treba še klicati Amerikance, da bodo (spet) lepo asfaltrane vse ceste? Najbolje bi bilo, da bili ameriški Thunderbirdsi in padalci kar ves čas tukaj.

## OSEM ČLANOV SVETA JE NOVIH

KAPELE - V nedavno izvoljenem svetu krajevne skupnosti Kapele je 11 članov, od katerih se trije taki, ki so bili člani tega krajevne skupnosti že tudi do zdaj. Od omenjenih izvoljenih 11 članov nove sestave jih je 10 predlagala krajevna skupnost, eden pa je bil izvoljen na državni listi.



V času od 22. junija do 7. julija so v brežiški porodništvi hodile: Jožica Mandelc z Radnej, Matjaža, Mateja Krnc iz Kladja - Jureta, Cvetka Volk iz Soplene vasi - Nino, Tina Puček iz Krške vasi - dečka, Darinka Preskar iz Piršenbrega - Andreja, Mateja Gramec iz Krške - Ines, Veronika Katič iz Dolenjevega - deklica, Sabina Perenčak z Silovca - Nastjo, Anka Podvinški iz Blatnega - Bojan, Mojca Žgalin iz Pišec - Kristijana. Čestitamo!

# Mlini v Šutni že skoraj umrli

Poletna šola Posavje - skupno ognjišče '96 - Etnološka delavnica o vinogradništvu in mlinarstvu na pobočju Gorjancev - Likovna delavnica o portretu

KOSTANJEVICA - Pred tremi leti je sevnška območna enota Republike zavoda za zaposlovanje pripravila poletno šolo nadarjenih srednješolcev z delovnim imenom Posavje - skupno ognjišče. Lani so udeleženci te poletne šole sodelovali v edinem projektu na Slovenskem, ki je zadeval arheologijo srednjega veka, pri projektu skansen v Pleterjah, odkrivali slikarstvo na steklu v Posavju in tako likovnost združili z ljudskim izročilom.

"Letos smo se zopet predstavili z likovno in etnološko delavnico, širili smo likovno znanje o portretu kot klasični prepoznavni upodobitve določene osebe, etnološko odkrivali Vinji Vrh in Gadovo Peč, vinogradništvo v teh krajih, dotaknili smo se tudi mlinarstva. Vsi, ki smo se letos greli ob ognjišču v Kostanjevici, smo zadovoljni. Mislimo, da smo opravili pomembno delo," pravi prof. Alenka Žuraj, vodja oz. koordinatorica poletne šole. Od 30. junija do 7. julija jo je obiskovalo 20 nadarjenih srednješolcev, pretežno iz Posavja, vsaj po eden pa je prišel tudi iz preostalih območnih enot Republike zavoda za zaposlovanje, se pravi, da so bili prisotni mladi iz vseh slovenskih regij.

Etnološka delavnica z mentorico, diplomirano etnologinjo Martino Šoreho, je ugotovila naložno praznjenje teh vasi, saj je denimo še leta 1971 na Vinjem Vrhu živel 65 prebivalcev, zdaj pa so jih vaščani našli le še 27. Mladi raziskovalci so presenečeni ugotovili, da Gadova Peč, sinonim za najboljši cviček, ne premore goštinstve. Le ena družina se ukvarja s kmečkim turizmom, a nima na voljo prenočišč.

V vinogradniških družinah so

## Razrožitev krajevnih skupnosti

### Orožje nekdanje narodne zaščite bodo prodali

KRŠKO - Jože Tomažin, svetnik občinskega sveta Krško, je pred časom na seji zahteval pojasnilo glede odvzemna orožja v krajevnih skupnostih. Anton Podgoršek, načelnik upravne enote Krško, je potrdil, da so pooblaščeni uradni organi res odvzeli orožje, in sicer je šlo za orožje narodne zaščite, ki ga krajevne skupnosti več ne morejo imeti. Orožje, ki ga je država vzel na ta način, bodo prodali. Krška upravna enota je med tistimi, ki so se za cenitev in potem prodajo orožja dogovorile s puškarjem Antonom Ancljem iz Novega mesta.

## Heroji domovine

### Kako s svojci padlih?

BREŽICE - Slovenija je, kar so poudarile nedavne svečanosti v časti osamosvojitevni postopkom nekako iz začetka devetdesetih let, samostojna država. Dejstvo je tudi, da nekatere slovenske družine od junijске vojne sem živijo samostojno - samevajo brez mož in očetov, ker so ti padli za samostojno Slovenijo leta 1991. Tako se na Slovenskem solze nacionalnega ponosa mešajo s solzami žalosti za izgubljenimi najdražjimi ljudmi. Zato je slovenska samostojnost, ki ji je bilo namenjenih precej letosnjih proslav, ne samo zmaga, ampak tudi poraz. Kako stvari vidite, je odvisno od tega, na kateri strani groba stojite. Tudi v Posavju je vsaj en grob Slovenca, ki je padel za samostojno Slovenijo.

Družina tega padlega človeka je ali ni prebolela veliko državno zmago in veliko osebno izgubo leta 1991. To za tokratni zapis niti ni pomembno. Pomembnejši se zdi ves ceremonial, ki se dogaja v zvezi s posavskim možem in očetom, ki je zdaj že v "črnej zemlji krili". Ceremonial je v tem, da državni uradniki z oficirskim zborom z največjim pompom včasih izročijo družini padlega to ali ono stvarco, pri čemer se vse

obrne tako, da je najmanj pomemben mrtvi mož in oče in teritorialec in da so najbolj pomembni živi državni uradniki, ki v strurni drži z izrazom neškonečne žalosti pod celom izročajo družini padlega to ali ono stvar. Po možnosti se kot dobroutnik družini padlega izparsi še kakšen zaseben podjetnik, ki s skromno obdarjuje teritorialčeve družine dela predvsem reklamo za svoje podjetje.

So tudi iskreni, preprosto človeški poskusi, da bi kdo nesebično dal denar družini padlega. Med take iskrene poskuse spada tudi pobuda v brežiškem občinskem svetu, naj bi se svetniki odpovedali sejnini in jo dali družini mrtvega posavskega teritorialca. Taka iskrenost je vredna več kot vse premoženje slovenske državne zakladnice.

Ali družina padlega teritorialca sploh potrebuje (še) kaj iz državne zakladnice ali ne, je ne-pomembno, in naj bo oproščeno, da je tu sploh govor o tako zasebnih rečeh, in to brez vprašanja prizadetim. Pri vsem gre preprosto za to, da je družinska tragedija postala nekako del folklora v čast veliki politiki. Velika politika samostojne domovine pač potrebuje heroje, pa ne zaradi herojev samih, ampak predvsem zato, da poveličuje sebe.

M. LUZAR

dela vezana na naravo del na kmetiji. Po tradicionalni delitvi po spolu in še zakoreninjenih vedenjskih vzorcih pa ženska še zmeraj spada "za štedilnik", k družini.

Ko so raziskovali mlinarstvo kot storitveno dejavnost, so prišli do spoznanja, da mlini v Šutni ne le umirajo, ampak so tako rekoče že umrli.

Mentor likovne delavnice je bil tudi letos akademski slikar prof. Alojz Konc. Enajstim srednješolcem je ponudil v osemurnem delavniku, v akademskem duhu in načinu, celovito okušanje likovne "kulinarike" v njeni najokusnejši, a tudi najzahtevnejši jedi - portretu.

P. P.

## DVOJNI PRAZNIK

KRŠKA VAS - V Krški vasi bodo v nedeljo, 14. julija, proslavili 30-letnico Občinske turistične zveze Brežice, katere predsednik je Vlado Deržič, in Turističnega društva Krška vas, katerega predsednik je Franc Jurečič. Tega dne ob 12.30 bo svečana seja v dvorani krajevne skupnosti Krška vas, kjer bodo med drugimi navzoč predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Marjan Rožič in kjer bodo podelili priznanja. Ob 15. uri bo izpred gasilskega doma na pot do prireditvenega prostora odšla slavnostna povorka. Uro zatem bodo na nogometnem igrišču na sporedu padalski skoki in krškovaške igre, za 18. uro napovedujejo promenadni koncert godbi na pihala iz Šentjerneja, Kostanjevice na Krki in Loč. Ob 19. uri se bo začel zabavni večer z ansamblom Karavans, uro pozneje bodo podeljevali nagrade in priznanja.

## Nekdanji Iskrin obrat v roke Bizeljancem

KS Bizeljsko uradu župana

BIZELJSKO - "Pri pregledu starih terjatev smo ugotovili, da nam dolgujete še iz 1992. leta 8.962.063 tolarjev s pripadajočimi obrestmi po zapisniku o izvajaju modernizacije lokalne ceste Župelevce-Dramlja-Vitna vas. Za ta denar zahtevamo kompenzacijo, in sicer obrat nekdanje Iskre na Bizeljskem, ki je bil ocenjen s strani cencila za približno isto vrednost in sedaj te cene ne dosega. Opozarjam vas, da ne dovolimo prodaje objekta nekdanje Iskre na Bizeljskem - nimate tudi našega soglasja za prodajo." To je svet krajevne skupnosti Bizeljsko navedel v dopisu, ki ga je podpisal predsednik sveta KS Milko Veršec in ki ga je poslal uradu župana občine Brežice.

Krajevna skupnost je tu še zapisala, da na Bizeljskem želijo, da obrat nekdanje Iskre preide v najkrajšem času v last KS Bizeljsko in Bizeljancev, saj so bili krajani delavci v tem obratu. "Svoj trud, znoj in denar so vlagali v ta objekt, zato menimo, da smo še bolj upravičeni do lastništva navedenega objekta," je še zapisal svet KS. Obrat je predolgome sameval in propadal, kot ugotavlja svet KS, zato Bizeljanci želijo, da bi z novo dejavnostjo v njem čimprej odprli nova delovna mesta za krajane Bizeljskega in širšega območja. "Upamo, da verjamete v pravico, tako kot verjamemo mi na Bizeljskem. Želimo nazaj samo tisto, kar pripada krajanim Bizeljskega," piše med drugim v dopisu sveta KS Bizeljsko. Vodstvo bizeljske krajevne skupnosti pričakuje, kot je razvidno iz dopisa z datumom 5. julij 1996, da bo urad župana obravnaval takoj z vso odgovornostjo in o svoji odločitvi tudi obvestil svet KS Bizeljsko.

L. M.

## Zavod naj bi bili dali za plačilo

Zavod za šport v Brežicah so ustanovili, vendar se s tem ni poleg prah, ki ga je v preteklosti dvignila ta pričakovana ustanova - Dolg krščanskim demokratom?

BREŽICE - Tu je luč sveta zagledal Zavod za šport, za kar je dala glas tudi večina svetnikov občinskega sveta Brežice. S tem ko je svet večinski "sprevidel", da ne bo šlo brez posebnega zavoda za šport, pa ni utišal kritikov iz športnega klubov in društev, ki v športnem zavodu vidijo predvsem oskrbnika stadiona, manj pa krovno občinsko organizacijo, v katero bi se zatekla po nasvete in zlasti denar športna društva.

Prav zato so v Brežicah med športnimi delavci nastali predlogi, da bi bilo ustreznejše ustanoviti javni zavod Stadion, češ da bi to bolje ustrezalo dejavnosti, ki jo bo izvajalo "podjetje" Zavod za šport. Kakor kolik, je odločil, da odločitev Zavoda je občinski svet na nedavni seji sprejel, potem ko je svet v preteklosti dolgo časa odlagal sprejem in celo zavrnil predloženi osnutek odloka, med drugim zato, ker se ni vedelo, kdo je lastnik stadiona. Ustanovitvi zavoda ali agencije za šport je od vsega začetka nasprotovala skupina svetnikov Združene liste.

Svetniki Združene liste so svoj odločnijo ne karščni kolci novi ustanovi za šport izrekli tudi na odločilni seji občinskega sveta, ko so preostali svetniki večinski glasovali za ustanovitev Zavoda za šport. Predstavnik klubova svetnikov Združene liste Miha Škrlec je na tej ustanovitvi seji razgrnil strankina stališča o obravnavani zadevi. Ponovil je, da je ustanovitev Zavoda slabha rešitev. Zavod kot najdražja možna rešitev bo povzročil "neracionalno trošenje proračunskega sredstva", utegne

daril Škrlec, da pristojni niso nikoli naredili zahtevane primerjave stroškov, potrebnih za začetek in delovanje Zavoda za šport, in stroškov, ki bi bili potrebni za režijski obrat ali kako drugače organizirano službo. Mnenja o smotrnosti ustanovitev Zavoda so si nasprotjujoča tako v športnih društvenih in športnih zvezi kot tudi med sedanjimi upravljalci športnih naprav in dvoran, ki bodo prešle v upravljanje Zavoda za šport. Enotno je edino stališče strank koalicije, ki vlada v občinskem svetu. Enotnost koalicije, zaradi katere je svet lahko sprejel že osnutek odloka o Zavodu za šport, je po mnenju Združene liste tudi najpomembnejši "argument" in hkrati razlog za ustanovitev predlagane Zavoda. "Ta koalicija in župan kot predlagatelj se mora zavedati in prevzeti vso odgovornost za posledice predlagane odločitve," menijo v Združenih

Škrlec.

daril Škrlec, da pristojni niso nikoli naredili zahtevane primerjave stroškov, potrebnih za začetek in delovanje Zavoda za šport, in stroškov, ki bi bili potrebni za režijski obrat ali kako drugače organizirano službo. Mnenja o smotrnosti ustanovitev Zavoda so si nasprotjujoča tako v športnih društvenih in športnih zvezi kot tudi med sedanjimi upravljalci športnih naprav in dvoran, ki bodo prešle v upravljanje Zavoda za šport. Enotno je edino stališče strank koalicije, ki vlada v občinskem svetu. Enotnost koalicije, zaradi katere je svet lahko sprejel že osnutek odloka o Zavodu za šport, je po mnenju Združene liste tudi najpomembnejši "argument" in hkrati razlog za ustanovitev predlagane Zavoda. "Ta koalicija in župan kot predlagatelj se mora zavedati in prevzeti vso odgovornost za posledice predlagane odločitve," menijo v Združenih

Škrlec.

L. M.

## V Brestanici svet v malem

Zaključna prireditev v OŠ Adama Bohoriča v Brestanici

BRESTANICA - Letošnja zaključna prireditev v OŠ Adama Bohoriča v Brestanici z naslovom "Pesmi sveta" je, tako kot običajno šolske proslave, privabila številne obiskovalce. Z zanimanjem in radovednost

## V bankah denar, v gospodarstvu dolgoročni

Slovensko gospodarstvo že nekaj časa opozarja na vse uspešnejše poslovanje bank, medtem ko samo ječi pod vsakovršnimi bremenimi države in visokimi obrestmi za najeti kapital. Zelo poenostavljen je dilemo predstavila Francka Gabron, generalna sekretarka GZS, ko je dejala, da je po rezultatih gospodarjenja mogoče sklepati, da v bankah delajo geniji, v industriji pa sami tepi.

O tem, kje so geniji v tej zgodbi o uspehu, bi veljalo še kdaj razpravljati, nedvomno pa drži, da so tisti, ki so v bankah, vsekakor bili pravi čas na pravem mestu. To pa tudi nekaj velja. Ali bo država obrzala banke in jim vsilila tudi nekaj dolžnosti do gospodarstva, je vprašanje, na katerem je odgovarjalo tudi ustavno sodišče, kajti banke so zdaj močne in se ne dajo kar tako. Dokler so v igri dobivale one, je šlo, zdaj pa imamo tu pravno državo in red, v katerem imajo banke svojo vlogo.

Banke so izkoristile priložnost, v kateri so se kapitalsko okreplile in zagospodarile tudi velikemu delu gospodarstva. Načeloma tu ni nič narobe, čeprav si je le težko predstavljati gospodarski sistem, v katerem je tako velik del podjetij v lasti bank, tudi zavarovalnic, skladov in drugih podobnih ustanov. Seveda se banke kot lastnice obnašajo kot najboljši gospodarji zase, kar pa za državno gospodarstvo ni nujno najboljše. V kratkoročnih interesih so banke namreč premnogokrat hlašnine po nepremičninah in se niso ozirale na to, ali bo proizvodnja preživelna in če bodo delavci imeli delo in kruh. Poleg tega so banke pogosto postale lastnice očiščenih podjetij, medtem ko so stari dolgovni preneseni na davkoplačevalce.

V času, ko so obresti skokovito naraščale, so bila mnoga podjetja kaznovana zato, ker so vlagala v razvoj. Danes so obresti niže, pa vendar je denar še vedno predrag, zato se v podjetjih vprašujejo, kje je, če sploh je, vzvod, s katerim bi lahko vplivali na banke, da bi znižale obrestno mero, in jim tudi sicer pristigli peruti. V gospodarstvu namreč trdijo, da slovenske banke celo preprečujejo prihod tujega kapitala, ker potem lažje same krojijo politiko.

B. DUŠIĆ GORNICK

### VKNJIŽBE V KDD

LJUBLJANA - Klirinško-depotna družba odslej izvaja vse storitve pri poravnovanju poslov, sklenjenih na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, saj poleg prenosa lastništva vrednostnih papirjev jamči tudi za izpolnitve denarnih obveznosti.

## Kako kaže na borzi?

Borza tečajnica je od četrtka, 4. julija, ponovno bogatejša za dva nova vrednostna papirja. V kotacijo B so bile uvrščene obveznice Stanovanjskega sklada RS 1. izdaje, ki so jih izdali, da bi povečali razpoložljiva sredstva za hitrejšje zadovoljevanje stanovanjskih potreb državljanov, kupcev stanovanj. OTC trg se je povečal zaradi obveznic 2. izdaje Probanec, ki jih je le-ta izdala, da bi pridobil dolgoročne vire za uresničitev svojih naložb. V kotacijo B so bile sprejete še redne delnice na ime oznak A in G ter prednosti delne oznake U mednarodnega trgovskega podjetja Kovitechna Celje, vendar bo začetek trgovanja objavljen naknadno.

Borzi tečaji so se ustalili na svojih nizkih ravneh, promet je majhen. Med redkimi delnicami, ki so v preteklem tednu zabeležile rast tečajev, je delnica Kolinske, katere cena je presegla 1500 tolarjev, čeprav delnica kotira brez kupona za dividendo. Rahlo je zrasel tudi tečaj delnici Term Čatež. Med obveznicami je bilo po dolgem času več zanimanja za državne obveznice 2. izdaje, čeprav tečaj Banke Slovenije za nemško marko še vedno drsi navzdol. Na OTC trgu še vedno gospoduje delnica Mercatorja s tečajem pri 4.000 tolarjih, vendar je promet z njo precej manjši kot v preteklih tednih.

MARJETKA ČIČ, DBD, d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5 Tel. 068/323-553, 323-554, Fax. 068/323-552

dividende. Ker se bliža rok izteka veljavnosti za certifikate, je vedno več zanimanja za možnosti njihove naložbe. Razen naložb v različne investicijske sklade bodo na voljo še javne prodaje podjetij.

MARJETKA ČIČ,

DBD, d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5

Tel. 068/323-553, 323-554, Fax. 068/323-552

# Se bo našel rešilni člen za Agrario?

Delavci zamenjali direktorja Vučajnka in za v. d. imenovali sindikalista Franca Vranetiča - Kaj bo pokazala bilanca?

- Prilivov ni, obveznosti pa morda dosegajo celo vrednost celotnega podjetja - Je še kje rešitev pred stečajem?

BREŽICE - Agrarii, proizvodnji in trgovini, nekdaj delu skupnega velikega podjetja, na katerem je slonelo brežiško kmetijstvo, se slabopisne. Skorajda nima prilivov, zato pa ogromno obveznosti, denacionalizacijski zahtevek nad večjim delom premoženja in od junija novega v. d. direktorja, ki so ga imenovali delavci. Podjetje se zdaj pogaja z upniki in se poskuša izogniti stečaju vsaj s prisilno poravnavo, čeprav nima veliko upanja.

Agraria je sredi junija doživel "delavski udar", zamenjavo v vodstvu delavskega sveta, nato razšitev direktorja Ivana Vučajnka in imenovanje za vršilca te dočnosti Franca Vranetiča, sindikalista v podjetju. Dogajanje je sprožilo nezadovoljstvo zaposlenih, ki niso imeli informacij o dogajanjih v

pred dvema letoma nasprotovala ponovnemu imenovanju Vučajnka za direktorja, vendar ni uspešna.

V prvih štirih mesecih letosnjega leta je podjetje, vsaj na papirju, poslovalo s pozitivno ničlo, vendar bodo prave številke o poslovanju znane konec julija, ko bo izdelana bilanca poslovanja za prvo polovico letosnjega leta. Zaradi najemanja neugodnih kreditov je večji del imetja podjetja zdaj pod hipoteko. Obveznosti Agrarie so velike, največ-



Franc Vranetič

podjetju, brez pojasnila pa so dobili vrnjenje podjetje že vložene certifikate. Vse bolj jim je postajalo jasno, da gre podjetju slabobu, in ker od direktorja niso dobili nobenih pojasnil, so ga zamenjali.

Tudi delavska oblast in novi direktor usodi Agrarije ne obeta nič kaj dobrega. Štiri živilske trgovine v mestu (na tržnici, Držicevo, diskont, delikatesa) so bile že prej s franšiznimi pogodbami oddane trgovskemu podjetju Posavje, ne da bi zaposlenim povedali, kaj to pomeni. Vranetič ugotavlja, da nekatere naložbe niso dajale predvidenih rezultatov in da je bilo prilivov vse manj, medtem ko so obveznosti naraščale. Agraria je leta 1993 zaključila z 12,3 milijona tolarjev izgube, leta 1994 z 29 milijoni in lanskem letu s 24 milijoni tolarjev izgube. Skupina delavcev je že

### MINISTER DRAGONJA JUTRI V POSAVJU

KRŠKO - Območna gospodarska zbornica in Združenje podjetnikov Posavja bosta na jutrišnji skupni seji obravnavali aktualna gospodarska vprašanja v regiji, v pogovor pa jima je uspelo pritegniti tudi ministra za gospodarske dejavnosti Metoda Dragonja. Beseda bo tekla predvsem o razbremjevanju gospodarstva ter o slovenskem energetskem programu in položaju Posavja v njem.

Doslej je javno prodajo delnic uspešno izpeljalo že 94 podjetij (15 v letu 1994, 58 lani in 20 do julija letos), tako da ni malo delničarjev, ki z delnicami že lahko trgujejo in so že prejeli prve

• Trenutno potekajo javne prodaje v treh podjetjih: MI Moderni interieri do 16.7. (cena za certifikate je 16.080, za gotovino pa 26.930 SIT), Gradis SPO Ljubljana do 31.7. (cena za certifikate je 1.348 SIT) in gruda Export-Import Ljubljana do 6.8. (cena za certifikate je 1.250, za gotovino pa 2.104 SIT). Predviden je še vsaj 40 javnih prodaj delnic podjetij za certifikate, vendar o tem več prihodnjic.

Slovenci znamo delati, kar nedvomno dokazujo podjetja, kamor vlagajo tudi kapital. Kar značilno je, da so ta najpogosteje med najboljšimi v verigi njihovih podjetij (npr. Revoz med Renaultovimi tovarnami, Novoterm med 17 tovarnami nemškega podjetja najuspešnejši, Danfoss). Očitno pa je mnogokrat cena za kakovost le prevsoka.

"Slovenija z delovno intenzivno industrijo ohranja delovna mesta, zato je pomembno, da jo zadrži. Če ne gre drugače, naj se opredeli, kaj bo podpirala. Če ne gre tečaj, ga odpisimo, toda potem povemo, kaj bomo podpirali - podpirajmo vsaj farmacijo!" meni

tega pa ima Agraria precej dolgov do dobaviteljev, tako da je možno, da se skupna vrednost obveznosti že približuje vrednosti podjetja, ki pa se ob sedanjem dogajaju zmanjšuje. K dolgovom podjetja bi veljalo prišteti tudi neiz-

Milena Kramar Žnidar, direktorka Novoteka Tkanine.

Trenutno nemogoči pogoji gospodarjenja silijo menedžerje v odpiranju delovnih mest v tujini, kjer so delavci cenejši. "Menedžer se bo prisiljen znati, po potrebi tudi preseliti proizvodnjo v države, kjer je cenejša, npr. v Srbiji, Makedoniji, Albaniji. Tam stane delavec 8 fenigov na minuto, pri nas pa kar 25!" pravi direktor Konfekcije Beti iz Metlike Miroslav Štimac.

O manjših stroških in večjih profitih v drugih državah govorji tudi Miloš Kovačič, direktor Krke iz Novega mesta: "Če zgradimo novo tovarno tablet pri nas, npr. plaćane dele plač in regresov, za katere območni sindikat toži podjetje.

Volovec iz Dobove, tako da je tudi tu vprašljivih 10 delovnih mest.

Tako zdaj 160 zaposlenih za nedolčen čas in še nekaj takim, ki imajo pogodeb za določen čas, ne kaže nič dobrega. Nekateri delajo za čisto druga podjetja, ampak vsaj delajo, dokler bodo. Zaposleni kar težko verjamejo, da se podjetje, ki bi s kombinacijo proizvodnje in trgovine moralo najti svoje mesto na trgu, v zadnjih letih ni moglo pobrati. Količina so k temu prispevale za kmetijstvo neugodne razmere, zakon o denacionalizaciji ter velika konkurenca v trgovini, koliko pa nesposobnost vodstva, bo težko odgovoriti. Ravno tako na vprašanje, koliko je k padcu podjetja prispeval zasebni interes (Agraria Commerce). Ali je za podjetje še kakšna druga rešitev od vse bolj bližajočega se stečaja, se bo verjetno pokazalo še v poletnem času.

BREDA DUŠIĆ GORNICK

## Zakon se je poigral

Kaj pravi o dogodkih v Agrarii razrešeni direktor Ivan Vučajnk? - Podjetje je tepla denacionalizacija, programi dobr

BREŽICE - Nekdanji direktor Agrarie Ivan Vučajnk trdi, da je podjetje v prvi polovici leta zagotavljalo plače, ki so bile res nižje od tistih po kolektivni pogodbi, a še vedno v povprečju občine Brežice. Blokад prej ni bilo, morda le zadnje dni pred zamenjavo direktorjev, pa še to le za kaz milijon tolarjev. Pove tudi, da so zadnja res imeli izgubo, ki pa so jo želeli pokriti s formiranjem rezerv in rezervacij ob lastninjenju, vendar jim zaradi nerešenega denacionalizacijskega zahtevka programa niso odobrili. Ker je premoženje, ki je predmet denacionalizacije, preveliko, ga niso mogli izločiti iz lastninjenja.

"Agraria je imela sanacijski program in je po njem tudi delala, žal pa jo je oviral denacionalizacijska zahteva Kmečke zadruge Brčice, ki ji je zato konu omogočila, da zahteva vrnitev okrog 70 odstotkov sedanjega Agrarijnega premoženja. Zaradi zahtevka smo imeli 4 leta blokirano večino svojega premoženja, zato nismo mogli dobiti kakovostnih sredstev, saj je ugodne kredite treba zavarovati s premoženjem. Še aprila letos je Ministrstvo za kmetijstvo kot drugostopenjski organ zavrglo začasno odredbo upravnega organa in dal v prav Agrarii, zato sem prepričan, da denacionalizacijska zahteva ni upravičena," pravi Vučajnk.

Po njegovih podatkih je Agraria v zadnjih štirih letih za

B. D. G.



Ivan Vučajnk

## Proizvodnja se seli k cenejšim

Tudi dolenska in posavska podjetja iščejo možnosti za proizvodnjo v državah, kjer je delovna sila cenejša - Država bi moral ohraniti tudi delovno intenzivna podjetja

NOVO MESTO - Za dolensko gospodarstvo je značilna lesna, tehnika in kovinskopredelovalna industrija, vendar v podjetjih opozarjava, da delovno intenzivne panoge ne bodo preživele, če ne bo prišlo do sprememb v pogojih gospodarjenja. Lesarji so tako pred kratkim zahtevali, da jim država omogoči lastne devizne račune, da bi lahko s težko prisluženimi devizami v tujini razpolagali sami. Tudi drugi mikroškaj zahtevajo, a ne zatreže kaj dosti.

v Ljutomeru, nas to stane 20 milijon ameriških dolarjev, veliko cenejše, s kakimi 9 milijoni dolarjev, bi prišli skozi na Poljskem ali v Češki. Krka se tako tudi sama ozira po državah, ki so cenejše za proizvodnjo. Vlagati namerava v obrate na Poljskem, Češkem in Hrvaskem, saj so plače v Sloveniji dvakrat višje kot drugod po vzhodni Evropi.

Cenejše delavce in proizvodnjo išče tudi sevnška Lisca, ki naj bi z naložbami segla še dlje na Vzhod. Sicer pa tudi manjša zasebna podjetja poskušajo preživeti in kovati dobičke z naložbami in manjšimi proizvodnimi obrati v tujini, na primer v Rusiji, pa tudi v državah bivše Jugoslavije, npr. v Bosni in Makedoniji.

Koraki naših podjetij v mednarodne vode so seveda dobrodošli,

vendar državi ostaja vprašanje, kje bodo službe dobili domači delaveci. B. D. G.

## Iz naših podjetij

BETI METLIKA - Agencija za privatizacijo je 2. julija izdala odločbo, s katero je razveljavila prejšnji način lastniškega preoblikovanja Beti, Tekstilne industrije iz Metlike. Zdaj je dovolila, da se ta družba preoblikuje drugače. Ker je odziv upravitev do notranjega odkupa presegel pričakovana, Beti ne bo izvedla javne prodaje delnic, kot je bilo predvideno. Namesto nje bo za 7 odst. povečala notranji odkup. Za notranji odkup bodo v Beti tako namenili 40 odst. premoženja, za interni razdelitev delnic 20 in za prenos na skladne 40 odst.

GRUDA - Od 8. julija poteka javna prodaja družbe Gruda Export-Import, mednarodnega podjetja za proizvodnjo, trgovino, zastopanje in svetovanje iz Ljubljane. Delnice je mogoče kupiti za gotovino in certifikate, in sicer do 6. avgusta letos na sedežu družbe ali v enotah UBK

PODGORJE ŠENTJERNEJ - Kaže, da se bo to podjetje po stečaju matičnega podjetja Adria Caravan rešilo pred stečajem, saj so se upnili odločili, da raje razpišejo podjetje. Cene podjetja niso določili, od kupcev pa bodo zahtevali, da obdržijo proizvodnjo prikolic in čimveč delovnih mest.



# Namesto goveje živine drobnica

V Semiču je bila druga razstava ovc in koz, ki v belokranjskih hlevih vse bolj spodriva govejo živino - Poleg mesne pasme naj bi nekaj kmetij usmerili v rejo drobnice mlečne pasme

**SEMIČ** - Članom društva rejcev drobnice Bele krajine je v sodelovanju s Kmetijskim zavodom Ljubljana in kmetijskima svetovalnima službama iz Črnomlja in Metlike preteklo nedeljo v tretjem poskusu le uspešno pripraviti v Semiču drugo razstavo ovc in koz. Tokrat je bilo namreč vreme bolj usmiljeno z organizatorji.

Nazstavi so bile na ogled različne pasme ovc in koz, ki jih redijo v Beli krajini, vendar slika o vzrokih ni bila povsem realna, saj kar nekaj rejcev kljub oblubi in dogovoru svojih živali ni pripeljalo na prireditev. Kljub temu je župan semiške občine Janko Bukovec v pozdravnem govoru dejal, da ga veseli, da so Belokranjci spoznali, kako velike možnosti za rejo ovc in koz imajo, ter predvsem, da tovrstna dejavnost ni več sramota, kot je bila po drugi svetovni vojni, temveč ena od možnosti za preživetje. Prav zato, ker je živinoreja zašla v krizo, se je veliko kmetij v Beli krajini preusmerilo v ovčerejo. Ne nazadnje pa so na razgibanem belokranjskem kraškem terenu tudi slabši pogoji za kakršno koli drugo intenzivnejšo kmetijsko panogo.

Po ocenah je v Beli krajini okrog 3.500 plemeninskih ovc mesne pasme, prevladujejo pa domače krizane ovice in ovece jezersko-solčavske pasme. Povprečno je v tropih od 25 do 30 ovc. Ker je zanimanje za organizirano rejo v zadnjih letih vse bolj naraščalo, je bilo na pobudo kmetijske svetovalne službe pred tremi leti ustanovljeno društvo rejcev drobnice Bele krajine, ki šteje že 180 članov. Kmetijska svetovalna služba je prevzela v društvu strokovno svetovanje, njen cilj pa je, da bi rejci oblikovali primerne trope živali za prirejo mesa. Sedaj je v Beli krajini le en trop s kontroliranim poreklom in proizvodnjo, njegov lastnik pa je Boris Grabrijan iz okolice Adlešičev. Kontrola opravlja Biotehniška fakulteta. Da pa bi zadostili potrebam po plemeninskih živalih, nameravajo vključiti v kontrolirano proizvodnjo živali vsaj petih rejcev.

V svetu je povpraševanje po

ovčjem in krizjem mesu vse večje, v Sloveniji pa smo po porabi med zadnjimi. Zakljemo največ jagjet, ki tehtajo do 30 kilogramov, kar ni najbolj gospodarno. Kot je dejal predsednik društva rejcev drobnice Bele krajine Stanko Pašič, se bomo morali pač počasi navajati na druge jedi iz mesa drobnice. S tem se bo povečala

poraba tega mesa, enoletne pitanje pa bo, tako kot ostalo meso, moč kupovati tudi v mesnici. Sicer pa so v Beli krajini, kar se reje drobnice tiče, zazrti tudi v prihodnost. Ker se boje, da bi s povečanjem števila ovc za prirejo mesa prišlo do zasičenosti trga, mislijo nekaj kmetij preusmeriti v rejo ovc in koz za mlečno proizvodnjo. Z mlečnimi izdelki, kot so sir, mleko, skuta in še kaj, pa bi povečali tudi dohodek na kmetiji.

M. BEZEK-JAKŠE



**RAZSTAVA DROBNICE** - Druga semiška razstava ovc in koz je privabila veliko obiskovalcev, kar dokazuje, da je zanimanje za rejo drobnice v Beli krajini vse večje. Kako tudi ne, saj jih je malo, ki bi se bili pripravljeni odpovedati znani belokranjski specialiteti, kot je pečenka z ražnja, ki ni nepomembna tudi v turistični ponudbi. Na razstavi si je bilo moč ogledati tudi obrezovanje parkljev in striženje ovc. (Foto: M. B.-J.)

## Gnojevka še ni nevarna!?

**Rezultati raziskovalne naloge o vplivu gnojevke na vodo na Kočevskem so sprožili plaz različnih tolmačenj - Gnojevka onesnažuje, vendar v še dopustnih mejah**

**KOČEVJE** - Na pobudo Zelenih Kočevja so se prejšnji petek zbrali predstavniki občine, Zelenih, M-KG Kočevje in drugih zainteresiranih na predstavitvi rezultatov raziskave vpliva gnojevke na vodne vire na Kočevskem. Ugotovitve strokovnjakov pa so med navzočimi naleteli na različen odmev.

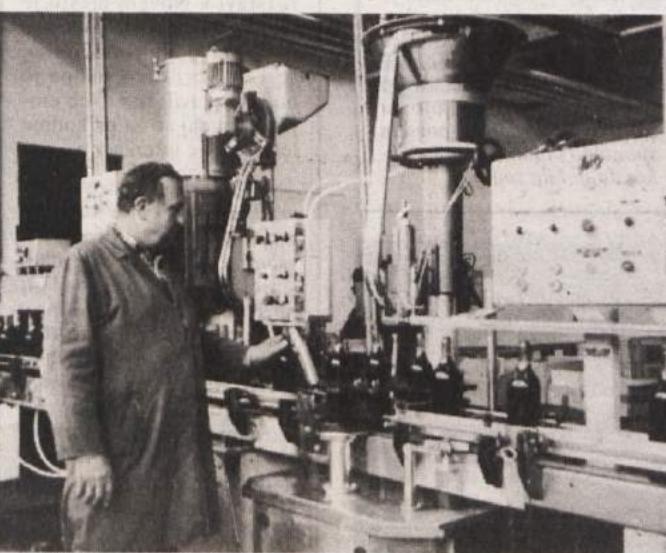
Danica Kopriva z zavoda za zdravstveno varstvo Ljubljana je povedala, da obstoječa vodna zajetja na Kočevskem zaradi gnojevja v gnojevku, ki ga širok po Kočevski izvaja M-KG Kočevje, niso ogrožena. "Za samo kvaliteto vode ugotovljene količine gnojevke niso tolikšne, da bi lahko govorili o ogroženosti vodnih virov," je dejala in dodala, da pa bi lahko bakteriološke analize, ki jih raziskava ni zajela, pokazale tudi nekoliko drugačno sliko. Poudarila je, da je povsem jasno, da gnojevka onesnažuje vodne vire in da gnojevka vpliva na vodo, da pa je prednost kočevskega kraškega področja, kjer se lahko voda zelo hitro onesnaži, vendar pa tudi zelo hitro očisti, da se zaradi velikih količin padavinskih voda zelo razredči.

Predstavniki M-KG Kočevje so rezultate raziskave ocenili za potrditev pravilnosti njihovega dosevanja dela in prepričanja, da so zahteva po prepovedi gnojenja z gnojevko zgolj politične narave.

Danica Kopriva je zato ponovno poudarila, da "ne moremo govoriti, da gnojenje ne vpliva na vodo", in dodala, da bi enake količine gnojevke, kot se je izlije na Kočevskem, na območju z drugačno sestavo tal, kakršno je denimo Ljubljansko barje, lahko povzročilo velik problem. "Najnevarnejše je gnojenje tam, kjer so požiralniki in požiralne vrtače," je povedala ob ocenitvi nevarnosti onesnaženja voda na Kočevskem. Zato je vse prisotne pozvala, naj sledijo uresničitvi zastavljenega cilja raziskovalne naloge in se v interesu zaščite zdravja in prijetnega počutja ljudi dogovorijo o tem, koliko in kam naj bi se gnojevko zlivalo.

Zeleni k temu niso imeli primb, bolj v omajanje prepričanja predstavnikov M-KG, da je gnojenje po njihovem gnojilnem načrtu "že najboljše, kar je možno", kot pa v oporekanje predstavljenim rezultatom raziskave, so Zeleni opozorili, da vsega le dvakrat odvzeti vzorci voda ne dajejo dovolj trdnih zagotovil, da je stanje res takšno, kot je bilo predstavljenno. Ostrejši do samih ugotovitev raziskave pa je bil predsednik društva KNP Janez Černač, ki je dejal, da lahko le upamo, da so zavodi samo strokovne in ne tudi politične organizacije.

M. LESKOVŠEK-SVETE



**CVIČEK ZA AVSTRIJCE** - Na nedavnih vinskih sejmih v Ljubljani in na Dunaju so avstrijski trgovci z vinom, predvsem pa tisti iz avstrijske Stajerske iz Koroške, kazali veliko zanimanja za uvoz cvička iz kleti KZ Krško v Leskovcu. Gre z količine, ki jih bo klet komaj zmogla, še posebej, če ne bodo dolenski vinogradniki kleti ponudili dovolj grozdja. Avstrije navdušujejo pri cvičku zmersna kislost in zmersna alkoholna stopnja, predvsem pa pitnost, zlasti pri hrani. (Foto: M. Vesel)



Ureja: dr. Julij Nemanč

## Filtriranje s ploščnim filtrom

Filtrirne plošče ne smemo videti samo kot sito, ki spušča skozi manjše delce kaleža, kot so luknjice (pore) na plošči. Plošča je zgrajena iz materialov, ki imajo tudi adsorbativno moč, kar pomeni, da pritegne delce kaleža nase in jih ne spusti skozi, čeprav so manjši od por. Tipično za adsorbativni učinek filtrirnih plošč je, da teče na začetku filtriranja skozi samo čisto vino, se pa lahko pojavi, ko so plošče izčrpane, nazadnje motno vino. Tega ne smemo dovoliti. Do motnega filtrata pride, če so kanalčki skozi ploščo že popolnoma zasedeni z motnimi delci vina, ki jih je plošča pritegnila.

Plošča ima svojo zmogljivost, ki jo je nujno pri filtrirjanju upoštevati. Če hočemo izsiliti večji pretok na enoto površine, kot je zmogljivost plošče, ne prihranimo na stroških, ker nam priteče motno vino. In obratno: če pretiravamo s preveliko ploščami, se ne bi vino nazadnje zmotilo, zopet nismo dobri gospodarji, ker porabimo preveč plošč in je filtriranje toliko dražje. Zato so tudi praktični ploščni filtri, ki nam omogočajo vložiti različno število filtrirnih plošč glede na količino vina, ki ga želimo prefiltirati. Moramo pa vedeti, koliko litrov vina lahko spustimo skozi kvadratni meter plošče brez nevarnosti, da bi prekoračili zmogljivost plošče.

Pretok izračunavamo v litrih vina na kvadratni meter na uro. Na trgu so različni filtri, za različne velikosti plošč. Najbolj praktična velikost plošč za manjše in tudi večje kleti je 40 x 40 cm. Lahko si tudi izračunamo, kakšen je pretok na ploščo, da se lažje znajdemo. Za površino 1 m<sup>2</sup> je potreben 7 plošč dimenzije 40 x 40 cm. Pri grobi

filtraciji lahko računamo, da smemo prefiltrirati na 1 m<sup>2</sup>/uro 840 l vina. To pomeni, da gre na uro skozi eno ploščo brez težav 120 litrov vina. Pri različni filtraciji, ki jo uporabljam predvsem kot zadnjo filtracijo pred polnilcem vina v steklenice, je pretok na m<sup>2</sup>/h manjši, okrog 450 l vina. Za napolnitve 5.000 l vina v 5 urah bi potrebovali 16 plošč dimenzijs 40 x 40 cm. Pri vnužu z ostankom nepovretnega sladkorja svetujem, da se splošno tak izračun, pri popolnoma suhem vnužu ne bi bilo tveganje enako, če bi prekoračili filtrirno zmogljivost plošče. Zaradi zahtevnih priprav (zlaganje filtra, parjenje) je v osmih urah možno računati z največ petimi urami učinkovitega stekljeničenja.

Z uspešno filtriranjem je zelo pomembna razlika v pritiskih med prihodom vina in filter in izhodom. Pri grobi filtraciji je razlika med pritiski tudi do 3 bare. Pri različni filtraciji ne bi smela biti čez 1,5 bare, svetuje se do 1,0 bare. So še druge nevarnosti, ki ogrožajo uspešno različno filtriranje. Zelo važna je higiena, ki jo je v veliko zidanicah težko zagotoviti. Parjenje je preverjen postopek za zagotovitev ustrezne čistosti filtra. Vedeti moramo tudi, če imamo filter, ki prenese parjenje. Kako se pari, oziroma sterilizira filter, je treba videti. To se ne da naučiti s prebiranjem strokovne literature. Pari se z nizkotlačnim parnim kotelom, oziroma napravo. Ko je filter ogret, trajata parjenje še najmanj 20 minut. Med parjenjem se filter najprej postopoma stiska, nato dokončno stisne. Med parjenjem so vsi ventili in pipe odprti. Dovod pare mora biti blag, da izhaja iz ventilov samo za ped dolg "jezik" pare. Aseptično obnašanje ljudi, ki skrbijo za higieno, je tudi predpogoj da bo prišlo v steklenice vino brez kvasovk in bakterij.



**RAZISKAVA VPLIVA GNOJEVKE NA VODO** - Udeleženci predstavitev raziskovalne naloge vpliva gnojevke na vodo so se le stežka sporazumeli. Povabilo inž. Alojza Vidica predstavnici Zelenih, da lahko sodeluje pri pripravi gnojilnega načrta, je bilo navrženo minogrede med razpravo, zato tudi ne daje slutiti, da se bo to tudi res zgodilo. (Foto: M. L. S.)

## HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

### Hude posledice okužene hrane

Vsako leto zbuli veliko ljudi zaradi okužbe z hrano. Velik odstotek ljudi zbuli predvsem za drisko, katere vzrok je mikrobiološka onesnaženost vode in hrane. Največ možnosti za okužbo je na potovanjih, kjer prihaja do sprememb jedilnika, družačnega podnebja, časovnih razlik in potovalne utrujenosti, ki lahko močno prizadene predvsem mlajše otroke. Vsi ti dejavniki zmanjšujejo odpornost in povečujejo dozvetnost za okužbo in zastrupitev. Pred potovanjem moramo pomisliti na varnostne ukrepe, ki jih bomo upoštevali glede hrane in pijač. Ko priputujemo v oddaljen kraj, bodimo pozorni na jedi, kupljene na ulici, kot tudi na tiste v restavracijah ali hotelih. Izbirajmo med jedmi, ki morajo biti dobro kuhané ali prepečene in so pri serviranju še vroče. Ne pozabimo, da so poglaviti vzrok prehranskih zastrupitev oziroma okužba živila in jedi, ki več ur stoji na sobni temperaturi. Izogibajmo se surovi hrani in le delno pečenemu mesu, razen tistih vrst sadja in zelenjave, ki jih lahko dobro operemo ali olupimo. Pogosto je nezanesljiv tudi sladoled, ki ga kupimo na ulici, in razne sladice s kremnimi nadevi. Previdnost naj velja tudi ob nakupu rib in morskih sadežev. Pitno vodo je potreben ob najmanjšem sumu prekuhati, če pa to ni mogoče, pijmo le ustekleničeno vodo. Najmanj neverno je pitje vročega čaja ali kave, vina, piva in gazarinjih pijač. Paziti pa moramo tudi na čistočo rok in pribora, da ne pride do težav, ki se kažejo v obliki driske ali bruhanja. Če traja obolezje več kot en dan, je priporočljiva mešanica, ki jo pripravimo iz šestih čajnih žliček sladkorja in ene čajne žličke soli v litru prekuhanje vode. Pripravek pijemo večkrat na dan, da nadomestimo izgubo. Če driska traja več kot tri dni, je najuna zdravniška pomoč. V mnogih deželah je driska vzrok nedohranjenosti in visoke umrljivosti otrok ter odraslih.

**DOLENJSKI LIST** 9

**CELEBRANT SINGERS  
V KRŠKEM**

**KRŠKO** - V petek, 12. julija, ob 20. uri bo v Kulturnem domu Krško velik koncert ameriške vokalno-instrumentalne skupine Celebrant Singers. Ustanovitelj skupine je Jon Stemkoski, Američan poljskega rodu, ki je s skupino nastopal v več kot 70 državah, v letih od 1985 - 1990 pa je nekajkrat nastopila tudi v Sloveniji. Glasba, ki jo izvajajo, je zelo podobna črnski duhovni glasbi in nosi sporočila iz življenja navadnih ljudi. V petek se nam torej obeta dober koncert, za tiste, ki še ne poznavajo glasbe skupine Celebrant Singers, je potrebno povedati, da je podobna glasbi, ki jo pri nas izvaja skupina New Swing Quartet.

## Poustvarjanje lepot Kočevske

**Končana 4.likovna delavnica Misel in korenine - Lani še v Rogu, letos ob Kolpi - Jeseni skupna razstava**

**LAZE PRI DOLU** - Nedavno končana likovna delavnica Misel in korenine '96 je bila že četrta likovna delavnica zapored. Tako kot prejšnje je tudi letošnjo organiziralo društvo Kočevski naravni park z namenom, da bi lepote kočevske pokrajine predstavili tudi z umetnostjo.

Vir navdaha slikarjem na prejšnjih treh likovnih delavnicah je bil Kočevski Rog oziroma pragozd s svojo neokrnjeno lepoto, letos pa so umetniki zbirali vtise, ki jih bodo prelili na papir in platno, v dolini Kolpe. Za preselitev likovne delavnice so se organizatorji odločili, ker je po njihovem mnenju Kolpska dolina vrednota ne le v slovenskem, ampak tudi v evropskem merilu, in kot takšna vredna pozornost. Ob pomoči domaćina Milana Lampe st. iz Laz pri Dolu izbor lokacije za letošnjo tridnevno likovno delavnico ob Kolpi ni bil težak, zadovoljni pa so bili tudi udeleženci likovne delavnice, priznani umetniki iz Slovenije in Avstrije: Bogdan Borčič, Andrej Trobentar, Valentin

## Potrebujejo novo restavratorsko delavnico

**Sedanja v vse bolj propadajočem novomeškem Narodnem domu ni primerna za delo - Z gradnjo nove na grmskem gradu bo ZVNKD začel še letos - Stari problem: premalo denarja**

**NOVO MESTO** - Vedno smo polni besed o tem, kako smo lahko veseli, ker imamo res bogato kulturno dediščino, pa naj gre za sakralno, etnološko, naravno ali drugo, ko pa je to treba obnavljati in jo ohranjati v čim bolj prvotni podobi, postanemo bolj redkobesedni. Tako se Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine (ZVNKD) Novo mesto skupaj z Dolenskim muzejem trudi ustvariti novo restavratorsko delavnico, ki bo dobila svoj prostor pod soncem na grmskem gradu. Restavratorji sedaj delajo v starem Sokolskem domu, ki zaradi svoje dotrajanosti ni primeren za to zahtevno in ponavadi dolgotrajno delo.

pogojih, saj vedo, da si dediščina zaslubi najboljše. In kako kaže?

Na grmskem gradu je za restavratorsko delavnico v pritličju na razpolago 330 kvadratnih metrov prostora, ki so ga že sanirali in izdelali projektno dokumentacijo. Imajo lokacijsko in gradbeno dovoljenje, tako da bodo sedaj z javnim razpisom iskali izvajalca

gradnje ter z deli skušali začeti že septembra. Koliko časa bo minilo, da bodo novi prostori primereni za delo, pa je odvisno od denarja. "Predračun brez opreme znaša 49 milijonov tolarjev, iz letosnjega proračuna pa ministerstvo za kulturo prispeva 9 milijonov tolarjev, 4 pa za obnovo gradu kot kulturnega spomenika. Manjka torej še veliko, tako da brez podpore samega mesta ne bo slo. Računamo na občinsko soudelenje," je povedal Breščak, ki želi, da se del restavratorske delavnice, ki služi arheološkim najdbam, razvija v sodelovanju z Dolenskim muzejem.

L. MURN



**RESTAVRATORJA PRI DELU** - Stjepan Krsnik, akademski kipar, restavrator polikromirane plastike, in Nataša Mirtič, študentka likovne akademije v Ljubljani, se trenutno trudita s kipci s oltarja iz cerkve sv. Martina v Suhih krajini iz 17. stoletja. Rekonstrukcija celotnega oltarja bo dolgotrajna (približno dve leti), saj je les že močno načet, črviv in marsikje brez barve. Krsnik je povedal, da imajo nasprotno največ dela z obnovljene opreme iz cerkve, ki je ponavadi vlažna in nevzdrževana. (Foto: L. Murn)



**NIZ KULTURNIH PRIREDITEV** - Novo mašo Slavka Judeža so na Kapitlju v Novem mestu pospremili z nizom zanimivih kulturnih prireditvev, ki so se zvrstile od srede do nedelje v atriju kapiteljskih prostirje in v kapiteljski cerkvi. Kulturni program so začeli Kamniški koledniki in oktet Adoramus s koncertom v sredo, 3. julija. Naslednji dan je bil v kapiteljski cerkvi sakralni koncert violinista Igora Grasselli in organista Milka Bizjaka, v petek je v atriju prošteje nastopil mešani pevski zbor Obala, v nedeljo, 7. julija, pa je bila popoldne otvoritev razstave akad. slikarja Jošta Snoja (na sliki tretji z desne), ki je v hodniku prošteje razstavljal svoje najnovejše dela. Po otvoritvi je v atriju potekal kulturni in zabavni program, ki je prijetno zaključil nekajdnevne slovesnosti. (Foto: M. Markelj)

### OSNOVNA ŠOLA DOLENJSKE TOPLICE

**Pionirska cesta 35  
DOLENJSKE TOPLICE  
tel. 65-610, fax. 65-018**

razpisuje prosta delovna mesta

- **UČITELJA ANGLEŠKEGA JEZIKA - za nedoločen čas**
- **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA - za nedoločen čas**

Pogoji: zahtevana izobrazba po predpisani zakonodaji.

Začetek del 1. 9. 1996.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov šole v 15 dneh po objavi razpisa.

### METLIŠKA INAČICA "VETRA V LASEH"

**METLIKA** - Z akcijo, ki so jo poimenovali "Veter v laseh", so se v Sloveniji žeeli boriti s športom proti drogi. Direktiva za akcijo je prišla od države, vendar pa je bil odziv manj med mladimi v marsikaterem mestu precej skromen, tudi v Novem mestu. Zagotovo pa bi bilo povsem drugače, če bi takšno akcijo pripravili v Metliki. A nanjo se v daljnji beli Ljubljani očitno ni spomnil nikče. Zato pa so se mladi Metličani organizirali sami in v noči od preteklega petka na soboto na šolskem igrišču pripravili peturno nočno tekmo v košarki. Ideja je med mladimi, ki si želijo zdravo preživeti počitnice, a se zaradi slabega vremena ne morejo kopati v Kolpi, zato pa tem množične zahajajo na športno igrišče, prisa povsem spontano in samo upamo lahko, da ni bila zadnja.



**VESELJE OB OTVORITVI RAZSTAVE** - Belokranjski gostitelji v muzeju so tudi tokrat s prisrčnim darilcem veselo presenetili slikarja Omana (v sredini). Izročila mu ga je Andreja Brancelj Bednaršek (prva z leve), za njo pa stoji še metliški župan Branko Matkovič. (Foto: L. Murn)

### Rekordna Mustrova razstava

**NOVO MESTO** - V Dolenskem muzeju so v začetku lanskega leta postavili veliko retrospektivno razstavo znanih slovenskih ustvarjalca stripa in risanega filma Mikija Mustre. Razstava zajema celotno obdobje Mustrovega ustvarjanja, od njegovih začetkov do sedanega časa, ko preliva znamenito Levstikovo povest Martin Krpan v obliko stripa. Po razstavi v Novem mestu je bilo do 20. junija letos, ko so to razstavo odprli v Piranu, še 12 otvoritev, letos pa jo bodo postavili še v dveh krajih; že sedaj se za prihodnje leto še trije interesenti.

"Mi smo to razstavo postavili kot popestritev razstavnega programa, in to predvsem za otroke pa tudi malo starejše, postala pa je najbolj obiskana razstava tega tipa v Sloveniji," pravi direktor Dolenskega muzeja Zdenko Picelj. Razstava je gostovala v muzejih in galerijah po celi Sloveniji. Ob vsaki novi otvoritvi je bogatejša za kakšno nadaljevanje nastajajočega stripa Mikija Mustre "Martin Krpan". Na zadnji - ta bo prihodnje leto ali še leta zatem, odvisno od interesa - bo Mustrov Krpan gotovo predstavljen že v celoti, razstavljen pa bodo tudi karikature, s katerimi se Muster v zadnjem času precej ukvarja.

ki s približno 30 stranmi po 250 izvodov in lahko se pohvalijo, da jih vedno zmanjka. Pripravili so že skoraj tudi tretjo, jubilejno, izdajo svojega časopisa, ki bo izšla jeseni ob slavnostni akademiji. Ta številka bo drugačna in bogatejša v vseh oziroma. V prvem delu bodo v različnih prispevkih predstavljene starejše generacije gimnazijskih profesorjev od leta 1920; nekateri so se tudi sami odzvali javnemu povabilu. V drugem delu so dijaki pripravili pogovore z bivšimi gimnaziji, v glavnem z doktorji najrazličnejših znanosti. Tretji del pa bodo



Renata Čampelj Jurečič sestavljali običajni prispevki, v katerih bodo prevladovali bolj literarni in kritični spisi, eseji, "Že priprava "navadnih" Stezic je zahtevna, saj moramo sami iskati sponzorje, takšnih jubilejnih pa še toliko bolj, čeprav je tukaj sodelovanje in pomoč z različnih strani večja," je povedala Renata Čampelj Jurečič. Sicer pa je svoje dijake označila kot zagnane, prizadene in sposobne, s katerimi z veseljem dela. Spodbuda za napred pa mladim novinarjem.

"Stezice je zahtevna, saj moramo sami iskati sponzorje, takšnih jubilejnih pa še toliko bolj, čeprav je tukaj sodelovanje in pomoč z različnih strani večja," je povedala Renata Čampelj Jurečič. Sicer pa je svoje dijake označila kot zagnane, prizadene in sposobne, s katerimi z veseljem dela. Spodbuda za napred pa mladim novinarjem.

L. MURN

## e-SPORT

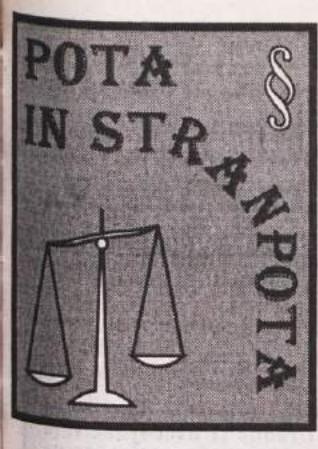
**IZŠLA JE NOVA, DVOJNA ŠTEVILKA REVIE E-SPORT Z BOGATO OLIMPIJSKO PRLOGO!**

**Iz vsebine:**

- Milan Miklavčič, trener HIT Gorica: »Slovenci — prvaki v menjaju trenerjev.«
- Renata Strašek: Volja močnejša od bolečine.
- Triatlonec Damjan Žepič — fant jeklenih mišic in trdne volje.
- Marika Kardinar: »Želim tekmovati vsaj do leta 2000.«
- Teniški Puškin — kralj Pariza.
- Velikani športa: Ivo Daneu.
- Chicago Bulls: Najboljši in najdražji.
- Poslovnež Silvan Križman: Hit bo še naprej podpiral novoški športnike.

Olimpijske ocene in napovedi so v Olimpijski prilogi prispevali: Brigitta Bukovec, Gregor Cankar, Rajmond Debevec, Iztok Čop in še mnogi drugi športniki in strokovnjaki.

**E-SPORT PRI VSEH PRODAJALCIH ČASOPISOV!**



# Krvav junij na dolenjskih cestah

V prvih petih mesecih 5, samo v juniju pa na cestah na območju UNZ Novo mesto kar 6 mrtvih  
- Promet se spet povečuje, zato več previdnosti - Omejitve hitrosti (ponavadi) imajo vzrok

**NOVO MESTO** - Kot je znano, morda ste preizkusili celo na lastni koži, je od 25. maja do 25. junija po vsej Sloveniji potekala akcija Ministrstva za notranje zadeve in Sveta za preventivo "Hitrost ubija". Žal so bile posledice na območju uprave za notranje zadeve Novo mesto hujše kot v enakem obdobju lani, saj so v tem času na cestah na območju uprave umrle kar štiri osebe, leto prej pa ena. In samo tri dni po koncu omenjene akcije je magistralka pri Otočcu zahtevala še dve žrtvi.

V času akcije so policisti vozilom razdelili več kot 2.300 zloženk, na katerih bi lahko vsak jasno videl, kaj pomeni prehitra vožnja. Vozniki naj bi jo prebrali, še bolj potrebovali pa je, da bi jo upoštevali. Tega sicer ne vemo, podrobnejše analize vseh odsevanj akcij bo pokazal čas. Policiisti so pa v tem času prijavili 114 voznikov, ki so kršili cestno-

prometne predpise. Na kraju storjenega prekrška so policisti delno kaznavovali več kot 2.100 voznikov, zaradi manjših kršitev pa so opozorili 60 voznikov.

V času akcije se je na območju UNZ Novo mesto pripetilo manj prometnih nesreč: policisti so jih obravnavali 123, v enakem obdobju lani pa 158. Več je bilo tudi hujšo poškodovanih: letos 16, lani 14, medtem ko se je lažje poškodovalo v enomesecnem obdobju tako lani kot letos 17 udeležencev v prometu.

Zaradi neprimerne hitrosti se je pripetilo 35 (lani 43) prometnih nesreč, od tega 11 s telesnimi poškodbami, torej tako kot lani. Po policijskih evidencah, ki zajemajo tudi glavne vzroke nesreč, se prav zaradi normaliziranja razmer na ozemlju nekdanje skupne domovine že opazno precejšnje povečanje prometa, predvsem ob vikendih, zato je previdnost toliko bolj pomembna.

## Udaril sestro, polbrata pa zabodel v roko

### Družinski preprič

**KOČEVJE** - Poslanec SLS Janez Podobnik je ministru za notranje zadeve, Andreju Šteru poslal javno poslansko vprašanje ob brutalni smrti mladoletnika na Kočevskem. Podobnik meni, da gre za dogodek, ki po nekaj dnevnih zgroženosti prebivalcev ne sme neopazno ponikniti. Zato ministra vprašuje, kako bo slovenska policija v prihodnosti preprečevala, da do podobnih nasilnih dejanj med mladoletniki ne bo več prihajalo, in ali ni to dokaz, da bi se poleg policije s tem vprašanjem moralni ukvarjati tudi psihologi, pedagogi in sociologi. Dodal je še, da to vprašanje nima namena iskanja krivega z golj v slovenski policiji, saj je nasilje med mladimi simptom življenja slovenske družbe. V odgovoru ministra Štera pa pricakuje zagotovilo, da se bo policija z vsem strokovnim znanjem in sodelovanjem z drugimi strokami spopadla z naraščajočo nasilnostjo med mladimi.

**RADOV** - Rado je nato odšel iz hiše in se skril v bližnjo leseno lopo, kjer so ga kmalu zatem prijeli kočevski policisti. Pri sebi je imel nož in palico. Oboje so policisti vzel s seboj, Rado pa so pridržali do iztreznitve. Zoper njega bodo na pristojno tožilstvo poslali tudi kazensko ovadbo. Leona so policisti odpeljali v zdravstveni dom, kjer so ugotovili, da rana na srečo ni huda.

## po dolenjski deželi

• Vlomilci kar pogosto za svoj cilj izberejo katero od hiš. Nekatere pa privlačijo vrednost predmetov, druge pa omamne vonjave hrane. Tako se je prejšnji četrtek zgodilo v Dolenji Dobravici. Nekaj po polnoči sta neznanca prisla do hiše; eden je z odprtoga okna siel gosto mrežo z okvirjem, eden pa je splezal v shrambo. Očitno je bil kar precej lačen, saj si je iz zmernovalne skrinje nabral 10 zmrzljivih kokoši, okoli 7 kilogramov svinjine in dve zmrzljeni šunki. Ropot sta lastnika hiše sicer slišala, a sta mislila, da po hiši kolovrat mačka. A. Š. se je le želel prepričati, kakšno veselico se gre mačka, vendor sta neznanca z ukradenim mesom že izginila. Če bo od nabranih mesnih dobrin kakšen košček pristal tudi v mačjem želodcu, sicer ne vemo, vlomilca pa gotovo nekaj časa ne bo sta lačna.

• Kot kaže, so bili v petek popoldne v Sevnici na udaru avtomobili. Kar dva sta privabila neznane vlomilce, bolj kot sam avto pa so ju zanimali radijski sprejemniki Blaupunkt. Sicer iz policijskega sporocila ni razvidno, ali sta imela lastnika jeklenih konjičkov Š. J. in K. D. (oba iz Sevnice) vklapljen radio, da so bili neznani pohlepneži navdušeni nad zvokom, dejstvo je, da sta se radia neznancem kar prilepila na roke. In kdo bi si mislil, vlomilcem je bilo vseeno, da sta bila avtomobila parkirana na parkirišču pred blokom.

akcije "Hitrost ubija" ni zgodila nobena prometna nesreča s smrtnim izidom, vendar je jasno, da bi bila mogoče kakšna žrtev manj, če bi udeleženci prometnih nesreč vozili počasneje. Pri počasnejši vožnji lahko namreč prej ustavite ali rešite, kar se še rešiti da. Da imajo vozniki vse preveč pogosto

• V prvi polovici leta je na cestah na območju UNZ Novo mesto umrlo 11 oseb. Statistika je sicer ugodnejša kot lani, ko je v tem času umrlo 14 oseb, vendar pa je grozljivo dejstvo, da je letos junij zahteval kar 6 življenj prometnih nesreč. Na magistralki je zaradi normaliziranja razmer na ozemlju nekdanje skupne domovine že opazno precejšnje povečanje prometa, predvsem ob vikendih, zato je previdnost toliko bolj pomembna.

kar precej težko nogo, ko tiščijo na plin, je pokazala tudi akcija Hitrost ubija. Kar dvakrat večje hitrosti in celo še večje od predpisane so bile izmerjene v številnih naseljih, pa tudi vinjenost ni redka, med eno od večernih akcij so vozniku namerili kar 3.45 g/kg alkohola v izdihnjem zraku.

T. G.

# Zgorelo 750 kubikov sena

Kmetijska šola Novo mesto bo morala priskrbeti novo hrano za 120-glavo čredo - Uničen tudi senik - Samovžig?

**NOVO MESTO** - Minuli četrtek se je slabo začel za Srednjo kmetijsko šolo v Novem mestu, saj je v stolpnem seniku ob 6. zjutrat izbruhnil požar. Na samem prizorišču požara je vodstvo šole ugotavljalo, da zaradi samovžiga, čeprav je menda na isti dan prišlo do objestnega razdejanja na novoški gostinske šoli. Ker so gasilci ugotavljali, da se je požar začel pod streho, ki je tako visoko, da se verjetno najo ne bi dalo plezati nobemu objektnežu, je zelo malo možnosti, da bi požar kdo podatnikl.

Na verjetnost samovžiga kažejo tudi navedbe gasilcev, ki so pri gašenju in odmetavanju sena naleteli na za samovžig značilne "luknje" v senu. Nastala škoda je zelo velika, saj je šoli s posebnim trudem letos prvi uspeло povsem napolnit senik. Požar je popolnoma uničil 750 kubičnih metrov sene, s katerim bi šola v naslednjem letu lahko normalno prehranila svojo 120-glavo čredo velike goveje živine.

Sola bo zdaj morala na novo priskrbeti okrog 100 do 200 ton



ZAGORELO SENO V KMETIJSKI ŠOLI

sena (nekaj ga je k sreči ostalo še od lani) in obnoviti tudi senik. Če bi zgradila povsem novega, bi jo to stalo okrog 300.000 mark, zato so predstavniki šole že na dan nesreče naspovedali, da bodo verjetno postavili enostavnejši senik, kar bo stalo 100.000 do 150.000 mark.

B. D. G.

# Bela krajina je razmeroma varna

Tako je na zahtevo za pojasnilo glede ogrožene varnosti Belokranjcev odgovoril mag. Slavko Debelak z ministrstva za notranje zadeve - Pereča romska problematika

**ČRНОМЕЛЈ** - Belokranjci vse pogosteje opozarjajo oz. sprašujejo, kakšna je njihova varnost. Poslanec Stefan Matuš je na nedavnom zasedanju državnega zbora dejal, da je občina Črnomelj že maja poslala na ministrstvo za notranje zadeve in pravosodje zahtevo za pojasnilo glede zagotavljanja varnosti občanov.

nalnih dejanj za 4,3 odst. v primerjavi z enakim obdobjem lani,

• Mag. Slavko Debelak je dejal, da je v Beli krajini v varnostnem pogledu pereča romska problematika, ki se kaže predvsem v medsebojnih konfliktih in premoženskih deliti med Romi, kar povzroča pri ostalih prebivalcih občutek ogroženosti. "Po nestrokovni oceni so Romi storilci kaznih dejanj v približno 30 odst. V skladu s 6. členom Zakona o evidencah s področja javne varnosti, organi za notranje zadeve vodijo evidenco o osumljenih kaznih dejanj in prekrškov, med katerimi pa ni dovoljeno voditi podatka o nacionalni prednosti oz. podatka o prekrških Romov," je dejal mag. Debelak.

njihova raziskanost pa se je povečala.

M. B.-J.

## KLIC V SILI

• NOVO MESTO - Otroci in starši, ki imate kakšnekoli težave, lahko poklicete na telefonsko številko 068/341-304 v četrtek med 19. in 21. uro.

• TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak pondeljek med 7. in 8. ter med 15. in 17. uro. Številka telefona je 068/44-293.

## GROZIL TUDI POLICISTOM

**KRŠKO** - V sredo, 3. julija, ob pol desetih zvečer so bili krški policisti napotni na Valvasorjevo nabrežje 5 v Krškem, kjer je 44-letni Milan F. iz Artič ogrožal varnost osebe v zasebnem prostoru. Ob prihodu policistov na kraj kršitev javnega reda in miru se vinje Milan F. ni umiril, ampak je hotel obračunati še s policisti.

Pričakovanec noči je preživel v posebni sobi policije, naročen pa je tudi na sestanek s sodnikom za prekrške.

## ZAŠČITA d.o.o.

### VAS VABI NA VELIKO PRODAJNO AKCIJO

vzorčnih modelov, izdelkov lastne proizvodnje in blaga z manjšimi napakami in modelov iz opuščenega programa

Prodaja bo potekala v prostorih firme v Bereči vasi 13/a, pošta Suhor, v petek, dne 12. 7. 1996, od 8. do 19. ure, in v soboto, dne 13. 7. 1996, od 8. do 19. ure.

Med drugim bomo prodajali tudi:

- bluze viskoza, že od 2.990 SIT dalje
- moške srajce viskoza, samo 1.290 SIT
- moške bombažne srajce, samo 990 SIT
- ženski triko kompleti (majice in kratke hlače), od 2.500 SIT dalje
- otroške majice, od 500 SIT dalje
- razne ženske majice, od 800,00 SIT dalje
- razne moške majice, od 800,00 SIT dalje
- otroške trenirke s Hugom, od 2.000 SIT dalje
- otroške hlače-trenirke, od 1.390 SIT dalje
- otroški kompleti, od 1.000 SIT dalje
- velika ponudba jersey jogi rjuh vseh dimenzij po najugodnejših cenah
- velika ponudba prešihih odej, vzlagnikov in posteljnini garnitur
- na zalogi imamo moško in žensko perilo po zelo ugodnih cenah
- in še mnogo otroških, moških in ženskih trikotažnih izdelkov

Pridite in se prepričajte!

Vljudno vabljeni!

## KLIC V SILI

• Ali ste v stiski, težavah? Želite zaupni in prijateljski pogovor, strokovno pomoč? Prava pot za to na Dolenjskem oz. v Posavju je klic na telefonsko številko 068/322-124, int. 229 (v torek in petek med 13. in 16. uro), 21-284 ter 068/20-370 (med 19. in 21. uro).

• Vlomilci so po prijavi na podlagi zbiranih obvestil že naslednjega dne izselili oba osumljenca in jima zasegli orožje in denar.

• Sem srečka trgovine TIKA, lahko postanem vaša, če kupite v vrednosti 20.000.— SIT v trgovini TIKA do 31. 8. 1996, ko bo žrebanje bogatih nagrad.

• IZSILJEVANJE IN VOŽNJA PO NASPROTNEM PASU - 30. letni Vladimir Josić iz Dobove je sreda, 3. julija, ob 14.10 vozil quebni avto po lokalni cesti od Leskovca pri Krškem proti Veliki vasi. Ko je pripeljal do križišča s prednostno cesto, ni pustil mimo vseh vozil, ki so peljala po prednostni cesti, ampak je zapeljal v križišče. Takrat je od Drnovega s kolesom z motorjem pripeljal 45-letni Ivan Hrušovar iz Brezja pri Leskovcu, ki je hotel po prednostni cesti zaviti v levo. Ko se je v križišču razvrščal proti sredini voznišča, je zapeljal na prometni

pas, namenjen za vožnjo vozil iz nasprotni smeri. Vladimir je zadel voznika kolesa z motorjem, vendar trčenja ni mogel preprečiti. Motorist se je pri tem hudo poškodoval.

• VOZIL PREVEČ OB ROBU - V četrtek, 6. julija, ob 17.10 je 21-letni Damjan A. s Senovega vozil kolo po regionalni cesti skozi Brestanico. Nenadoma je zapeljal preblizu desnega roba vozišča na pesek ob cesti. Izgubil je oblast nad kolesom in zadel v betonski robnik. Kolesar je padel preko krmila na glavo, pri tem pa se je hudo poškodoval.

• RONIKA + NE SREČ

Izsiljevanje in vožnja po nasprotnem pasu - 30. letni Vladimir Josić iz Dobove je sreda, 3. julija, ob 14.10 vozil quebni avto po lokalni cesti od Leskovca pri Krškem proti Veliki vasi. Ko je pripeljal do križišča s prednostno cesto, ni pustil mimo vseh vozil, ki so peljala po prednostni cesti, ampak je zapeljal v križišče. Takrat je od Drnovega s kolesom z motorjem pripeljal 45-letni Ivan Hrušovar iz Brezja pri Leskovcu, ki je hotel po prednostni cesti zaviti v levo. Ko se je v križišču razvrščal proti sredini voznišča, je zapeljal na prometni

pas, namenjen za vožnjo vozil iz nasprotni smeri. Vladimir je zadel voznika kolesa z motorjem, vendar trčenja ni mogel preprečiti. Motorist se je pri tem hudo poškodoval.

• IZSILJEVANJE IN VOŽNJA

PO NASPROTNEM PASU - 30. letni Vladimir Josić iz Dobove je sreda, 3. julija, ob 14.10 vozil quebni avto po lokalni cesti od Leskovca pri Krškem proti Veliki vasi. Ko je pripeljal do križišča s prednostno cesto, ni pustil mimo vseh vozil, ki so peljala po prednostni cesti, ampak je zapeljal v križišče. Takrat je od Drnovega s kolesom z motorjem pripeljal 45-letni Ivan Hrušovar iz Brezja pri Leskovcu, ki je hotel po prednostni cesti zaviti v levo. Ko se je v križišču razvrščal proti sredini voznišča, je zapeljal na prometni

pas, namenjen za vožnjo vozil iz nasprotni smeri. Vladimir je zadel voznika kolesa z motorjem, vendar trčenja ni mogel preprečiti. Motorist se je pri tem hudo poškodoval.

• IZSILJEVANJE IN VOŽNJA

PO NASPROTNEM PASU - 30. letni Vladimir Josić iz Dobove je sreda, 3. julija, ob 14.10 vozil quebni avto po lokalni cesti od Leskovca pri Krškem proti Veliki vasi. Ko je pripeljal do križišč

# V Cerkljah naši prvič brez medalje

Organizatorji so kljub dežju uspešno spravili pod streho vojaško padalsko svetovno prvenstvo - Avbljevi dve in moški ekipi eno četrto mesto - Pet zlatih medalj Rusiji

CERKLJE - Enotna ocena vseh udeležencev 24. svetovnega vojaškega padalskega prvenstva je bila, da je organizatorjem prireditev kljub težavam z vremenom popolnoma uspela, hvalili so odprtost in gostoljubnost naših ljudi, občudovali lepo naravo, marsikdo tujih tekmovalcev pa kar ni mogel verjeti, kako bogata dežela je Slovenija. Žal ta od prvenstva v Cerkljah ni bogatejša niti za eno padalsko medaljo, čeprav se do sedaj nikoli ni zgodovalo, da ne bi slovenski padalci osvojili vsaj enega odličja.

Uspeh domačih športnikov je za vsakega prireditelja velikih športnih tekmovanj poleg pohval vseh udeležencev največja nagrada za trud. Žal so bili slovenski padalci tokrat že za korak prekratki, da bi z medajo nagradili prizadene prireditelje, ki bi si zaslužili tudi športni uspeh. Vend slovenski padalci niso ravno razočarali, saj so bili v vseh disciplinah in konkurencah ves čas med najboljšimi. Irena Avbelj, ki je že pred dvema letoma postala svetovna vojaška prvakinja v kombinaciji in je v svoji vojaški karieri osvojila pet svetovnih vojaških medalj, je letos nekoliko slabše pripravljena, saj je ob koncu zime postala mati, a je klub porodniškemu dopustu na-

stopila tudi tokrat in kar dvakrat pristala na nehvaležnem četrtem mestu. V disciplini skoki na cilj sta morali z Američanco Stearnsovom, ki je zmagal v kombinaciji, za bron opraviti še po dva dodatna skoka in v drugem je 3-centimetrov sredino cilja zgrešila za centimeter in se morala zadovoljiti s četrtem mestom, četrta pa je bila tudi v kombinaciji, medtem ko je bila v figurativnih skokih deveta. Prav nič manj nesrečna ni bila moška ekipa v skokih na cilj, ki je z 37 točkami le za pet točk oziroma centimetrov zgrešila bron.

Najuspešnejša udeleženka prvenstva je bila Rusija, ki je osvojila kar pet prvih mest: Razomazov v kom-

binaciji med posamezniki, moška ekipa v kombinaciji, ženska ekipa v likovnih skokih in kombinaciji ter Vojskova v skokih na cilj med posamezniki. Poleg Rusov so zlate medalje in naslov svetovnega vojaškega prvaka osvojili med moškimi: Nemec Pfluger v figurativnih skokih, Švica v likovnih skokih med ekipami, Češka v skokih na cilj ekipo, Danec Willumsen v skokih na cilj med posamezniki, med ženskami pa Nemka Baerjeva v figurativnih skokih in Američanka Stearnsovova v kombinaciji.

I. V.

## ENAKO TOČK

NOVO MESTO - Provokategorik Robert Rudman je dobil tudi julijski hitropotnešni šahovski turnir novomeškega šahovskega kluba. Zbral je 11 točk, kolikor sta jih dobila tudi mojstrska kandidata Marjan Kastelic in Ivica Milič.

## KOČEVCI NA A TURNIR

KOČEVJE - Na drugem B turnirju v odborki na pesku za West Beach Wollwy Cup 96 na Vrhniku sta Kočevki Sandra Turk in Katja Vidmar (ekipa Primas) osvojili prvo mesto in se uvrstili na A-turnir, ki bo prav tako na Vrhniku. Med moškimi ekipami je bila konkurenca močnejša, Kočevca Drobnič in Obrojančev pa sta moralna, da sta prišla do tretjega mesta, odigrati kar 7 tekem. Zmagale so Slovenske novice. Tudi Kočevca sta se uvrstila na A-turnir.

## Najboljša je Regrča vas

Vrh lestvice prve travne lige v malem nogometu odločili medsebojni srečanji Regrčanov in Drščanov

NOVO MESTO - Ligaško tekmovanje v malem nogometu je najbolj množično organizirano rekreativno tekmovanje v novomeških občinih. Lansko jesen in letošnjo pomlad je v treh ligah nastopalo kar 30 moštva, ki so odigrala skupno 554 tekem. V 1. travni ligi sta bili skoraj ves čas razred zase dve moštvi - Regrča vas in Joker Drska - ki sta po 18 srečanjih osvojili enako število točk, 39. Regrča vas si jih je prislužila z 12 zmagami in 4 porazi, Joker Drska pa z 11 zmagami, enim izenčenim izidom in 4 porazi, o prvem mestu pa sta odločili medsebojni srečanji, ki sta se končali s 3:1 in 0:2 za Regrča vas. Na naslednjem mestu so se uvrstili: 3. Kolesar 36, 4. Bajer

34, 5. Straža 34, 6. Krka Motoroil 33, 7. Vinica Plastform 27, 8. Kaval Brusnice 23 in 9. Krize 22. Iz lige so izpadle Križe, medtem ko sta se moštvi Vinica Plastform in Kaval Brusnice v kvalifikacijah z drugouvrščenima moštвoma iz obeh drugih lig pomerili za obstanek in odločilni tekmi izgubili. Kaval Brusnice je premagala Suhu krajina Commerce z 1:3 (0:2), Vinico Plastform pa Okrepčevalnica Mojca z 2:3 (1:0). Poleg njiju sta se v prvo ligi uvrstili prvovršeni moštvi obeh drugih lig - iz 2. A-lige Viromo Šmarješke Toplice in iz 2. B travne lige Dimnikarstvo Mihelič.

Čeprav je tudi letos kri igralcem malega nogometa kar nekajkrat zavrela, njihova jeza pa je bila največkrat naperjena proti sodnikom, ki zelo neradi sodijo tekme teh rekracijskih lig, so se na Agenciji za šport klubu vsemu odločili, da bodo sicer zelo priljubljeno ligaško tekmovanje pripravili tudi v sezoni 1996/97. Prijave že zbirajo, rok za oddajo pisnih prijav pa je 19. avgust, kar velja tudi za moštva 1. travne lige. Prijave morajo vsebovati ime ekip, igrišče, na katerem bodo igrali kot domačini, vodjo ekipne, naslov in telefon odgovorne osebe ter barvo dresov. Morebitni zamudniki ne bodo mogli nastopati na ligaškem tekmovanju.

I. V.

## TUDI TOMIČ JE NASTOPIL NA BRUNO ZAULI

NOVO MESTO - Poleg Igorja Primca, Tomaža Božiča in Mateje Udovča je na tekmi evropskega pokala Bruno Zauli v atletiki od Novomeščanov nastopil tudi državni rekord na 1500 m Aleš Tomič. V počasnem taktičnem temu je v svoji disciplini dosegel izid 3:53,16 in zasedel 6. mesto. Za Tomiča, ki je še mladinec, je bil nastop v članski reprezentanci lepa spodbuda in dobra izkušnja.

## Igor Primc je že v Atlanti

Prva skupina slovenskih olimpijcev je že v Atlanti - Med njimi so tudi trije Dolenjci: atlet Igor Primc, zdravnik dr. Radivoj Milič in trener veslačev Borut Javorink

NOVO MESTO - Med prijatelji novomeške atletike in ljubitelji športa nasploh je veliko zadovoljstvo, da je Igorju Primcu po vseh peripetijsah okoli priznavanja njegove norme - ki jo je na mitingu v Ljubljani s 62,72 m sicer krepko presegel in s tem postavljal veljavni državni rekord, a mu olimpijski komite Slovenije tega izida sprva ni priznal za vstopnico za Atlanto - na koncu je komite le popustil, vendar pri nekaterih drugih športnikih tega ni storil. To pa je v slovenskih spotnih javnosti dvignilo precej prahu.

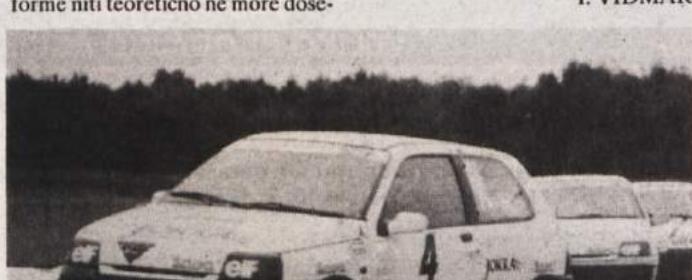
Dejstvo, da Igor vse do zadnjega trenutka ni vedel, ali bodo njegov ljubljanski izid priznali ali ne, je njeni in njegovemu trenerju Karlu Gačniku onemogočilo, da bi se na največji športni dogodek v karieri vsakega športnika tudi dostojno pripravila, saj je Igor med lovom za normo precej "izpraznil baterije", za to, da bi ponovno prišel v vrhunsko formo, pa mu je ostalo premalo časa. Kljub temu sta s trenerjem v zadnjih dneh pred odhodom poskusila postoriti kar se da. Njuna želja je bila, da bi Igor odpotoval v Atlanto čim kasneje, do takrat pa naj bi

Poleg Igorja Primca bosta v slovenskih odpravi na olimpijskih igrach v Atlanti še dva Dolenjci: novomeški zdravnik dr. Radivoj Milič, ki bo skrbel za zdravje in svetoval pri prehrani vseh slovenskih športnikov, in trener kanuistov na divjih vodah Borut Javorink iz vasi Krka, ki s svojimi fanti cilja celo na medalte, na olimpijskih igrah pa je pred leti nastopil tudi kot tekmovalec.

se v miru pripravljal doma, kjer ima za to vse možnosti, vendar jima to ni uspelo, in čez lužo je moral oditi že s prvo skupino naših olimpijcev. Dan pred odhodom je Igor pove-

dal, da se dobro počuti in upa, da mu bo na olimpijadi uspel dober met. Da bi izboljšal rekord seveda ni nobene možnosti več, saj take forme niti teoretično ne more dose-

I. VIDMAR



FABIJAN ZAUSTAVIL PAVLIČA - Po dobrem nastopu na treningu sta si Novomeščana Alojz in Peter Pavlič (na sliki med dirko) privozila drugo in tretje štartno mesto za četrtjo dirko v pokalu Clio, ki so jo tokrat pripravili na mariborskem letališču. Alojz Pavlič se je že v prvem krogu prehitel somičana Andreja Fabijana, ki mu je namerno zaprl pot, tako da se je Pavlič zaletel vanj in s tem izgubil zmago, saj sta ga prehitela Fikfak in Belingar. Alojz je bil tako tretji, Peter, ki je bil kar nekaj časa na drugem mestu, pa četrti. (Foto: M. Gorišek)

## Malta in Slovenija na Otočcu

Teniški dvoboj pomemben za obstanek Slovenije v drugi evro-afrški skupini - Iztok Božič bo postal član Krke

OTOČEC - Teniški center Otočec bo od jutri, petka, 12. julija, pa do nedelje prizorišče do slej najpomembnejše teniške prireditve. Moška reprezentanca Slovenije se bo na tekmi za obstanek v II. evro-afrški skupini Davisovega pokala pomerila z reprezentanco Malte, organizator tekmovanja pa sta Teniška zveza Slovenije in Teniški klub Krka Novo mesto. To je druga letosnjaka tekma slovenskih tenisarjev, ki so prvo tekmo odigrali z Veliko Britanijo v gosteh in izgubili z 1:4.

Člani slovenske reprezentance so na pripravah na Otočcu že od pondeljka, medtem ko so se reprezentanti Malte nastanili v hotelu Šport v torek. Ta čas je na Otočcu že vse pripravljeno na veliki dogodek: gledalcem, ki jih pričakujejo kar nekaj, so z obrestrimi igrišča, na katerem se bo stala merili reprezentanci, postavili tribune, tekmovanje pa bo vse tri dni neposredno spremljala slovenska komercialna televizija TVT, za goste, ob 15. uri bo slavnostna otvoritev Davisovega pokala, pol ure kasneje bo začetek igre dvojic, ob 20.30 svečani sprejem z belim teniškim plesom. V nedeljo ob 13.30 bosta še preostali dve

igralca 18-letnega Gregorja Kruščiča in 17-letnega Andreja Kraševca, ki bosta na igrišče stopila v igri parov, v primeru zagotovljene zmage pa tudi na tretjem in četrtjem srečanju posameznikov. Medtem ko je Božič na svetovni

• Uradno se dvoboj teniških reprezentanc Slovenije in Malte na Otočcu začenja že danes, ko bo ob 11. uri v restavraciji Tango žrebanje in tiskovna konferenca, ob 12. uri pa naj bi udeležence sprejel novomeški župan Franci Končilija. Prvi srečanji posameznikov bosta jutri ob 13.30 (eno za drugim), ob 21.30 pa bo večerja pokroviteljev (Krka, Telekom, Mobitel, Nova Ljubljanska banka, Avtohtona VIS, Šport hotel Otočec, Coca Cola Amatil, Heineken Gama, Merkur Zavarovalnica in Občina Novo mesto). V soboto ob 9. uri bo teniški turnir za goste, ob 15. uri bo slavnostna otvoritev Davisovega pokala, pol ure kasneje bo začetek igre dvojic, ob 20.30 svečani sprejem z belim teniškim plesom. V nedeljo ob 13.30 bosta še preostali dve

računalniški lestvici na 415. mestu in Urha na 486. mestu, je najboljši igralec Malte Mark Schembri uvrščen na 1244. mesto, ki si ga deli z našim Kruščičem. I. V.

## Fit blestel v svojih disciplinah

Državna rekorda Rovana in Kosove - Čurčič in Kozmus državna prvaka med mlajšimi mlađinci - Medalje na prvenstvu tudi za Novomeščane, Šentjernejčane in Sevnčanko

BREŽICE, NOVO MESTO, SEVNICA - Atleti brežiškega Fita, ki so prejšnji teden skupaj s svojim pokroviteljem Vinom Brežice predstavili svoje letošnje uspehe, najboljše tekmovalce in načrte, ki jih imajo v prihodnosti, so svojo vrednost pokazali že takoj v naslednjih dneh, ko sta Suzana Kos in Jurij Rovan postavila nova državna rekorda v skoku ob palici, Boris Čurčič in Primož Kozmus sta postala državna prvaka med mlajšimi mlađinci, medtem ko so Fitovi atleti na prvenstvu osvojili skupaj 7 medalj, tri celo v tekih, ki do sedaj niso bili ravno brežiška disciplina.

V Velenju so v soboto pripravili mednarodni atletski miting, posvečen dnevu ruderjev. Najprej so na tekmovališču stopila dekleta v skoku ob palici, Brežišanka Suzana Kos pa je svoj lasni rekord 315 cm popravila kar dvakrat: najprej je skočila 316 cm, nato pa še 320, kar je nov državni rekord. Na zaletišču so potem Suzano zamenjali moški, med katerimi je bila večina Brežiščanov. Najprej se je izkazal Uros Novak, ki je s 460 cm postavil osebni rekord in osvojil 3. mesto, njegov klubski kolega Jurij Rovan pa je začel skakati šele pri 510 cm, ki jih je seveda zlahkoto presekčil, prav tako pa je bil že v prvem poskusku uspešen na višini 530 in 551 cm, kar je pomenilo nov državni rekord. Potem je dvignil letivo na 560 cm, vendar tokrat še ni bil uspešen. Medtem ko je Ivan Kostevec z zanj slabim skokom, visokim 400 cm, nekoliko razočaral in osvojil 4. mesto, je Rovan dobil priznanje za 3. najboljši izid mitinga; prvi in drugi izid pa sta dosegla olimpijca Gregor Cankar in Miro Kocutan.

Cankar in Miro Kocutan.

V nedeljo je skupina Fitovih atletov nastopila na mitingu v Gorici.

Od Novomeščanov so jih osvojili: Andrej Murn srebro s 14,91

na 110 m z ovirami; Gregor Rovan

klub poškodil peti s 692 cm srebro

v skoku v daljino, kjer je bil Šentjernejčan Jožko Vrtičić s 683 tretji;

Melita Hohnjec pa je bila dvakrat

bronasta - s 11,77 m v troškoku in in

s 525 v skoku v daljino; tretja je bila

tudi fantovska štafeta na 4 X 300 m

(3:28,09), medtem ko so na 4 X 100

m pred zadnjim predajo vodili, a med

predajo izgubili štafetno palico in

priložnost je padla v vodo. Šentjernejčan Jožko Vrtičić je bil srebrn

teku z ovirami na 300 m (39,13);

Kristijan Kralj je bil drugi na 100 m (11,31). Svojo medaljo so dobili tudi

Sevnčanki: Petra Radišek je bila s

časom 1:37,95 druga na 600 m.

I. V.

Čeprav Novomeščani in Šentjernejčani niso imeli prav veliko sreče,

se tudi oni ponosajo z nekaj medaljami.

Od Novomeščanov so jih osvojili: Andrej Murn srebro s 14,91

na 110 m z ovirami; Gregor Rovan

klub poškodil peti s 692 cm srebro

v skoku v daljino, kjer je bil Šentjernejčan Jožko Vrtičić s 683 tretji;

Melita Hohnjec pa je bila dvakrat

bronasta - s 11,



# Najpogosteje zbolevajo zaradi okužb dihal

Kakšno bogastvo je zdrav otrok, vedo le starši, ki so z otroki pogosto pri zdravniku in s tem na bolniški. Bolan otrok namreč pomeni, da je z bolezni obremenjena in prizadeta celo družina. O tem, za katerimi boleznimi najpogosteje obolevajo naši predšolski otroci, smo se pogovarjali z otroško zdravnico dr. Alenko Schweiger, specialistko pediatrino, ki je tudi v. d. vodje novomeškega predšolskega dispanzera. Med drugim je povedala tudi nekaj nasvetov, ki bodo staršem prisli prav ne le doma, ampak tudi na dopustu.

V novomeškem dispanzru za predšolske otroke spremljajo okrog 4.000 otrok s širšega novomeškega območja. "Na račun podaljšane enoletne porodniške in razmeroma dobrega standarda staršev so otroci v prvem letu starosti relativno zdravi, število obiskov nasploh pri zdravniku na Dolenjskem ne odstopa od povprečnega števila obiskov drugje po Sloveniji," razlagajo dr. Schweigerjeva. Otroci so bolj zdravi tudi zaradi dojenja, saj zadnja leta večina mater doji. "Dojeni otroci so veliko odpornejši proti raznim okužbam in boleznim," poudarja dr. Schweigerjeva.

Podobno kot drugod po Sloveniji tudi na Dolenjskem predšolski otroci najpogosteje obolevajo zaradi akutnih okužb dihal, sečil in črevnih okužb. Otroci, ki so v skupinskem varstvu, zbolevajo pogosteje, prav tako tudi tisti otroci, ki imajo starejše brate ali sestre, ki jim pričinajo okužbe iz vrtca ali sole. "Pov-

prečno ima predšolski otrok 7 do 9 okužb dihal na leto. Večinoma so to blage okužbe, omejene na zgornja dihalo," pravi dr. Schweigerjeva. Najpogosteji povzročitelji okužb dihal so virusi. "Antibiotik ne deluje proti virusom, zato obolenja, za katera zdravnik ugotovi, da jih povzroča virus, ne predpiše antibiotika, kajti če damo otroku to zdravilo tudi v takšnih primerih, ustvarimo vse pogoje, da postanejo bakterije neobčutljive za antibiotik, in ko otrok resno zboleli, zdravilo več ne učinkuje," razlagajo zdravnica. V takšnih primerih potrebuje otrok skrbno starševsko nego, piti mora zadost tekočine in naj dobi več manjših obrokov hrane. Praviloma poteka virusno obolenje z vročino, ki jo je potrebno znižati, če je višja od 38,5 stopinj. "Poleg zdravil priporočamo za znižanje temperature hlajenje. To pomeni, da otroka okopamo v mlačni vodi, ki ji dodajamo mrzlo, ali pa celo telo ovijemo v

ruhu, ki smo jo namocili v mlačno vodo," pravi zdravnica. Med otroci do šestega leta starosti je tudi od 3 do 5 odst. otrok, ki so nagnjeni k vročinskim krčem. Pri teh otrocih je potrebna še posebna pozornost, kadar jim naraste temperatura. Takoj jo je treba zbijati, nikakor pa ne smemo otroka zavijati v odejo, pokrit naj bo le z ruhu. Večina virusnih obolenj dihal mine samo v 3 do 5 dneh.

Novejše raziskave kažejo, da zgodnjia izpostavljenost virusnim okužbam dihal otroke iz rizičnih družin (kjer ima dve ali več oseb v družini alergična obolenja: astmo, ekcem, kožne spremembe, seneni nahod), privede do večje dovzetnosti za kasnejši razvoj alergičnih obolenj. "Takšnim otrokom svetujemo individualno varstvo vsaj do tretjega leta otrokove starosti," pravi Schweigerjeva. Tveganje za kasnejša alergična obolenja pri otroku in za pogostejše bolezni dihal poveča tudi kajenje matere med nosečnostjo. "Pogostnost pljučnice in bronhitisa v prvem letu življenja je pri otrocih, kjer kadita oba starša, dvakrat večja kot pri ostalih," pravi zdravnica. Dihala pa okvarja tudi pasivno kajenje ter onesnaženo okolje. Tako v svetu kot tudi pri nas narašča število alergičnih obo-

FOTO: J. DORNÍČ



Alenka Schweiger

lenj. Od kroničnih obolenj dihal je najpogosteja astma, v Sloveniji je 10 odst. otrok astmatikov.

Na drugem mestu najpogostejih obolenj pri predšolskih otrocih so vnetja sečil. "Simptomi bakterijskega vnetja sečil pri otrocih so drugačni kot pri odraslih. Manjši otroci pogosto prebolevajo vnetja sečil hkrati z drugo okužbo, npr. z infekcijo dihal," razlagajo zdravnica. Okužbe sečil se zdravi z antibiotiki, kasneje pa je potrebno izključiti tudi morebitno prirojeno napako na sečilih. Med pogostejša obolenja pri predšolskih otrocih sodijo tudi črevna obolenja. "Otroci prebolijo 3 ali več okužb črevsja letno, Poleg tekočega odvajanja blata in povečanega števila iztrebljanja se ob tem lahko pojavi tudi bruhanje. Do takšnih težav pa pogosto prihaja tudi na potovanjih ali počitnicah. Če ima otrok drisko ali bruha, moramo najprej nadomestiti izgubljeno tekočino. Prvih 4 do 6 ur

naj otrok pije včkrat po požirkih ali po žličkah normalno sladek čaj, ki mu na deciliter dodamo šepec soli, posebna dieta pa ni potrebna," pravi zdravnica. Pri dojenih otrocih po 4 urah nadaljujemo z dojenjem, pri nedojenih otrocih pa dajemo Human 9. "Otroti do 2. leta starosti naj popijejo za vsako tekočo odvajanje blata od pol do en deciliter tekočine, nad 2 leti starosti od 1 do 2 decilitre tekočine, odrasli pa 4 decilitre," še razlagajo Schweigerjeva. Pri vsaki črevni okužbi je zelo pomembno pravilno in natančno umivanje rok z milom pod tekočo vodo, potem natančna osebna higiena in pravilna priprava hrane ter ravnanje z živili. Ce otrok odklanja tekočino ali še naprej bruha ter postane brezvoljen in se izločanje urina zmanjša, ga je potrebno takoj pripeljati k zdravniku.

Čeprav naj bi bila otrokom posvečena prva in največja skrb, ni vedno tako. Dr. Schweigerjeva namreč zadnje čase opaža, da nekateri delajalci pristiskajo na starše, ko potrebujejo bolniški stalež za svojega bolnega otroka, ki ga na podlagi narave bolezni določi otrokov zdravnik. "Mnogim materam celo grozijo, da bodo zaradi pogostih odsotnosti dela zaradi bolezni otrok zgubile delo oz. jih bodo prestavili na slabše plačano delovno mesto," pripoveduje Schweigerjeva. Bolan otrok potrebuje ob sebi prisotnost matere ali očeta, da se počuti varnega, in ob njuni prisotnosti in skrbi tudi hitrejše okreva.

JOŽICA DORNÍČ

100 LET GOSTILNE PAVLIN V TREBNJEM

## Recept za vampe še danes skrivnost

V Pavlinovi gostilni v središču Trebnjega se je stotih letih, odkar obstaja gostilna pod tem imenom, marsikaj spremenilo, v vseh teh letih pa so Pavlinovi, tudi Janez, lastnik gostilne zadnjih deset let, ohranili dobro domačo hrano in prijazno postrežbo. Za imenitnimi vampi s parmezanom se tudi gospodi, vajeni gastronomskih oz. kulinaričnih umetelnosti in užitkov, cedijo sline in jih vedno znova radi naročajo. Janezova mama Marija, ki so se je ob praznovanju 100-letnice gostilne predzadnjo junijsko nedeljo spomnili s šopkom cvetja, pravi, da so se ob njenem prihodu v gostilno nekatere jedi še začele uveljavljati, recept za vampe, ki ga je prinesla k hiši stara mama, pa je bil že del želesnega repertoarja in ena največjih specialitet njihovega jedilnika.

Pavlinova gostilna je bila dolgo predvsem zatočišče furmanov in kmetov. Ko se je iz Škrlevega pri Šentrupertu k mesaru Rozmanu (po domače Urekarju) pričenil Janezov stari oče Alojzij, je Lojze pri tej hiši, kjer so bile same hčere, svojo mlado živiljenjsko družico izgubil pri porodu. V Zdanski vasi pri Dobrepolju je našel drugo ženo - Marijo (Tavžljevo). V trdnem koncu se jima je rodilo 15 otrok (od tega le dve hčeri), toda le osem in ne deset otrok, kot so po besedah sedanjega birta Janeza, ves čas mislili, je preživelno tedaj še zelo nevarne otroške bolezni.

Alojzij je bil zelo podjeten gospodar in že leta 1895 temeljito prenovil gostilno, da je od stare stavbe ostal le en vogal. Številna družina se je prezivljala tudi s kmetovanjem, in sicer s poljedelstvom, vinogradništvo (tudi s prodajo vina) in gozdarstvom; od novomeškega glavarstva je Pavlin dobil koncesijo za sečnjo in prodajo lesa. Ob gostilni, kjer je danes balnišče, je Alojzij zgradil za tiste čase zelo sodobno pokrito kegljišče. Sin Dolfe je doštudiral arhitekturo na Češkem, drugi sin Jože (Jošip), oče sedanjega birta Janeza, je bil doloden za naslednika. Janezove tete so se zvezčene omogočile z uglednimi meščani, med živimi pa je le še 84-letna Boža, ki se je poročila v Ljubljano z veletrgovcem Leonom Samcem. Med najbolj marljivimi in izjemnimi Janezovimi tetami je bila Dana, poročena z Osolnikom v Novem mestu. Odlična kot je bila, je postala na Slovenskem prva ženska z voznim dovoljenjem.

Toda ta odličnost je ni prav nič ovirala oz. ji ni večila kakšnih večvrednostnih predstakov, da bi se ogibala ali celo prezirala vsakdanja opravila. Tako se je pri domači hiši, znani po gostilni in mesariji, privadila celo klanja in drugih mesarskih opravil!

Tudi Janezov oče Jože, ki je dedoval kmetijo in gostilno, obrtno dovoljenje pa dobil ob izteku leta 1935, si je kmalu pridobil dovoljenje še za mesarjino in klavlico, uredili pa so tudi svojo hladilnico. Jožetu, ki je zasnubil in poročil bogato, razgledano dekle Marijo iz Mirne Peči, živiljenjska usoda ni bila naklonjena. V zakonu z Marijo so se jima sicer rodili štirje otroci, toda Lojze, ki je bil sprva predviden za naslednika, je odšel od doma, prav tako Jože. Ob se rada vračata k zdajnjemu lastniku Janezu in že upokojeni sestri Marjeti, ki je nadaljevala z mamino kuhinjo. Janezove



Janez Pavlin

ga očeta, ki je umrl zelo mlad zaradi pljučnice, pa je zelo prizadel povojna nacionalizacija, ko so oblasti pustile le desetino, to je borih pet hetarjev, od zemeljske posesti pred vojno. Nekaj odvzete zemlje so Pavlinovim po Jožetovem prezgodnjem smrti še vrnila, toda ta krivica se ni zarezaла le v sreca staršev, ampak ostajajo tudi bolečina njihovih otrok.

Pri Pavlinovih so že pred vojno svojim gostom nudili tudi prenočišča ali kopanje pri njihovem mlinu na Temenici, imenovanem Pri treh utah. Razni skeči in tudi zahodnjša dramski dela, maškerade so se vrstile na Pavlinovem vrtu. Gostilna je bila zadnji dve leti druge svetovne vojne zaprta, za nameček pa so oblasti po Jožetovem smrti odvzeli dovoljenje. Žena Marija, Janezova mati, je bila prisiljena ponovno iti skozi proceduro tečaja in drugih formalnosti, da je pridobila nazaj obrtno dovoljenje. Kljub temu da je pred desetimi leti prepisala obrt na Janeza, sinu še vedno rada pomaga v kuhinji. Janez pa skuša ohranjati stoljetno tradicijo gostilne z dobro domačo hrano in kapljico, ki jo prideluje v vinogradu v Gradišču, hkrati pa vzdržati skit s sodobno gostinsko ponudbo in s tem tudi nenehen boj s konkurenco. Običajni in prehranjevalne navade ljudi nasploh in seveda tudi Trebanjevec se pač z novimi časi menjajo. Tem izzivom skuša ostati Pavlinova gostilna kos. V gostilni ima okrog 60 sedežev, na pokritem vrtu, ki pomeni veliko novejšo pridobitev za gostilno, pa še 70 sedežev. Ko je Janez prevzemal vajeti gostilne in še morda kakšno desetletje nazaj so se zaustavljali pri Pavlinu predvsem ob nedeljah kmetje, ko so se odpravljali k maši, da so pomalčiči in tudi na ta način dokazovali svoj statusni simbol. Zadnja leta je obisk gostov dokaj enkomerno razporejen skoz ves teden, prihajajo pa gostje najrazličnejših poklicev. Na vrtu se najraje ob pivu zbirajo mladi. In to si bira Janez Pavlin verjetno tudi najbolj želi, da ne bi bilo prevelikih nihanj v pogostnosti obiskov niti da bi bila gostilna zbirališče bolj enakomislečih ljudi.

PAVEL PERC

MED LEGENDO IN ZGODOVINO

## Osamljeni sv. Florijan

Loški Potok ima svojo zgodovino, o kateri pa pričajo le redki ohranjeni dokumenti, a precej pripovedk, ki pa žal danes vse hitreje tonejo v pozabo, čeprav imajo svojo vrednost; v njih je vedno skrito kakšno zrno resnice. Ena od pripovedk govori tudi o nastanku cerkve sv. Florijana.

ALBIN KOŠMERL



Cerkvica sv. Florijana

Tisto zimo, ko je bila vasica odeta v žalost, so grajski vas popolnoma izropali in je vse pestila huda lakota. Živino, kolikor je je ostalo, so proti pomladni kralji okajeno škopo s slamnatih strel. V hudi stiski so sklenili, da zbežijo v neznanje kraje proti vzhodu. Ko je Smečnik izgubil belo kupo, so se, oprtani z bornim imetjem, s preostankom živine odslili v neznanje kraje. V hudi nevihtni noči, ko so strele parale nebo, jih je požrl skoraj neprehodni gozd in visoke gore. Po dveh dneh prebijanja v neznanu so zjutraj, ko se je neurje uneslo, obstali nad dolino, ki jo je prekrivalo čudovito jezero, brezovi pa so z zelenjem in prvimi cvetovi vabilni. Ljudstvo je bilo prestrečeno v starešine so pozvali k zahvalni daritvi za srečen beg in hkrati zaobljubili, da bodo postavili božje znamenje. Niz strmi breg so zavalili veliko skalno, ki se je ustavila na obrežju jezera; tam so sklenili postaviti božjo hišo in se nastaniti. Čez nekaj dni je voda upadla, dolina je zavetela, zato so se napoltili na prikledno mesto, objube pa niso pozabili.

Kdaj so tam zgradili cerkvico, je nemogoče reči. Ta, ki sedaj stoji in je posvečena sv. Florijanu, je novejša ali vsaj obnovljena. Danes stoji sredi košenice in njiv. Nekajkrat na leto oživi, se najbolj ob vaščem žegnanju, sicer pa se osamljena pogreva v spomine.

Sv. Florijan je kulturni spomenik, žal pa je župnija brez pomoči še dolgo ne morela obnoviti, čeprav bi bila cerkev tega vredna.

ALBIN KOŠMERL

# Slovenski grafiki odpira vrata v svet

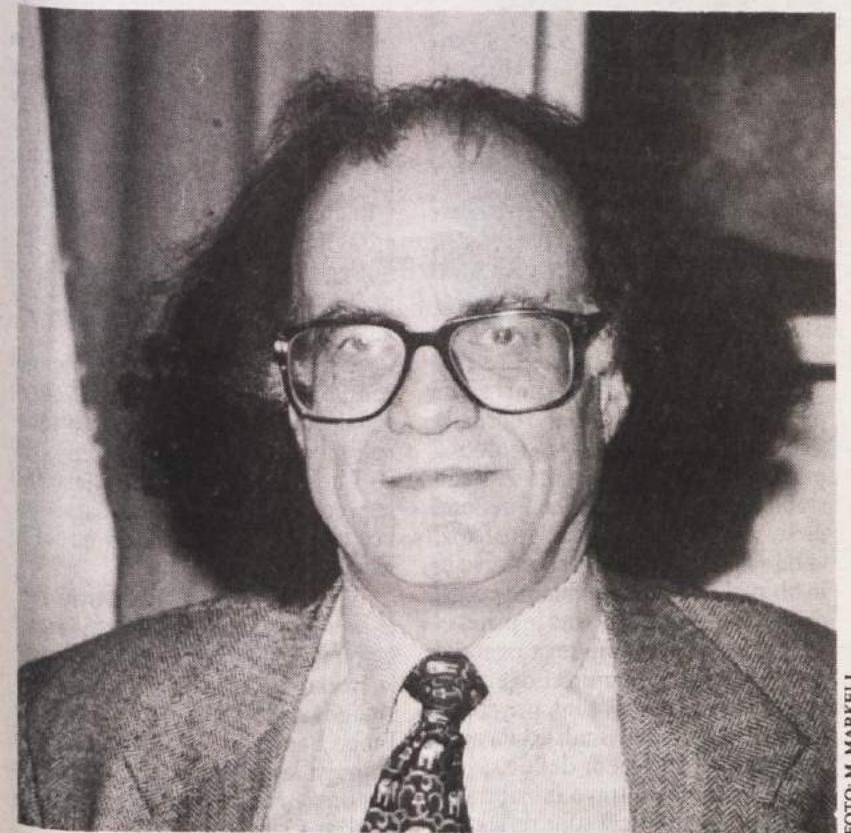


Foto: M. MARKELJ

Prof. dr. Konrad Oberhuber

Venem od najpomembnejših svetovnih muzejev, v Albertini na Dunaju, je na ogled že 72 grafik in risb 29 slovenskih umetnikov, odkupljenih na 2. in 3. bienalu slovenske grafike, zbirka pa se bo letos obogatila še z nekaj novih grafik in imen. To je nedvomno pomemben prodor slovenske umetnosti v svet, ki ga brez bienala ne bi bilo oziroma ga ne bi bilo, če ne bi bil z bienalom prijateljsko povezan 61-letni direktor Albertine, umetnostni zgodovinar prof. dr. Konrad Oberhuber. Od 2. bienala naprej je član oziroma predsednik mednarodne žirije bienala, ki odloča, kateremu slovenskemu umetniku podelijo veliko nagrado in katerim nagrade Novega mesta. Prof. Oberhuber je tako postal dober poznavalec sodobne slovenske grafične umetnosti, ob tem pa prijatelj Slovenije in Novega mesta.

• Prof. Oberhuber, poznani ste kot umetnostni zgodovinar in velik ljubitelj umetnosti. Bi hoteli na kratko orisati življensko in poklicno pot, ki vas je pripeljala do tega?

"V Linzu, od koder sem doma, je bil moj oče pomemben človek v kulturi. Bil je velik ljubitelj likovne umetnosti in med ustanovitelji tamkajšnega Muzeja za umetnost 20. stoletja, katerega zbirke so v večini posvečene avstrijskim in nemškim umetnikom. Ko sem odraščal, sem pogosto hodil z očetom na različne razstave in takoj sem se se sam začel navduševati za umetnost. Nisem dosti razmisljal, ko je prišel čas za študij - odšel sem na Dunaj študirat umetnost. Hotel sem študirati moderno umetnost, a je naneslo tako, da sem se ukvarjal z umetnostjo 16. in 17. stoletja, predvsem s slikarjem Bartholomeusom Sprangerjem, ki je bil doma iz Belgije, a je delal in živel v Pragi. Nadaljnja študijska pot me je vodila v Rim, kjer sem študiral Rafaela in druge renesančne slikarje ter pospeljški specialist za tega renesančnega slikarja in sploh za slikarstvo severne Italije. Ko sem dobil stipendijo za študij v Ameriki, me je pot zanesla tudi tja. V Združenih državah sem odšel za eno leto še 1964. leta, čez šest let pa sem se v Ameriki ustalil kar za 15 let. Najprej sem delal v National Gallery in Washingtonu in izpopolnil nujhovo kolekcijo risb, od leta 1975 pa sem bil na Harvardski univerzi, kjer sem poučeval in bil hkrati kurator oddelka za risbo, ki sem jo tudi postavil. Leta 1987 sem se vrnil na Dunaj v Albertino in postal njen direktor."

• Že skoraj deset let ste na čelu Albertine, ki velja za enega najpomembnejših muzejev grafične umetnosti in risbe na svetu. Kako je ta pomembna ustanova nastala?

"Korenine Albertine segajo v 18. stoletje, ko je Albert von Sachsen-Teschen zbral veliko in pomembno kolekcijo risb in grafike z vseh koncov Evrope, predvsem pa iz Belgije, Nizozemske, Madžarske in seveda Avstrije. V začetku tega stoletja so zbirko združili z zbirko cesarja Rudolfa II., ki je nastala v začetku 17. stoletja, v njej pa so bile še posebno dragocene številne Dürerjeve grafike. Zdrav-

ni dobro. Na novomeškem bienalu pa se slovenska grafična umetnost lahko polneje predstavi kot na ljubljanskem."

• Za letošnji bienale ste pripravili izbor sodobne avstrijske grafike, pregled grafične ustvarjalnosti naših sosedov. Če primerjate grafično umetnost, ki nastaja pri nas in v Avstriji, kaj ugotavljate?

"Za bienale sem pripravil manjši izbor avstrijske povojne grafike od leta 1945 do danes. Izbral sem dela samih zelo uglednih in priznanih umetnikov, torej tisto, kar se danes smatra za najboljše v Avstriji. Gre za osem umetnikov, kar je sicer malo po številu, saj ne more prikazati vse raznolikosti in bogastva avstrijske grafike, a glavno le pokaže, in omogoči gledalcu, da si ustvari osnovni vtis, kaj se dogajalo in kaj se dogaja v avstrijski grafiki. Primerjave pa je težko delati. Med slovensko in avstrijsko grafiko so nekatere podobnosti, so pa tudi nekatere občutne razlike, ker je germanški svet pač drugačen od slovanskega, je na nek način bolj agresiven, bolj konfrontacijski, govori zelo direktno, umetnost v Sloveniji pa je po mojih ocenah bolj mehka, bolj lirična. Skupnega imata slovenska in avstrijska grafika to, da večina grafičnih umetnin nastaja v tradicionalni tehniki. A pri nas je že opazna precej močna tendenca k novim tehnologijam in k računalniški grafiki. Zlasti mladi grafiki se ukvarjajo s tem."

• Mimogrede, računalniško grafiko in grafike, narejene z nekaterimi novimi fotomehanski postopki, na bienalu ne sprejemete. Ali naj to pomeni, da niso umetnine?

"Na bienalu računalniška grafika za zdaj res še ni dovoljena. Ali je to še umetnost, pa je zanimivo vprašanje. Moje mišljenje je, da je umetnost vse, česar se umetnik resno loti z umetniškimi nagibi in to dobro naredi, ne glede na to, kakšno tehniko pri tem uporablja. Pravi umetnik lahko dela z računalnikom, ne da bi se sploh dotaknil grafične plošče, pa so njegova dela izvrstne umetnine, prava umetnost."

• Grafični listi naj bi umetnost približali ljudem, ker gre v bistvu za večkratne natise, ki naj bi bili celovno bolj dostopni kot enkratne umetnine. Vendar se dogaja, da so nekatere grafike zelo drage. Kaj menite o tem?

"Grafična umetnost je pred stoletji res nastala za ljudi, ki niso imeli dovoljenja, da bi si nabavljali prave slike. Vendar se je razvila in močno umetniško sredstvo, tako da je lahko v mali grafiki več umetnosti kot v veliki sliki. Poglejte samo kakšno Dürerjevo grafiko, kakšno bogastvo detajlov je v nji, kolikšna je njena moč! Ali vzemite grafiko Goyc ali kakšega drugega vrhunskega grafika. Razumljivo, da so take stvari izjemno drage. Drage so seveda tudi tiste grafike, ki jih zdaj delajo najbolj priznani umetniki in vanci vlagajo ogromno znanja in ustvarjalnih naporov. Vendar je na trgu dovolj dobre grafike, ki je relativno potencijal in dostopna."

• Letošnji evropski grand prix je na bienalu prejel italijanski grafik Emilio Vedova. Bili ste med tistimi, ki so ga podpirali. Kaj menite o njem?

"Mislim, da so njegove grafike fantastične. To je umetnik, ki je strastno zaljubljen v grafično umetnost. Kar naprej eksperimentira na novih grafičnih tehnikah. Ima prav oseben odnos do jedkanja in zdi se kot nekakšen alkemist grafike. Izredno rad dela, kar obseden je z delom. Naredi na stotine plošč, risb, zasnutkov, potem dela izbor in večino zavrže, ohrani pa le nekaj najboljših. In če povežem s prejšnjim vprašanjem, moram povedati, da svojih grafik ne prodaja drago. V primerjavi z drugimi grafikami in glede na njihovo kakovost so Vedovi grafični listi razmeroma poceni. Pri Vedovi cene nimajo njegovo globoko socialno in politično angažiranost. Krivica in nasilje, kjer koli se že dogajata, ga bolita in bori proti njima. Dogajanje v Bosni in na Balkanu ga je denimo spodbudilo, da je

ustvaril posebno kolekcijo, vendar pa je še ni dokončal in je še ni mogoče videti. Zame je Vedova tudi velik slikar. Zanimalo pa je, da je estetika njegovih grafik vplivala na njegovo slikanje. Grafike so tako pomembne v njegovem delu, da vplivajo na vse njegovo delo. Mislim, da je evropska nagrada res prišla v prave roke."

• In drugi letošnji novomeški gost, Goya?

"Goya je eden od vrhov svetovne grafične umetnosti. To je zelo ekspresiven, inovativen in pripoveden umetnik. Bil je tudi kritik družbe svojega časa, in to ne odmaknjen kritik, ampak čustveno prizadet. V tem je podoben Vedovi, le da je Vedova abstraktan umetnik. Vesel sem, da je Albertina omogočila ogled Goyevih grafik v Novem mestu. To je sicer le majhen izbor iz vsega, kar imamo Goyevga, toda zavarovanje takih umetnin je silno drago. Sponzorirali smo zavarovanje, zato nismo mogli poslati veliko Goyevih grafik. Izbrali smo jih deset, a to so zares lepe grafike."

• Pomanjkanje denarja sploh živi novomeški bienale, poleg tega pa ni vedno deležen pravega razumevanja

nja. Ali mislite, da bi novomeški bienale lahko opustili?

"To je neumno! Mislim, da je bienale slovenske grafične zelo pomemben. Vzemimo moj primer. Poznal sem nekatere slovenske umetnike, vendar pa brez novomeškega bienala ne bi nikoli poznal bogastva grafične ustvarjalnosti v Sloveniji. Na ljubljanskem mednarodnem bienalu sem videl le nekaj izbranih slovenskih grafik, tu pa je vsake dve leti zares dober pregled tega, kar se je ustvarilo. Tako lahko na bienalu spoznavamo slovensko grafično ustvarjanje, slovenska umetnost pa postaja znana v drugih okoljih. Mislim, da je odločitev o mednarodni žiriji zares dobra. Ko tuji v žiriji ocenjujejo slovensko umetnost, se seznanijo z njo, članji žirije pa so običano pomembni ljudje. To ima dolgoročen učinek na slovensko umetnost, ki tako postaja mednarodno poznana. Tega ne bi smeli podcenjevati, čeprav učinki morda niso takoj vidni. Zato pravim: obdržite bienale. In še nekaj bi rad poudaril: novomeški bienale je zares izvrstno organiziran. To je ena najboljših prireditve te vrste, kar jih poznam."

MILAN MARKELJ

## MNENJA

## Prostor tudi za mlade grafike

Tudi letošnji 4. bienale slovenske grafike v Novem mestu je priložnost za dialog domače in tujne grafike. Pa ne kar vse. Razstava namreč med drugim ponuja na ogled najboljša slovenska grafična dela zadnjih dveh let pa izbor sodobne avstrijske grafike in dela nagrajencev. Seveda izbor ni bil mogoč brez kakovostne strokovne žirije, ki ima tudi letos mednaroden sestav. Gre za 5-člansko koordinacijsko komisijo evropskih muzejev in galerij, ki ji je predsedoval prof. dr. Konrad Oberhuber, direktor Albertine z Dunaja. Ostali člani pa so bili: dr. Hans Christoph von Tavel, umetnostni zgodovinar in direktor Švicarskega inštituta iz Rima; Piet Coessens, umetnostni zgodovinar in direktor Palais des Beaux-Arts iz Bruslja; Gerwald Sonnberger, umetnostni zgodovinar in direktor Muzeja moderne umetnosti v Passau v Švici; Igor Zidić, umetnostni zgodovinar in direktor Moderne galerije iz Zagreba, ter prof. Branko Suhy iz Novega mesta, akad. slikar, grafik, redni prof. Akademije za likovno umetnost v Ljubljani in predsednik Bienala.

**BRANKO SUHY:** "Tudi letošnji izbor grafike je zelo dober, po mnenju članov žirije celo najboljši do sedaj, česar sem res vesel. Razstava namreč med drugim ponuja na ogled najboljša slovenska grafična dela zadnjih dveh let pa izbor sodobne avstrijske grafike in dela nagrajencev. Seveda izbor ni bil mogoč brez kakovostne strokovne žirije, ki ima tudi letos mednaroden sestav. Gre za 5-člansko koordinacijsko komisijo evropskih muzejev in galerij, ki ji je predsedoval prof. dr. Konrad Oberhuber, direktor Albertine z Dunaja. Ostali člani pa so bili: dr. Hans Christoph von Tavel, umetnostni zgodovinar in direktor Švicarskega inštituta iz Rima; Piet Coessens, umetnostni zgodovinar in direktor Palais des Beaux-Arts iz Bruslja; Gerwald Sonnberger, umetnostni zgodovinar in direktor Muzeja moderne umetnosti v Passau v Švici; Igor Zidić, umetnostni zgodovinar in direktor Moderne galerije iz Zagreba, ter prof. Branko Suhy iz Novega mesta, akad. slikar, grafik, redni prof. Akademije za likovno umetnost v Ljubljani in predsednik Bienala.

**IGOR ZIDIĆ:** "Grafični bienale spremjam že od vsega začetka in lahko rečem, da

tokratni izbor kaže višjo kakovost kot prejšnji. Toda raje bi govoril o drugih stvareh, o tem, kako nasprost gledam na kulturo. Menim, da jo je treba decentralizirati, da je v vsakem kraju nekaj, kar je vredno ogleda, posluha ipd. in novomeški grafični bienale je lep primer, da se to da. Vedno sem bil pripravljen pomagati, če je v majhnem kraju tudi zaradi samega dela razstave v Dolenjskem muzeju. Namen bienala je spodbudit še mlade umetnike grafike k ustvarjanju kakovostnih del, zato na razstavi sodeluje nekaj mojih študentov grafike. Razstavljeni dela tako potrjujejo že znanje v grafični umetnosti, opozarjajo pa tudi na nove ustvarjalce. Pomembno je tudi to, da na vsakem bienalu nagrada dobi drug umetnik. Največji dokaz, da delamo prav, pa so povabila v tujino in odkupi grafičnih listov z našega bienala."

**GERWALD SONNBERGER:** "Tokrat sem bil prvič povabljen, da se pri vas udeležim bienala kot član mednarodne žirije, in že sedaj lahko rečem, da upam, da ne zadnjič. Že prej sem izvedel, da je v Novem mestu doma umetnost, tudi grafična, pa vendarle sem presenečen nad kakovostjo in kontinuiteto razstave. Imam občutek, da je tu prisotnih vrsta umetnikov, ki so med seboj povezani in ki se z grafiko res ukvarjajo prvenstveno. Vse prepogosto je namreč grafika le stranski produkt pri umetnikih, kar se seveda opazi. Všeč mi je tudi, da letošnja razstava kaže, da se da tudi z grafiko govoriti in razmišljati o vseh bistvenih življenskih vprašanjih - o rojstvu, življenu, ljubezni, smrti itd. Izbor nagrajencev je bil težak, vendar menim, da je dober. Zanimivo je, da smo pri slovenskih nagrajencih naključno izbrali dva relativno mlada, srednja in starejša umetnika, kar pomeni, da danes v slovenski grafiki v vseh generacijah obstajajo zelo dobi grafični.

LIDIJA MURN



Z novinarske konference (od leve proti desni): Igor Zidić, prevajalec, Emilio Vedova, Konrad Oberhuber, prevajalka in Branko Suhy.

# Igre v senci kljukastega križa



Jesse Owens pri startu teka na 200 m in med počitkom s kolegico iz ameriške ekipi Helen Stephens, dobitnico zlate medalje.

Prihodnji teden se bodo začele olimpijske igre v ameriškem mestu Atanta, največji športni in spektaklski dogodek tega leta, ki ga bo neposredno ali prek televizijskih ekranov spremljalo milijone in milijone ljudi. Kakšne so bile olimpijske igre pred šestdesetimi leti, se še dobro spominja prof. Marjan Dobovšek, ki je kot novinar časopisa Slovenec spremljal olimpijske igre v Berlinu leta 1936.

V Berlin sem prišel nekaj dni pred začetkom iger. Dan pred otvoritvijo, to je zadnjega julija, sem se pridružil skupini novinarjev, ki je imela nalogo, da sprmelja tekovanja v lahki atletiki in v plavanju. Sprejel nas je

zastopnik nemške novinarske službe in nas vodil po olimpijski vasi, kjer so bili nastanjeni tekmovalci. Vodili so nas tudi po kuhinjah, kjer so s posebnim poudarkom povedali, da imajo atleti iz različnih dežel tako kuhinjo,

kot so nanjo navajeni doma. Šli smo od kuhinje do kuhinje in pokušali hrano. V spominu mi je ostala italijanska kuhinja, kjer so novinarjem ponujali črno, zelo močno vino. Tiisti, ki so popili več kozarcev, pa po obisku niso več hodili naravnost.

Naslednji dan je prišel k meni slovenski novinar Škodlar, ki je poročal za Jutro. Udeležil se je sprejema olimpijskega ognja, ki so ga prinesli najprej v velik park, kjer je bila zbrana nemška mladina. Tam je govoril glavni nemški propagandist Goebels. Škodlar ga je v svojem časopismu poročil označil kot velikega demagoga, medtem ko so ga drugi novinarji hvalili, češ da ljudi očara s svojimi izjavami. Ponudil mi je svojo karto za novinarsko ložo za večerno otvoritev iger, ker je bil sam zvečer zadržan.

## Oljčna vejica Hitlerju

Ob štirih popoldne je bil prihod tekmovalnih ekip na stadion, prisega tekmovalcev in na koncu uradna otvoritev iger. Ceremonija je trajala dve uri. Ko je točno ob štirih prišel Hitler v svojo ložo, se je pokazalo, kako so bili Nemci zdresirani. Vse roke so se kot ena dvignile v pozdrav. V sprevodu športnikov so kot prvi korakali Grki. Na čelu je hodil v narodni noši Spyridon Loues, ki je zmagal v maratonu na prvih igrah v Atenah.

V roki je nosil oljčno vejico iz Olimpije, ki jo je kasneje izročil Hitlerju. Zadnja je šla nemška ekipa, ki je seveda pobrala največ aplavza. Med drugimi je bila v sprevodu tudi jugoslovanska ekipa. Mislim, da je zastavo nosil Milan Stepišnik, ki so ga kasneje, po vojni, likvidirali v dachauskih procesih. Nastopal je v metu kladiva.

Ko so bili vsi zbrani, je Hitler otvoril igre. Eden od zmagovalcev s prejšnjih olimpijskih iger v Los Angelesu je v imenu vseh športnikov prisegel, da se bodo pošteno borili. Iz kletk so spustili nekaj sto golobov pismeno, ki so v jati zakrožili nad stadionom in odleteli s sporočilom, da so se začele olimpijske igre. Skozi vhod so prinesli olimpijsko zastavo in jo ob zvokih olimpijske himne počasi dvignili na drog. Istočasno je pritekel zadnji nosilec olimpijskega ognja in z baklo pričpal olimpijski ogenj pri vhodu. Tako se je uvodna priredeitev končala. Zvečer ob osmih je bila nova predstava z rajanjem deklic, ki so potem posedale na travo in napravile okvir, v katerem je v soju reflektorjev zaplesala Paluka, ena najbolj znanih balerin. Priredeitev so zaključili z Beethovnovim Odom radošči.

Sedel sem na Škodlarjevem sedežu. Kmalu po začetku predstave sta pristopila varnostnika v civilu in zahlevata dokumente. Vprašala sta me, če sem Škodlar. Razložil sem jima, da ne, da pa imam njegovo vstopnico. Pustila sta me pri miru. Pripeljal je pokazal, da so bili Nemci že obveščeni, da Škodlar ne poroča najlepše o olimpijskih igrah in o Goebelsu.

## Owensu štiri zlate

Drugi dan so se začela tekmanja. Izstopal ameriški atlet Jesse Owens. Imel je zelo lepo postavo in je bil tudi izredno prijazen. Mladina je kar skakala okoli njega. Dobil je štiri zlate kolajne, prvo v teku na sto metrov z novim olimpijskim rekordom 10,3 s, na dvesto metrov je tekel pod 21 s. Pri skoku v daljavo je bilo najbolj napeto. Nemški atlet Long je dosegel enako daljavo kot Owens, 778 cm. Imela sta na razpolago še zadnji, šesti skok. Prvi je skočil Long, vendar ni izboljšal rezultata. Na vrsti je bil Owens. Šel je na začetek zaletišča, pa se je obrnil in šel še 15 metrov nazaj, da si je podaljšal zalet. Vsi smo napeto čakali. Pogledal sem na uro - imel je le eno minutno časa za koncentracijo. Minilo je že pol minute, on pa je še vedno stal pri miru. Ko se je začelo zadnjih pet sekund, se je pognal kot blisk, tekel vedno hitreje, se odrinil, poletel po zraku in pristal naprej od zastavic, ki so označevali olimpijski rekord. Virgo ga je naprej da je napravil kozolec. Nemški sodniki so kazali, da je naredil prestop, ker se je nekaj mivke sesulo z odrivne deske, drugi sodniki so jih komaj prepričali, da se lepo vidi, da se je odrinil dva centimetra pred črto. Skok je bil priznan. Danes že tudi Slovenci dosegajo take daljave, takrat pa je bil skok 806 cm nekaj nezaslišanega. Hitler se je po tem skoku takoj dvignil in zapustil svojo ložo, da mu ni bilo treba kot po navadi čestitati zmagovalcu. Ni hotel stisniti roke črnemu. Četrto medaljo je Owens dobil pri štafetnem teku 4x100 m. Začel je tek in takoj priboril svoji ekipe nekaj metrov prednosti. Američani so z lahkoto zmagali in prvič v zgodovini tekli pod 40 s.

Izredno zanimiv je bil tek na 1.500 m. Bilo je veliko favoritov iz Evrope in Amerike, zmagal pa je tekač iz Nove Zelandije malo Lovelock. Drobni tekač ni napravil nobenega posebnega vpisa. Po startu so se menjavali v vodstvu različni tekači. V zadnjem krogu je Lovelock povečal hitrost, prehitel vse druge in zmagal z novim

olimpijskim rekordom 3:47. Ko sem ga gledal, sem se spomnil na Finca Nurmi, ki je na olimpijadi v Parizu v enem dnevu osvojil zlato v tekih na 1.500 m in 5.000 m. Najprej je zmagal v predteknu na 1.500 m, nato pa še v finalu na isti proggi. Medtem ko so spravljeni k zavesti njegovega najhujšega konkurenta, ki je na cilju od naporov omedel, je Nurmi zmagal še na 5.000 m.

V Berlinu so tretjič nastopile ženske, prej so na olimpijskih igrah sodelovali le moški. Nemci so računali na zlato kolajno v štafeti 4x100 m. Imeli so zelo dobre tekačice. Ko je predzadnja tekačica predajala palico zadnji, je padla palica na tla in Nemke so bile ob zlato.

V metu kopja so bili favoriti Finci, vendar je zmagal Nemec Stoeck z metrom 71 m 84 cm. Kroglo sta sunila preko 16 m le dva tekmovalca: zmagovalec Voellke iz Nemčije in Finec Baerlund. V plavjanju so bili najhujši konkurenti Amerikanci in Japonci. Na 100 m je presenetil Madžar Csik.

## Zmagal za okupatorja

Igre si je večkrat ogledal tudi Hitler. S svojimi varnostniki je sedel kar med drugimi ljudmi na tribuni. Nekoč je nastalo okoli njega prerivanje in opazil sem, da so odpeljali neko žensko. Potem sem zvedel, da je neka Američanka stopila do Hitlerja, mu ponudila sliko v podpis in ga nato še navdušeno objela. Takoj so nastopili varnostniki in predznico odstranili.

Na tekmanju v orodni telovadbi me ni bilo, ker je od tam poročal Kermavner. 38-letni Štukelj je na krogih za las izgubil zlato, premagal ga je češki tekmovalec Hudec.

Eden najbolj dramatičnih prizorov na atletskih tekmanjih je bil pri maratonu. Vsi so napeto pričakovali, kdo bo prvi pritekel na stadion. Po dveh urah in 20 minutah se je začelo pri Maratonskih vratih - vhodu na stadion - nekaj dogajati. Prvi je pritekel na stadion atlet Son. Cilj je dosegel z zadnjimi atomi moči. Po narodnosti je bil Son Korejec, ker pa so njegovo deželo okupirali Japonci, je moral teči za okupatorja. Ko je stal na zmagovalnem odru in poslušal japonsko himno, so mu tekle solze.

Pri metu diska je zmagal Amerikanec Carpenter z novim olimpijskim rekordom 50 m 48 cm. Naš sedanji metalec diska Primc bi bil s svojimi 62 m fenomen za tiste čase.

Pri skoku s palico so takrat uporabljali bambusove palice. Tekmanjanje je trajalo pozno v noč. Zmagal je nek Američan, ki je preskočil 4 m 30 cm, kar danes ne pomeni nič.

Zanimiv je bil troskok. Zmagal je Japonec Tajima. Skočil je točno 16 m, kar je bil za tiste čase izreden doseg.

Če na kratko povzamem rezultate v atletiki, lahko rečem, da ni bilo od takrat do danes velikega napredka v teku na kratke proge, da so ženske komaj začele z nastopanjem in da je danes pri njih večji napredok kot pri moških. Boljše rezultate dosegajo danes metalci in skakalci. Se bo vse kdaj ustavilo?

Kakšni so bili splošni vti si z olimpijskimi iger? Udeleženec iz tujine je močno čutil, kako je prebivalstvo pod silnim pritiskom vodstva. Pri zaključku večerne predstave, ko so igrali Odo radosti, so hoteli prikazati svetlobnimi efekti - snopni reflektori, so se združili nad stadionom - enotnost celega sveta. Ta simbolika je bila lažna, saj so tri leta pozneje nemške tankovske divizije napadle Poljsko in začela se je druga svetovna vojna.

MARJAN DOBOVŠEK

## GLASBA

# Kdor poje, zlo ne misli

Ponavadi je za vsakim uspešnim podvigom, pa naj v njem sodeluje še toliko ljudi, vedno v ozadju le en človek, ki je duša vsega, ki je zraven s srcem in z vso zavzetostjo žene stvari naprej. Tudi pri kulturnem društvu Nove arkade v Šmihelu je tako. Že nekaj let se tukaj zbira šolska mladina, navdušena nad glasbo, bodisi petjem ali muziciranjem. Duša društva Nove arkade je Irena Rešeta, mati dveh otrok, in kar je pri vsem tem še najbolj zanimivo, po poklicu policistka.

A Ireni se to ne zdi nič nenavadnega in o svojem prostovoljnem kulturnem udejstvovanju prioveduje umirjeno in zbrano. Vidi se, da je o tem mnogo premisljevala in je marsikaj v sebi že zdavnaj razčistila: "Že uniforma in pojava policista v ljudeh ponavadi vzbuji mešane občuteke. Ljudje ga pač opazijo prej kot naprimer trgovko ali zdravnik, saj je na cesti v dobrem in slabem. Nihče pa ne ve, kaj se skriva v duši tega uniformiranega človeka. Služi državi in ljudem, pa vendar ima tako kot drugi tudi on svoja osebna nagnjenja in nadarjenost. Poznam policista, ki z ogljem riše čudovite slike. Ne vem, če ga ljudje na terenu poznajo s te plati. Veliko je še policistov, ki se ukvarjajo z raznimi hobiji, a to pred javnostjo skravijo in nikogar ne spustijo v svoj intimni prostor. V meni je kipela ljubezen do glasbe. Kipela je in prekipela. Ko je prišlo še do demokratične preobrazbe v družbi, sem vedela, da je nastopil moj čas."

Tako je stopila Irena na novo pot. A premagati je bilo treba še nekaj ovir, tako v sebi kot v okolju. Po zakonu se policistom ni dovoljeno ukvarjati z dobičkosnosno dejavnostjo. No, pri kulturnem delovanju ni nevarnosti, saj je treba nemakrat še kaj dodati iz svojega, plačilo pa je le notranje zadovoljstvo.

Irena po rodu ni Dolenjka. Izhaja iz pod Šmarne gore, kjer je opravila trgovsko šolo, ob njej pa še glasbeno. Dolgo je igrala violino, rada pa je prijela v roke tudi druge instrumente, zlasti kitaro. Nato je napravila še policijsko šolo in službeno pot jo je zanesla v Novo mesto. Po petnajstih letih službe, ob njej se je Irena posvečala predvsem družini, pa je napravila odločilni korak. Za to je bil čas primeren, kajti spremembe so se dogajale vsenaokrog. Slovenija se je osamosvajala, na novo so se vzpostavljali odnosi med ljudmi, podirali so se mnogi prej



Irena Rešeta

lahko včlanjujejo vsi ljudje dobre volje, ki so pripravljeni sodelovati. Ker je dela pri organizaciji gostovanj mladih glasbenikov veliko, zanimala je zanje pa čedalje več, bo priložnosti za sodelovanje dovolj. Sedaj pomagajo nekateri najbolj zagreti starši, veliko pa tudi mladi muzikanti, ki počasi obiskujejo glasbeno šolo v Novem mestu, in iz njih je nastala nova skupina, imenovana Sonce. Vsem skupaj je bila zborovodkinja in dirigentka Irena Rešeta. Ona je tudi priredila tudi tri od enajstih pesmi, ki sta jih skupini februarja letos posneli v novomeškem snemalnem studiu Metulj za avdiokaseto z naslovom "Za vas".

Kaseto je omembre vredna predvsem

zaradi mladosti izvajalcev, saj jih je večina od sodelujočih v starosti med desetim in dvanaestim letom. Pa tudi pesništvo izbranih pesmi je treba poudariti, saj je v duhu časa, v katerem neobremenjeno odraža sedanja mladina, zabrisana tudi nekdaj skoraj nepremostljiva meja med duhovno in posvetno pesmijo. Mladi tako poleg občutka za usklajeno pesno in glasbeno izražanje demonstrirajo tudi svoje nagnjenje k strpnosti in razumevanju med ljudmi.

A povrnilo se k Ireni, ki je s svojo zagnanostjo pravzaprav povzročila to pustvarjalno valovanje med mladimi. Tačas je to že dobilo svoj dom v kulturnem društvu Nove arkade, ki ima svoj sedež v kapeljiji poleg šmihelske farne cerkve. Toda, poudarja Irena, društvo ni lokalno ne nazorsko omecjeno in vanj se

TONE JAKŠE





# Slovensko pero na tujih tleh

Kaj vse je naše ljudi pognalo po belem svetu: revščina, pustolovski duh, iskanje novih možnosti, želja po uspehu, domače politično ali kako drugače za posameznika nevzdržne razmere! Mnogi v tujem okolju počasi pozabijo na domovino, materni jezik potone v pozabo in drugi rod več ne zna nič povedati po slovensko. So pa tudi taki, ki ohranijo tesno vez z rodno deželo in v srcu slovenstvo. Še več, tudi v izseljenstvu se odločajo za ustvarjalnost. Ena takih je Cvetka Kocjančič, ki se po 25 letih bivanja v Kanadi ob društveni delavnosti vse bolj potrjuje tudi kot pesnica in pisateljica.

Zibelka ji je stekla pred 47 leti v odmaknjem podgorskem zaselku Bendje sredi vinskih goric. V Mikoličevi družini, po domače Blatnikovi, je bila doma revščina, zemlje je bilo malo in še ta je bila skopa; največji vir dohodka je bilo sadje, ki je obilno rodilo po bendijskih strminah in ga je Mikoličeva mati znosila na novomeško tržnico, da je bil kakšen dinar pri hiši. In še nečesa je bilo na domačiji v obilju - otrok. Devet jih je privale na svet. Dolgotrajno bolehanje očeta in požar na hiši sta revščini še bolj na široko odprla vrata v Blatnikov dom, zato ni čudno, da so otroci sanjarili o blem kruhu in ga tudi poiskali tam, kjer ga je takrat slikalo splošno pomanjkanje - v tujini. Eden za drugim so Mikoliči zapuščali dom ter se za stalno naseljevali v Kanadi.

Tudi Cvetka, ki je rasla že v boljših razmerah, je po končani srednji ekonomski šoli in letu dni dela v Dolenjskih Toplicah, kjer se je spoznala z Lojzom Kocjančičem, svojim sedanjim možem, šla po stopinjah bratov in sester. Leta 1967 ji je nova domovina postala kanadska provinca Ontario.

## Kanadski Slovenci so društveno zelo dejavni

"Tu smo raztreseni vsi Mikoliči, le eden se je za stalno vrnil v Slovenijo," pravi Cvetka, ko pripoveduje, kako se je vključila v novo življenje. Z možem sta ob delu v lastnem podjetju precej časa posvečala tudi delu za slovensko skupnost v Kanadi. In ker jima je šlo dobro od rok, jima takšnega dela ni zmanjkovalo. Postala sta znana kot dobra organizatorja najrazličnejših gostovanj slovenskih ansamblov, pevskih zborov in umetnikov. Društveno življenje Slovencev v Kanadi je namreč kar pestro. Samo v Ontariju deluje kar 27 različnih slovenskih društev, krovna organizacija pa je, odkar imamo Slovenci samostojno državo, Vseslovenski odbor.

Naši izseljeni se združujejo po interesnih dejavnostih, denimo v folklorna, kovska in podobna društva, ali pa po regionalni pripadnosti, društvo Primorcev, Belokranjski klub, Središče kulturnega, vzgojnega in družbenega življenja pa sta obe slovenski župniji: župnija Brezmače in župnija Marije pomagaj. Žal tudi v izseljenstvu slovenska prepirljivost ne ugasne in včasih se pojavi trenja med izseljenicami, pogojena s političnimi ali drugimi razlikami. Vse to Kocjančičeva moti, saj se zaveda, da bi morali premagovati take delitve, ki samo škodijo kanadskemu slovenstvu, a kaj dosti ne more storiti, kot da s svojim delom vnaša strpenost in duha sožitja v slovensko izseljenško skupnost.

Cvetka Kocjančič v novi domovini ni zaživelila le kot gospodinja, mati, moževa desna roka pri vodenju podjetja in društvena delavka, izpolnila je tudi svojo izobrazbo in na univerzi York diplomirala iz psihologije. Ob vsem tem se ji je v težkih življenjskih trenutkih prebudila tudi literarna žilica. Najprej je pisala pesmi, ko pa so opazili njen dar za pisanje, je morala priskočiti na pomoč povsed, kjer tak človek pride prav. Tako je pomagala pri urejanju slovenskega časopisa Dnevnik - Diari, ki ga je dve leti izdajal kanadski Slovenec in pisatelj Ivan Doklenc, sodelovala je na slovenskem radiu in pri pripravljanju najrazličnejših društvenih publikacij, kar je pomenilo, da je moralas zasukati pero ob najrazličnejših priložnostih. Med drugim je celo napisala obsežno geslo o kanadskih Slovencih za Enciklopedijo kanadskih narodnosti, ki bo izšla letos pri Multicultural Society of Ontario. Najraje pa je seveda pisala, ko ji je besede narekovalo srce, to pa so bile pesmi in črtice.

## Knjigi o slikarju in pustolovcu

Vendar njena prva knjiga, ki je zaledala beli dan, ni bila pesniška zbirka ali zbirka črtic, ampak romansirana biografija Upornik s čopičem, v kateri je izrisala življenje samoukega izseljenškega slikarja Andreja Štritofa, doma iz Cajnarjev pri Cerknici. Gre za usodo vsekakor zelo zanimivega Slovencev, ki je nekaj desetletij trdo delal kot gozdni težak in industrijski delavec, se selil iz enega mesta do drugega, tolkel revščino in se prebijal skozi življenje s pridnostjo in naslanjanjem na vrednote, ki jih je vrskal s slovenstvom. Tako je bil njegov kos vsakdanjega kruha enkrat večji, drugič manjši, včasih pa ga tudi ni bilo. V njem se je sama po sebi oblikovala težnja po likovnem ustvarjanju, ki se mu je vse bolj posvečal. V glavnem je slikarsko rasel kot samorastnik in samouk, vendar je bil na svoje slikanje močno navezan, saj mu je pomnilo osmisljanje bivanja in dajanje odgovorov na vsa temeljna vprašanja, ki so ga mučila. Širšega razumevanja in priznanja za svoje slikanje ni doživel ne v Kanadi in ne v matični domovini. O njem najbrž ne bi nikoli slišali in zvedeli, če se na jesen svojega življenja ne bi srečal in se močno navezel na Mikoliče, posebej na Cvetko. Njo je življenska usoda družinskega prijatelja tako močno pritegnila, da je o njem napisala že omenjeno knjigo. Izšla je najprej v slovenščini, kas-

neje pa tudi v angleščini.

Tudi njena druga knjiga Gospodar golega ozemlja, ki je izšla pred kratkim pri Dolenjski založbi, ima značaj romanisane biografije. Ponovno je njeno pozornost pritegnila usoda enega od nenevadnih slovenskih izseljencev, le da se je tokrat posvetila opisovanju življenja Dolenca Janeza Planinška, ki se je iz rodni Kamenec pri Novem mestu odpravil v Kanado in na njen skrajni sever, kjer je Kot Charlie Eskimo živel z Eskimi in Indijanci, po smrti svoje žene Indijanke pa opravil dolgo in naporno potovanje od severa do juga severnoameriške celine. Kasneje se je ponovno umaknil v divjine kanadskega severa in tam osamljen umrl.

Tako je Cvetka Kocjančič zabeležila zanimivi življenjski poti dveh kanadskih Slovencev ter ju rešila pozabe. Tretja knjiga, ki je že pripravljena in bo najbrž prihodnje leto izšla pri Mohorjevi založbi, pa bo zbirka črtic z naslovom Kam vodi cesta. Te se Cvetka še posebej veseli, saj gre za prvo njeno povsem literarno delo.

In kakšni so njeni nagibi za pisanje ter kako gleda na sodobno slovensko literaturo? "Kot pisateljico me vsekakor zelo pritegne psihološki vidik slovenskih izseljencev in posamezne izseljenške zgodbe. V tem najdem tudi samo sebe. Izseljenstvo je namreč poseben življenjski položaj, v katerem se pred posameznikom jasneje kot sicer zastavijo nekatera temeljna življenska vprašanja," pravi Kocjančičeva in dodaja, da večkrat razmišlja o literaturi, kaj je unmetnost in kaj je njen cilj. "Opažam zanimivo dejstvo, da Slovenci, ki živimo v izseljenstvu, iščemo vire v slovenski kulturi kot nečem pristnem, medtem ko se sodobni slovenski literati močno napajajo pri ameriški in drugih tujih literaturah, ki jih mi zavračamo."

MILAN MARKELJ



Cvetka in Lojze Kocjančič

## KNJIGA O ČAJU

# Kultura pitja čaja

KULTURA PITJA ČAJA, izšla pri založbi ČZD Kmečki glas.

Knjiga, ki naj bi "ljubiteljem čaja še bolj približala navade pitja čaja, nepoznavalce pa spodbudila k pokušanju, ali je vse napisano tudi res", kot je v uvodu napisal avtor, je vsebinsko razdeljena na dva tematska sklopa. V prvem se bralec seznan s kratko zgodovino čaja, s pridelovanjem, obiranjem in predelavo čaja ter čajno trgovino, nato pa še z različnimi vrstami čajev in čajnih mešanic. Drugi tematski sklop je bolj praktično naravnian in v petih poglavjih bralca seznanja z umetnostjo praprave čaja, kulturo pitja čaja po svetu, z zeliščnimi čaji in napitki, nato pa sledi niz receptov za pripravo vročih in mrzlih čajev, punčev, čajnih bovel, desertov, kolačev in peciva za k čaju. Zanimivo in poljudno napisano besedilo sprembla veliko izvirnih barvnih slik, ki jih je posnel avtor sam, nekaj pa so jih prispevali še Ralf Čepak, Marjan Garbajs in Cveto Sonec.

MILAN MARKELJ

# KNIJIŽNA POLICA

## Zakaj je razpadla Jugoslavija

Gotovo jih ni malo, ki jih je silovitost in brutalnost vojne, ki se je razplamela pri razkrajanju Jugoslavije, zelo presenetila, saj ni pravzaprav nihče pričakoval tako nenadnega in hitrega razpada večnarodnosten države, ki se je pet desetletij ponšala, da ima izvrstno urejene odnose med svojimi narodi in kjer sta bila bratstvo in enotnost kot vezivni cement države najbolj opevana vrednota. Vendar je bil to le zunanjši lošč, ki je začel hitro luščiti in razkrivati usodne razpoke v telesu države, kmalu potem ko je omahnila trda Titova roka. Toda ali je bilo neizogibno, da se je Jugoslavija zapletla v državljansko vojno in da je kravno razpadla? Kje so vzroki? Kdo so glavni krivci? Kakšno vlogo so odigrali domače in mednarodne sile? Na ta vprašanja danes, ko so stvari že precej bolj jasne, kot so bile pred leti, še vedno iščejo odgovore in jih tudi najdevajo, pogosto različne, pa vendar lahko že rečemo, da se osnovna spoznanja počasi izrisujejo in si utirajo pot v mednarodno skupnost, kjer je žal še vedno dokaj močno vgnezdeno mnenje o osnovni krividi Slovencev in Hrvatov ter Nemcov, ki da so prehitro priznali samostojnost obeh republik.

Med knjigami, v katerih avtorji poskušajo poiskati odgovore na omenjena vprašanja, je gotovo posebnega zanimanja vredno delo Viktorja Meierja ZAKAJ JE RAZPADLA JUGOSLAVIJA, ki je nedolgo tega izšlo v slovenskem prevodu Mojce Drčar Murko pri Znanstvenem in publicističnem središču. Gre namreč za avtorja, švicarskega novinarja, ki velja za enega najboljših poznavalcev razmer na Balkanu, natančnega kronista in opazovalca nekajdesetletnega dogajanja v Jugoslaviji. Knjigo je napisal ob zaključku svoje skoraj 35-letne dejavnosti novinarja in političnega opazovalca. Pri raziskovanju vzrokov razpada Jugoslavije, ki ga je oprl na lastne izkušnje, pogovore s številnimi politiki (Gensher, Zimmermann, Kučan, Tudman, Karadžić itd.), arhivska gradiva in na dobro poznavanje zgodovinskih ozadj, ugotavlja, da so poglaviti vzroki za razpad države odlik Srbije od temeljev enakopravnosti, demokracije in strpnosti, kar je zaobjema Miloševičeva politika, ter neodgovorno ravnanje armadnega vodstva in tistih funkcionarjev, ki so se upirali reformam in demokratizaciji. H kravemu razpletu jugoslovenske tragedije so kasneje prispevale tudi tiste mednarodne sile, ki so na vsak način že zelo ohranili celovito Jugoslavijo tudi potem, ko je bilo že popolnoma jasno, da bi morali podpreti njeno temeljito preobrazbo na osnovi samoodločbe narodov. Nedvomno je Meierjeva knjiga tisti ugledni glas, ki v mednarodni javnosti zanikuje "krivdo" Slovencev za razpad Jugoslavije.

MILAN MARKELJ

Gre za pomembno delo, ki je sicer namenjeno v prvi vrsti strokovnjakom, vendar posledično v naši kulturni zavesti utrujuje pomen reformacije za slovenski narod. Če tudi gre za obdobje, ki je časovno oddaljeno kar štiri stoletja, pa je v mnogočem še vedno aktualno, saj postaja vse jasneje, da je reformacija bistvena sestavina naše zgodovine in duha.

MILAN MARKELJ

## Po sledeh soške fronte

Lani je minilo osemdeset let od najbolj krvavih spopadov, kar jih je kdaj divjalo na slovenskih tleh. 23. maja 1915 se je začela prva izmed dvanajstih bitk na soški fronti, v katerih je v treh letih padlo skoraj dva milijona vojakov na obeh vojskujočih se straneh, med njimi mnogi slovenski fantje in možje, ki na Soči niso branili le meja avstro-ogrške monarhije, ampak predvsem svojo rodno deželo. O bojih na Soči je bilo napisanih veliko zgodovinskih knjig, spominov in leposlojava, vendar je bilo klub temu dogajanja na soški fronti kar precej časa po drugi svetovni vojni pozabljeno in celo namerno zamolčevano. Zanimanje za del naše zgodovine je oživilo v sedemdesetih in osmdesetih letih in v tem času smo dobili nekaj novih knjig, ki nam razgrinajo podobo strašnega in tragičnega dogajanja v sicer sanjsko lepih krajin. Njim se je pred kratkim pridružila še knjiga Marka Simiča PO SLEDEH SOŠKE FRONTI: Izšla je pri Mladinski knjigi.

Jedro Simičeve knjige predstavljajo krovološki opisi dvanajstih bitk na soški fronti, vendar se avtor ni zadrževal le pri tem in pri suhoparnih zgodovinskih podatkih, ampak je prvič v naši literaturi nekoliko obsežnejše in temeljite obdelal tudi vojaško tehnologijo, ki je omogočala boje v izredno težkih razmerah visokogorja, zapisuje pa je obogatil z zanimivimi podrobnostmi, pričevanji in citati, ki osvetljujejo človeško plat zgodovinskega dogajanja, predvsem izredno trpljenje navadnih vojakov. Besedilo sprembla bogato slikovno gradivo. Avtor je med svoje izvirne barvne fotografije, ki jih je napravil na mestu dogajanj, pri čemer je obiskal sleherni kotiček nekdanje fronte, uvrstil še precej dokumentarnih fotografij, izbranih iz zajetnega kupa kakih 14.000 posnetkov. Sploh je Simič pregledal izredno veliko različnega gradiva v domačih in tujih ustanovah. K preglednosti in nazornosti precej pripomorejo tudi zemljevidi z zarisanimi nekdanjimi frontnimi črtami. Vse skupaj ustvari celovito in nazorno podobo krvavega meteža, ki je divjal v dolini Soče in ki ga je preroško zaslutil pesnik Gergorčič, ko je v svoji pesmi Soči zapisal "Tod sekla briška bodo jekla/ in ti mi boš krvava tekla."

MILAN MARKELJ

## Trubarjev zbornik

Pred devetimi leti novembra 1987 je v Ljubljani potekal interdisciplinarni mednarodni znanstveni simpozij o reformaciji na Slovenskem, torej o obdobju in dogajaju, ki je izjemnega pomena za slovensko kulturno in narodno identiteto. To je bil zadnji in sklepni med simpoziji, ki so se pri nas zvrstili od leta 1983 do 1987 v spomin in počastitev pomembnih štiristoletnic: preveda Biblike v slovenščino, prve slovenske slovincie in Trubarjeve smrti. Za simpozij, ki naj bi pregledal in ovrednotil dotedenje raziskovanje reformacije in slovenskega protestantizma, so domači in tudi strokovnjaki prispevali nad 60 referatov. Iz tega obsežnega in dokaj raznolikega gradiva je uredniški odbor izbral 32 prispevkov in jih uvrstil Trubarjev zbornik, ki naj bi pospremil simpozij. Zaradi več razlogov pa je zbornik izšel z veliko zamudo, pred kratkim sta ga izdala Slovenska matica in Slovensko protestantsko društvo Primož Trubar. Zbornik je dobil zaporedno številko 3, saj je tretji Trubarjev zbornik, kar jih je v tem stoletju izdala Slovenska matica. Prvi je izšel že davnegra leta 1908, drugi pa leta 1952.

Tretji Trubarjev zbornik je razdeljen na tri večja poglavja: Razščnosti reformacije na Slovenskem, Okolje in pobude slovenske reformacije in Jezik v delu slovenskih protestantov. Znotraj vsakega razdelka so razvrščeni prispevki po abecednem vrstnem redu avtorjev. Referati so natisnjeni v izvirnem jeziku ter s povzetkom v angleščini in nemščini, če je izvirnik slovenski, oziroma v slovenskem jeziku, če je izvirnik v tujem jeziku.

Sarautino delo Tropizmi je primer zgodnjega novega romana, ki mu je teoretične osnove postavila kar pisateljica sama. Novi roman mora po njenem prepričanju prekiniti s tradicijo realistične pripovedi in oseb, posvetiti se mora samo človeški zavesti, zapisovati procese, ki potekajo v nji, ko govorimo, mislimo, delamo. Tako njen novi roman Tropizmi ne pripoveduje običajnih zgodb, v njem tudi ni junakov, prepoznavnih po imenih in podobnem, ampak gre za 24 kratkih prikazov. Delo je v slovenščino prevedla Alenka Moder Saje, ki je prispevala tudi krajsi zapis na zavihu platnic.

MiM



**ŽANJICE IZ SOTEŠKE FARE** - Zdaj je čas, ko se po poljih začenja žetev. Takole so se leta 1937 postavile pred zdaj že pokojnega fotografa Ivana Vovka žanjice iz soteške fare, ko so končale žetev pšenice. Tiste čase je bila žetev nekaj prazničnega, skoraj svečanega. Z žetvijo so dekleta in žene začele v zgodnjih jutranjih urah, še pred svitom. Edino orodje, ki so ga imale, je bil ostro nabrušen srp. Žanjica je moralna biti pri žetvi in vezavi snopov spretna in dovolj hitra, da je sledila vrsti. Na sliki so žanjice, ki so si po napornem delu privočile obilno malico. (Pripravil: Tone Virant)

## In tradinovih zapiskov

**Servilen tudi v pjanosti** - Tudi v pjanstvu ne more zatajiti Dolenc prirojene, ali saj priučene servilnosti. Pomenkovaje se s kakim škrincem pravil bode mu kosmatre grobosti, razlival bo vanj ves žolč, ki ga nosi v sebi zoper gospodo radi brezštevilnih krivic in nadlog, ktere mu naklanja že toliko stoljetij. Ali, kakor da ga tare zavesi ničnosti, nezmožnosti in neizbežne reve, padal bo obenem vsaki hip pred tistim skoraj na kolena, kterega psuje. Hvalil bo imenitnost njegovega stanu, mogočnost, modrost bogastvo, krasne dohodke, prijaznost, pravičnost etc. kakor da govorita skoz njegove usta dva človeka popolnoma različnih misli in simpatij.

**Vsakovrstne sleparje in dolenska dobrodošnost** - Omahen, predstojnik treb, slovi kot mož, ki se da podmititi. Goljuja, kjer more, za neko merjenje prejemal diete, delal nič. Ko nek kmet ni hotel podpisati nič za nar. posojilo in je tudi druge odgovarjal, dal mu je Omahen sina v vojake. Žuganje pripravilo je skoraj vse, da so podpisali. Tudi mernik Bruner ima tod glas sleparja. Kmet Gornik iz Gor. Straže ga je podkupil o deliti srenjskih host in pašnikov in dobil res 32 oralov, mnogo več kar mu gre. Mnoge druge kmete osleparil, da so dobili manj. Hrapi in pritožbe zoper to krivico. Na preiskavo pride predstojnik kočevski Fladnik, češ zastonj. Govoril je preslaško, ljudje zl. Stražani navdušeni o toliki dobroti, govorili: O ta pa ta, s tem se da drugače zmeniti. Zmerjal je pred kmeti Brunerja kot goljuja in obetal pravično delbo. Medenemu gobcu vse je verjelo, ali ostalo je na zadnje vse po starem, kdor ni mazal, ni dobil svojega dela.

## MARIJA SUŠNIK MALA HIŠA VELIK DOM

Takšnih hiš, kot je bila Čemčeva na Bojsnem, je bilo na naših krajihih nekdaj veliko. Kraljevala je na brežičku, obdana s plotom iz ročno narejenih lat. Dostop do hiše je bil po peščenem in blatnem kolo-vazu. Za hišo je bil vrt, ob strani pa je ras-tla stara lipa. Osipek ob hiši je bil iz step-tane gline.

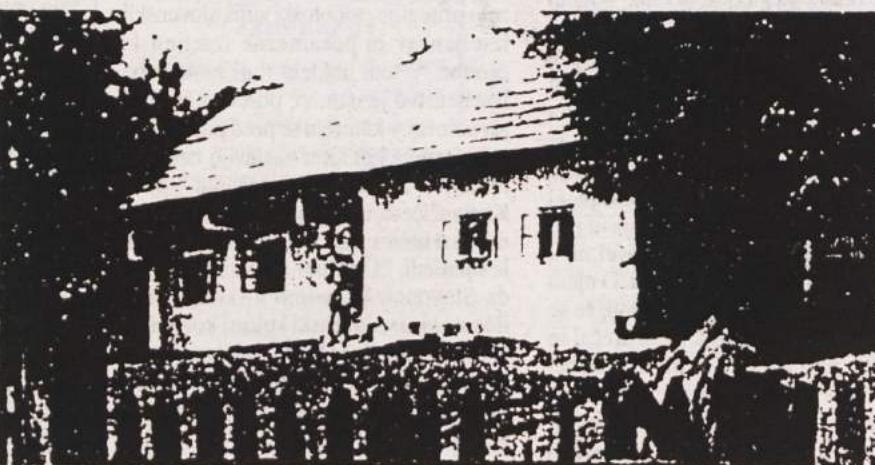
Na počrnelem tramu v "hiši", kot so rekli največji sobi, je bila vrezana letnica 1780. Oprema je bila skromna: malo večja postelja, na kateri so bili spoceti in rojeni številni otroci, ob nji močno obrabljeni zibelka, v kotu velika krušna peč, potem pa še miza in klopi. Poleg hiše je bila še "hišca", manjša soba, črna kuhinja s "kam-ro" in veža z vizido omarico, ki je služila za shrambo.

Novorojenček je dobil svoj prostor v zibelki, a le za tako dolgo, dokler ga ni izrinil iz nje njegov naslednik na veliko krušno peč. Tam se je že gnetlo nekaj rdečeličnih pomanjkljivo oblečnih otrok. Veliko obleke ali obutve tako in tako niso potrebovali, saj v hladnih dneh niso pogosto zapus-

čali peči, zato je zadoščal zanje le en par čevljev. Ko so jim nožice toliko zrasle, da so dosegli klop ob peči, so se že znašle na zelenem pašniku pri čuvanju domače živine oziroma v boju za preživetje. Pozneje so postali hlapci in dekle pri večjih kmetih.

Mlajši so bili še v toplem zavetju krušne peči, ko sta morala starejša dva že na soško fronto, kjer je prvorjenec ostal za vedno. Življenje je teklo dalje, prebrodili so bolcni in pomanjkanje povojnega razdobia, krizo in vojaške obveznosti. Otroci so si ustvarili svoje družine. Ko je prišla druga svetovna vojna, je z njo prišlo izgnanstvo v daljno in mrzlo Šlezijo. S smrtojo matere, duše družine, je nastala velika praznina. Po vrnitvi iz izgnanstva si je v stari hiši ustvaril sin svojo družino, pod njeno streho pa so rastli že vnuki in pravnuki. Tako je hiša dočakala dvestoletnico, potem pa so jo zapustili in dotrajana se je za vedno poslovila.

Ob njej pa se je kdove zakaj posušila tudi stara lipa.



## PES NELZONI

Sestra strica moje matere se je poročila v Jasko na Hrvaškem v bogato družino, kjer so imeli trgovino, gostilno in še pošto. Materin stric je sestro velikokrat obiskoval, a tedaj (to je bilo pred več kot sto leti) ni bilo avtomobilov, na obisk se je odpravil kar na konju. Pot čez Gorjance je bila dolga in naporna, zato se je na obisku največkrat zadržal dva dni. Treba se je bilo odpociti, pogovoriti o vsem mogočem, pa je čas hitro minil.

Nekega dne se je stric tako odpravil v Jasko na Vlaško, kot se je reklo takrat krajem na oni strani Gorjancev, na obisk k sestri. S seboj je vzpel psa Nelzona. Pes je bil pravi velikan in zelo vdvan gospodarju. Po opravljenem obisku, na katerem je sestra bratu izročila večjo vsoto denarja, in počitku je drugi dan stric preko Gorjancev odjezdil nazaj na Kranjsko.

Stric je počasi jezdil skozi gozd, pes pa zvesto tekel ob konju. Ko sta prišla že nekako na pol poti, je stric pri studencu razjahal, da bi napojil konja in da bi se tudi sam malo odjezel in ohladil z mrzlo studenčnico. A ko se je nagnil nad studenco, da bi pil, mu je nenadoma nekdo skočil za hrbet, ga zagrabil za vrat in mu z vso močjo porinil glavo v studenec. Najbrž ga je hotel utopiti in oropati. Tedaj pa se je pripodil pes Nelzon in skočil na napadaleca, ki je spustil strica in se začel braniti pred psom. Bežal je, pes pa za njim. Stric se je zrnval in takoj prepoznačil napadalca - to je bil mož, ki je pri njegovih sestri delal kot kočijaž ter vozil pošto. Najbrž je vedel, da ima stric s seboj veliko denarja, pa se ga je polakomil.

Stric je psu ukazal, naj pusti možakarja. Pes ga je takoj ubogal, sicer bi nesojenemu roparju slabovo kazalo, saj so ga ostri pasji zobje že kar pošteno zdelali. Zasluzeni kazni kasneje tako ni ušel.

Po tem dogodku je stric psa Nelzona imel še raje, saj mu je rešil življenje.

## Najgloblja dolina na svetu

Oblasti so se v poznih 80. letih nenehno spodbujane od posameznih tujih don Kitov, ki jim je svet gora drugi dom, zavedele tega velikega problema. In prav v svetišču Annapuram skuša oblasti obrniti tok stvari. Rodil se je projekt za ohranitev območja Annapurne - ACAP. Vlada vrača del denarja, ki ga dobi s pristojbino, nazaj v občljiva območja. Prebivalcev vzgaja in jih uči, kako z najmanšo škodo za okolje zadovoljiti zahtevnega turista. Les kot glavni emergent nadomešča z mali-mi vodnimi in vetrnimi elektrarnami. Poskuša odstraniti tone in tone smeti, ki so jih v desetletjih prinesle gorniške odprave. Novopečene nepalske gostince uči, kako nahraniti in napojiti gosta brez škode za njegovo zdravje.

"Od kod sta?" se je zapičila v naju črnolasta deklinja, ki sta ji veter in sonce že začela strojiti lep obraz. "Slovenija," se je glasil odgovor. "Švicarska, Šveda?" je ženska vrtala naprej. "Slovenija, blizu Italije," je bil bolj določen Vlado. "O, Italijane poznam. Znata italijansko?" "Che bella signorina!" je zdrsnilo preko mojih ustnic, ko sem zrl v globoke žametne oči. "Kaj to pomeni?" "Lepa gospa." "Pih," je jezno prhnila mačka. Njene jezne kljice pa je preglasil krohot moža, ki je v neposredni bližini cepil trske.

Z ozkega platoja ob gostišču na vrhu grebena sva se dobre volje pognala v dolino. Prvi trije dnevi trekkinga so minevali v nenehnu vzpenjanju in spuščanju iz ene rečne doline v drugo, 1000 metrov gor, 1000 metrov dol. Zadnja zapreka pred dolino reke Kali Gandaki je bil 2900 metrov visoki prelaz Ghorepani. Obdelano pokrajino je proti vrhu zamenjal gozd rododendrona, ki se je bohotil v lepoti rdečih cvetov. Napori strme poti so bili na prelazu poplačani s pogledom na vrhove Annapurne in Dhaulagirija, ki so se kopali v zarji večernega sonca. Poležana rumena trava je pričala, da je na prelazu pred kratkim ležal sneg.

Kali Gandaki je najgloblja dolina na svetu. Reka se rodi kot majhen potoček v za tuje prepovedanem področju Mustang v neposredni bližini Tibeta. Nato se prebija proti jugu v Indijo mimo mogočnih skalnih masivov Dhaulagirija in Annapurne. Med dnem doline in vrhovoma gora je 6.600 metrov. Dolina je bila in je zaradi svoje lege glavna trgovska žila med Tibetom, Nepalom in Indijo. Številne karavane mul in ponijev tovorijo proti Tibetu sladkor, bencin in riž, v nasprotno smer potujejo pogače soli in tovorji ječema. Reka Kali Gandaki je tudi za naju pomem-

Janez Jaklič

## V himalajskem kraljestvu

nila prometnico, po kateri sva se polagoma dvigovala proti cilju. Nanjo sva se priključila v idilični vasi Tatopani z nadmorsko višino 1.189 metrov.

Bosonoga kraljica, ki je gnala vola na pašo, nama je izpod črnih gostih las podarila nasmešek. Na polju, obdanem s kamnitim zidom, je kmet z lesnim ralom rahljal zemljo, verjetno na isti način kot pred stoletji. Jutranje sonce je božalo sklonjeno materi, ki je brez sramu obirala živalsko zaledo z otrokove glave. Lučaj stran je lepotica ob vaški pipi spirala dolge lase in pri tem kazala majhne trde dojke, ki se jih ne bi branil noben moški, kaj šele otrok. V drugi vasi sta možakarja z veliko ročno žago razšagovala hlod v deske in počasi gradila hišo. Žanjice v valjučem žitu so se ob najinem mimohodu napol zvedavo, napol sramežljivo nasmihale. Od nekod sta se pripodila dva kuštrava in smrkava fantiča in mi pomolila pismo. Ko sem pogledal na bregove okoli sebe, me je pisana prošnja za denar, namenjen nakupu nogometne žoge, spravila v smeh. Vendar je bil to v primeru z Indijo eden redkih primerov beračenja. Nepalske oblasti v letakih dobesedno zahtevajo od turistov, naj ne navajajo prebivalcev na miločino. V senci ogromnega figovca je starca naslanjala breme suhljadi na kamnito polico in zbirala moč za naslednje kilometre.

### Clovek kot tovorno živinče

Počivališča iz kamnitih teras v senci mogočnih dreves so značilnost dežele, kjer se večino tovora prenesi v koših, oprtih z jermenimi preko glave nosačev. Nosijo starci in mladi, ženske in moški, bosali obuti v zasilne sandale. Telo nosača je upognjeno naprej. Čelnii trak, s katerim nosi glavno težo tovora, mu reže v glavo in izpod njega sili znoj. Brezizrazne oči so rahlo izbuljene od napora. Koščene roke pridržujejo tovor ali pa podpirajo telo z dolgo palico. Na močnih in razpraskanih nogah se pozna vsaka mišica, vsaka žila. Obutev je največkrat centimeter debela gola koža stopala, ki enako varno gre po prahu, blatu in kamenju. Dokler nisem videl teh ljudi, so se nejevernemu Tomažu zdele pripovedi o teži tovorov, ki jih nosijo nosači, pretirane in nesnične. Bremena sestavljajo les za kurivo, kmetij-

ski pridelki, piča in jediča za vaške krčme, strojni deli za naprave v posameznih vasih, betonsko žezo, pločevinasta kritina pa tudi ljudje, bolniki in starci na poti do prvega zdravnika. Ob misli, da je zdravniška pomoč več dni hoda, me je stisnilo v grlu.

Na kamnitih terasah ob poti nasproti odprte lope sva zmotila trop umazanih otrok in učitelja. Ustaljena snov je bila visoko nad dolino reke prekinjena z minutno zemljepisa.

Pisan človeški mozaik na antični stezi pa ni bil sestavljen samo iz domačinov. Tuji smo se nezaupljivo ogledovali s prikrito jezo kot na nebodijih treba, ki kvarijo naravno nepalsko sliko. Nebodijih treba,



Večino bremen v gorskih dolinah prenesejo ljudje.

ba so imeli s seboj najete nosače, ki so se tudi nama ponujali na začetku poti. Zaradi nelagodnega izkoriščevalskega občutka sva vse po vrsti odklonila, prav tako pa bi se nama zdelo pod častjo, da ne bi sama nosila svoje prtljage. Nekatere skupine so napredovali v ekspedicijskem stilu. Nosači so nosili hrano, šotore, kuhinjo. Živo sliko so dopolnjevala krdela otovrjenih ponijev, okrašenih s pisanimi naglavnimi jermenimi in zvončki. Prijetno cinglanje je slavilo številne bogove, hkrati pa opozarjalo na bližajočo se kolono. V usodo vdani štirnožci sklonjenih glav niso poznali ovire na poti. Ko sem prvič bežal pred konjsko čredo na tresočem se visečem mostu, ki je smelo povezoval strma bregova visoko nad kipečko reko, me je začetno navdušenje nad Krpanovimi kobilicami povsem minilo.

Svet pod snežno linijo Himalaje je v nasprotju s marsikaterim prepričanjem manj divji, kot je večina gorskih parkov v ZDA, v Evropi, in če hočete, tudi v Sloveniji. Strnjene vasi si sledijo v razmikih nekaj kilometrov, med njimi pa samevajo posamezne kmetije. Pobočja ob poti so dobro obdelana. Gozdovi rododendrona in višje iglavcev si s polji podajajo roke. V nižjih predelih na vlažnih terasah raste riž, proso in koruza. Med njimi se bohotijo figovci, bananovci in pomaranče. Tropsko kulturo v višjih predelih zamenjajo odpornejše rastline: ječmen, krompir, ajda, nasadi marelic, breskev in nazadnje jabolk. Človek na razdalji nekaj deset kilometrov preskoči tisoče kilometrov med mrzlo Evropo in vročo Azijo.

Spodnja območja doline Kali Gandaki naseljujejo ljudstva Gurungs, Magars, Brahmins in Chhetris. To so ljudstva, ki imajo podobne življenske navade, vendar govorijo različne jezike in imajo različna zgodovinska in kulturna ozadja. Večinoma so hinduisti, vendar pa v bolj odmaknjenih vasih še vedno vladajo lokalni bogovi. Zgornji del doline s surovim podnebjem pripada ljudem, podobnim Tibetancem. Z njimi jih ne druži samo videz, ampak tudi način oblačenja, kultura ter veri bon in tantrični budizem. Himalaja ni samo mejna med nebom in zemljo, ampak tudi mejna med belo in rumeno raso.

### Prepovedano za tujce

Prijetni dnevi so minevali v lepem vremenu. Ledeni popoldne so se nedolžni oblački združili v grozeče gmote in začelo je lititi. Deževne zavesi so zakrile lepoto in nebesa so se spremenila v pekel. Pot je v hipu postala blatna reka in moji čevlji cmokajoča godlja. Okusil sem delček neprijetnega življenga v času monsunskega deževja.

# Pri košarkarjih Krke brez sprememb

Moštvo košarkarskega kluba Krka, ki bo v naslednji sezoni poskusilo priti v A1-ligo, ne bo doživelovalo bistvenih sprememb - Vadijo dvakrat na dan

NOVO MESTO - Košarkarje novomeške Krke, ki jim je letos za las ušla uvrstitev v družbo najboljših, čaka naslednjo sezono težka naloga. Medtem ko so lani zastavljeni cilj - uvrstitev v končnično prvenstvo - uresničili, so sedaj zadali težjo nalogo, to je uvrstitev v A1-ligo. To bodo poskusili s skoraj enakim moštвom kot lani, saj je od novih igralcev na spisku Slavka Seničarja le domačin Mišel Bordelius, ki je največjo krizo novomeške košarke preživel v Krškem.

Glede na moč moštva v obeh A-ligah kaže, da Novomeščanom ne bi smelo biti težko osvojiti prvo mesto po rednem delu prvenstva v A2-ligi, pač pa bo boj s štirimi moštvi iz A1-lige v končničnu prvenstvo zelo hud, saj med njimi, kot kaže, ne bo nobenega outsiderja. Novomeški košarkarji nameravajo do svojega cilja priti, naslanjanje se predvsem na lastne moči oziroma pretežno na doma vzgojene igralce. Pravi dosežek klubskih uprave je, da je zadržala svoja najboljša igralca, mlada in izjemno nadarjena Simona Petrova in Matjaža Smođiša, saj se je zanj zanimalo kar precej prvoligaških klubov. Od nedomačih košarkarjev ostajata v klubu Leon Stipaničev in Primož Samar, med izkušenje člani ekipe lahko štejemo vedno zanesljivega Matjaža Bajca in hitrega Gorana Vučkovića, še vedno bosta pomagala Novina in Vipavec, od mladih, ki čakajo na svoj trenutek.

Izidi: Otoški triatlon: skupina A: 1. Kušar 25:16, (Celje); skupina B: 1. Žiga Vrhovec (Ljubljana) 26:5; ženske: 1. Kušar (Dravje) 27:44; Slovenski pokal v sprint triatlonu: do 14. leta: 1. Čelebič 1:10:48; do 17. leta: 1. Peter Sajevec 1:07:19, 2. Jože Jakša (oba Novo mesto) 1:08:01; do 21. leta: 1. Janežič (Stop Team) 1:01:56; do 40. leta: 1. Ocepak 1:19:07; do 60. leta: 1. Černivec (Lj) 1:37:48; ženske: do 14. leta: 1. Šimic (Pribi Team) 1:07:19; do 17. leta: 1. Betis 1:16:50; Slovenski pokal v kratkem triatlonu: do 17. leta: 1. Močnik (Sloga 1902) 2:06:17; do 21. leta: 1. Velepec (Stop Team) 1:59:49; do 40. leta: 1. Ačimović (Kovinotehna) 2:17:23,40; do 45. leta: 1. Škrlep (Lj) 2:21:39; do 50. leta: 1. Tanko (Kovinotehna) 2:20:35; do 50: 1. Horvat (Lj) 3:00:55; ženske: do 21. leta: 1. Kozjek (Lj) 2:38:55; prvenstvo slovenske vojske - posamezno 1. Kromar (Moris) 1:02:11; ekipo: 1. Moris, 2. GŠSV, 3. Vod vojaške policije; odprtje prvenstva Slovenske vojske: 1. Petelinšek (Rogaška Slatina) 1:14,00.

M. G.



V KRAJU DVAKRAT TRETIJ - Kolesarji novomeške Krke klub nekoliko slabši konkurenči, kot je bila pred tednom na veliki nagradi Krke v Novem mestu, na podobni dirki za veliko nagrado Kranja niso bili tako uspešni. Na nedeljski dirki članov je zmagovalca odločil vzpon na Jelenov klanec, po katerem je bil pred hotelom Creina najbolj svež Breštanec Igor Kranjec, sicer član ljubljanskega Roga; Novomeščan Bogdan Ravbar, ki je imel pred to dirko nekoliko težav z zdravjem, pa je bil tretji. Dan pred tem so v Kranju tekmovali pionirji in mladinci. Najpomembnejša je bila dirka za starejše mladince, ki se še potegujejo zapusta mesta v reprezentanci za cestno dirko na mladinskem svetovnem prvenstvu. Precej točk, ki mu bodo pomagale priti do državnega dresa, si je s tretjim mestom prislužil Novomeščan Andrej Filip (levo), ki mu je pri tem veliko pomagal tudi Peter Ribič (desno); z obema pa je bil kar zadovoljen tudi njun trener Janez Jagodic (v sredini). Uroš Dular, ki je bil tudi v skupini ubežnikov, je zaradi okvare na kolesu zaostal. (Foto: I. Vidmar)

20. leta Francija Volaja, udeležil turnirja na Nizozemskem. V tej reprezentanci je tudi Simon Petrov,

• Priprave na novo sezono so košarkarji novomeške Krke začeli takoj po končani lanski in vse do 7. julija so delali vsak dan, mladi celo po dvakrat dnevno. Počitnice bodo kratke, saj se bodo spet zbrali že 22. oziroma 26. julija, ko bodo vsi razen tistih, ki jih tega ne omogočajo službene obveznosti, vadili dvakrat dnevno. Poudarek na popoldanskih treningih bo veljal telesne pripravi in igri v obrambi, dopoldne pa individualni tehniki in taktiki. Tak pristop zahteva konkurenco, ki je v slovenski košarki vsako leto hujša.

ki pa na Nizozemskem zaradi študijskih obveznosti ni nastopil.

I. VIDMAR

## Mladi košarkarji izkoristili počitnice

### Znanje izpopolnjujejo v košarkarskih taborih

NOVO MESTO - Košarkarski klub Krka je že peto leto zapored pripravil košarkarski tabor v Dolenjskih Toplicah, kjer je letos od 23. do 29. junija pod vodstvom trenerjev oziroma voditeljev Slavka Seničarja, Marka Juga in Romana Gačnika vadilo kar 29 fantov, povečani rojenih leta 1982 in 83. Trenirali so dvakrat na dan po dve uri.

Istočasno je bil s skupino 8 kadetov trener Vlado Gavranovič na košarkarskem taboru Košarkarske zveze Slovenije v Tolminu, 9 starejših dečkov in dva trenerja Krke pa ta čas sodelovali na zveznem taboru v Dolenjskih Toplicah. V klubu imajo s tovrstnimi tabori dobre izkušnje, saj tako lahko nadomestijo izpad treningov med letom, ko so te lovadnice povečani prezasedene in za najmlajše pogosto ni prostega termina.

Poleg tega lahko vsi otroci, ne le člani kluba, cel julij pod strokovnim nadzorstvom vadijo na Loki, s čimer se Krka vključuje v paleto različnih programov aktivnih počitnic.

I. V.

## Četrtna finale v Italiji

### Tadej Pucelj uspešno v Portu San Giorgio

NOVO MESTO - Na 14. mednarodnem turnirju za tenisarje do 12. leta v italijanskem mestu Porto San Giorgio je v slovenski reprezentanci, ki jo je vodil novomeški trener Dušan Hočevar, uspešno nastopil tudi član teniškega kluba Novo mesto Tadej Pucelj, ki se je prebil v četrtna finale, kjer je naletel na najboljšega italijanskega igralca v tej kategoriji Volanteja. Po triurnem boju je bil Italijan močnejši in je nadarjenega Novomeščana premagal s 7:5 in 6:4.

Na odprtju prvenstva Slovenije v tenisu za igralce in igralke do 18. leta v Domžalah so nastopile tri teniske tistiškega kluba Krka Novo mesto. Katja Zupančič in Nina Jančekovič sta se uvrstili v četrtna finale oziroma med osmimi najboljšimi, medtem ko je Tjaša Bleznik izpadla v prvem krogu glavnega turnirja. Na odprtju prvenstva Slovenije v kategoriji do 14. leta v Kranju je Tomaž Budja izpadel v drugem, Matevž Kralj pa v prvem krogu glavnega turnirja. Na odprtju prvenstva Slovenije do 12. leta v Krškem se je Nuša Žnidar uvrstila v četrtna finale, Vesna Ban pa v drugi krog glavnega turnirja, med dečki pa je najdlje prišel Igor Ban, ki je nastopil v tretjem krogu, medtem ko so Nejc Župevec, Đorđe Kesić in Jernej Mlakar izpadli v drugem krogu.

Akcija je že na samem začetku obrodila bogate sadove, saj je bilo že prvega in drugega januarja v knjigi več kot 100 vpisov, Miha Gošnik je postal gorjanski škrat že 7. februarja, čeprav je bil vpis možen le od petka do nedelje, ko je bil dom odprt. Do konca marca, ko je komisija (profesor matematike Robert Rudman, odvednik Borut Škerlj in oskrbnik Vojko Merhar) opravila prvo štetje, je pogoj za pridobitev naziva gorjanski škrat izpolnilo 29 obiskovalcev Gorjancev, ob drugem štetju po šestih mesecih pa so našeli že 71 škratov. Najbolj priden škrat je Tone Progar, ki se je v škratovsko knjigo zapisal že 88-krat, vseh podpisov v škratovski knjigi pa je bilo v nedeljo že 4435, kar je za četrtino več, kot je bilo lani vseh podpisov v knjigi planinskega društva; to dokazuje, da je akcija naletela na plodno tla. Žal med gorjanskimi škrati ni nobenega člena upravnega odbora novomeškega planinskega društva, čeprav so škrati predvsem njihovi člani.

I. VIDMAR

### DOLENJSKI LIST

## Novomeščani skoraj v finalu

Čeprav je novomeška ekipa na igrah brez meja nastopila prva, kaže, da bo v finalu - Vsi drugi precej slabši

že pri prvi igri. Čeprav je v igri za njegovo mesto kar nekaj imen, pa imajo vodje ekipe za igre brez meja težave, saj naprimer atleti, ki so na vrhuncu sezone, ne pridejo v poštev, športniki iz ekipnih športov pa so ta čas na dopustih.

Poleg iskanja športnika, ki bi v ekipi zamenjal Smrketa, se vodstvo novomeške ekipe za igre brez meja ukvarja tudi z denarnimi težavami, čeprav jim je pri tem precej pomagala novomeška občina, ki pa ni načrtovala, da bo treba novomeški ekipi plačati pot v bivanje v Torinu dvakrat, ker nihče ni računal, da bi se lahko uvrstili v finale. Nekaj bodo tudi tokrat že primaknili, vendar to ne bo dovolj. Že prvikrat jih je med nastopom spodbujalo za en avtobus navijačev, tokrat pa si jih želi v Torinu videti še več. Člani ekipe so se, da bi zbrali nekaj denarja, v soboto že predstavili v diskoteki na Otočcu, s prošnjo za pomoč pa se obračajo tudi na vsa večja novomeška podjetja in obrtnike, poleg denarja bi jim prav prišla tudi materialna pomoč.

I. V.

## Vedno več privržencev

V osnovni šoli Podzemelj je bil seminar borilnih veščin ju-jitsu, ki se v Sloveniji vse bolj širi - Najuspešnejši Krčani

PODZEMELJ - Od 1. do 7. julija je bil v osnovni šoli Podzemelj seminar borilnih veščin ju-jitsu. Hkrati so potekale tudi priprave na izpite za šolske in mojstrske pasove. Tako se je v Podzemelju zbralo okrog 70 članov klubov borilnih veščin iz Maribora, Krškega, Celja, Tacna in Bele krajine, starih 8 do 40 let.

Osnovni namen seminarja je bil, da se udeleženci spoznajo med seboj, hkrati pa se seznanijo z novimi tehnikami in sodniškimi pravili, saj se je v Sloveniji ta šport razvil in razširil še v zadnjih letih, prej pa je bil le v domeni vojske in policije. V Sloveniji ga sedaj trenira okrog 800 članov devetih klubov, združenih v ju-jitsu zvezo Slovenije, ki je tudi član evropske in mednarodne ju-jitsu federacije. Sedanja evropska in svetovna pravka v tehnikah pa sta celo člana ju-jitsu kluba Tacen. Hkrati je v Podzemelju potekal tudi seminar za sodnike ter predavanja za trenerje, predavatelji pa so bili najvišji mojstri borilnih veščin v Sloveniji.

S področja Dolenjske in Posavje je bilo na tečaju v Podzemelju 28 slušateljev iz Krškega, kjer je vodil mojster Stane Preskar in ki veljajo za najbolj uspešne med ju-jitsu klubbi v državi. Iz športnega društva Ninja Bela krajina pa je bilo 14 članov. To društvo je pred nedavnim doseglo ekipo 2. mesto na državnem prvenstvu v tehnikah in prav tako 2. mesto na državnem turnirju v borbah. Belokranjce vodi mojster Mirko Berkop, ki je v sodelovanju z ju-jitsu zvezo Slovenije pripravil seminar. Sicer pa je bilo med udeleženci seminarja tudi 8 državnih reprezentantov, ki se pripravljajo na svetovno prvenstvo, ki bo no-

vembra v Parizu, ter polici v oblikovanih veščinah v novomeških policijskih postajah.

M. B.-J.

JU-JITSU NA POHODU - Okrog 70 udeležencev seminarja borilnih veščin ju-jitsu, ki je bil pretekli teden v belokranjskem Podzemelju, so zvedeli mnogo novosti o tem športu, ki postaja zadnja leta v Sloveniji vse bolj razširjen. Na fotografiji: mojstrska kandidata za 1. dan Damir Urek in Robert Zlobko prikazujeta samoobrambne veščine. (Foto: M. B.-J.)

## Drugocene počitnice z Rudijem

Sport in kopanje v Šmarjeških Toplicah

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Znani športni zanesenjak iz Novega mesta Rudi Kušer je, ki je lani med počitnicami opazoval svoje otroke, prišel na zanimivo idejo, ki jo je letos tudi uresničil. Pripravil je program nekoliko drugačnih počitnic.

PIŠECE - Športno društvo Orlica iz Pišec bo v soboto, 13. julija, ob 8. uri na igrišču v Pišecah pri Cerovem logu pripravilo turnir v malem nogometu na travi. Prijave bodo zbirali pred pričetkom tekmovanja.

DVOR - Športno društvo Fužina bo 20. julija ob 7. uri na Dvoru pripravilo turnir v malem nogometu. Prijave zbirajo in informacije dajojo po telefonu 87 303.

KRŠKA VAS - Tukajšnje športno društvo Krka bo v nedeljo, 21. julija, ob 8. uri pripravilo turnir v malem nogometu na travi za memorial Tonija Jarkoviča in Tomaža Tomšeta. Prijave bodo zbirali pred začetkom turnirja.

TELEVIZIJA NOVO MESTO  
vaš kanal



Tadej Pucelj

## Na Gorjancih je vse več škratov

Do minule nedelje so na Gorjancih pri Gospodični našeli že 71 škratov - Pohvale vredna akcija, ki sta si jo lani zamislila prof. Robert Rudman in Branko Dolinar

GOSPODIČNA - Gorjanski škrat je skupina pohodnikov, ki je letos vsej petnajstkrat obiskala Gorjance in se pri Gospodični vpisala v posebno knjigo. Akcija, ki so jo letos pripravili prvič, je naletela na dober odziv v zgodovini. V pol leta 71 škratov in 4435 vpisov.

razmišljal o podobni akciji, a nikoli ni imel časa, da bi jo izpeljal. Pravzaprav je bilo najtežje najti dobro ime skupine. V Trdinovih bajkah nekako niso našli primerne, zato so se na koncu odločili za škrat, ki so prav tako bajeslovna bitja. V pravila, ki so jih sestavili lani decembra, so med drugim zapisali, da postane

škratništvo na razumevanje, ko sta predlagala, da bi za tiste, ki najbolj redno obiskujejo Gorjance, zdržali v skupino, imenovano gorjanski škrat, pač pa jih je podpril oskrbnik planinskega doma pri Gospodični Vojko Merhar, ki je tudi sam že razmišljal o podobni akciji, a nikoli ni imel časa, da bi jo izpeljal. Pravzaprav je bilo najtežje najti dobro ime skupine. V Trdinovih bajkah nekako niso našli primerne, zato so se na koncu odločili za škrat, ki so prav tako bajeslovna bitja. V pravila, ki so jih sestavili lani decembra, so med drugim zapisali, da postane škratništvo na razumevanje, ko sta predlagala, da bi za tiste, ki najbolj redno obiskujejo Gorjance, zdržali v skupino, imenovano gorjanski škrat, pač pa jih je podpril oskrbnik planinskega doma pri Gospodični Vojko Merhar, ki je tudi sam že razmišljal o podobni akciji, a nikoli ni imel časa, da bi jo izpeljal. Pravzaprav je bilo najtežje najti dobro ime skupine. V Trdinovih bajkah nekako niso našli primerne, zato so se na koncu odločili za škrat, ki so prav tako bajeslovna bitja. V pravila, ki so jih sestavili lani decembra, so med drugim zapisali, da postane škratništvo na razumevanje, ko sta predlagala, da bi za tiste, ki najbolj redno obiskujejo Gorjance, zdržali v skupino, imenovano gorjanski škrat, pač pa jih je podpril oskrbnik planinskega doma pri Gospodični Vojko Merhar, ki je tudi sam že razmišljal o podobni akciji, a nikoli ni imel časa, da bi jo izpeljal. Pravzaprav je bilo najtežje najti dobro ime skupine. V Trdinovih bajkah nekako niso našli primerne, zato so se na koncu odločili za škrat, ki so prav tako bajeslovna bitja. V pravila, ki so jih sestavili lani decembra, so med drugim zapisali, da postane škratništvo na razumevanje, ko sta predlagala, da bi za tiste, ki najbolj redno obiskujejo Gorjance, zdržali v skupino, imenovano gorjanski škrat, pač pa jih je podpril oskrbnik planinskega doma pri Gospodični Vojko Merhar, ki je tudi sam

## Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovorov in popravkov že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opredeljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesozarmerno daljši od informacije, na katero se našajo (13. člen).

## Še papeževemu obisku na rob

Dol. list št. 27, 4. julija

Ga. Marija Zupančič! Meni spreobritev, ki mi jo napoveduje prek sv. Pavla, ne bo potrebljena. Nisem preganjalec duhovščine ne krstjanov. Tudi prispevek v Dol. listu ni bil napisan s takim namenom, če bi ga pravilno prebrali. Jaz in moji soborci smo le javno povedali, da smo od papeža pričakovali objektivno oceno naše narodnoosvobodilne borbe proti okupatorju v sklopu protifaistične koalicije, ki nam je to tudi priznala. Tega pa papež hote nistoril (da pri svoji inteligenci ne pozna dejstev, bi težko verjeli), ampak je enostransko ocenil dogajanje pri nas v drugi svetovni vojni. Če je že govoril po svoji vesti in želi prispetovalcev kot cerkveni poglavari, bi se moral zavedati, da kot poglavari tuje države lahko prizadene desettisoč vernih in nevernih državljanov države gostiteljice, ki ga je sprejela z vsemi častmi.

Megla, ki da jo imam (po vaše) pred očmi, se je v meni zbirala že davneg leta 1942, ko sem še kot močno katoliško vzgojen fant pridelal celo Marijini družbi. Cerkveni propagatorji pa so me silili v vrste formacij okupatorjev sodelavcev. Z naravnim kmečko pametjo sem razmisli, da sodelavci okupatorja vendar ne morejo biti borce za osvoboditev okupirane domovine. Uvidel sem, da tedanjim cerkvenim krogom, ki so te formacije organizirali, ni šlo za ohranitev Slovenije in slovenstva, ampak le za oblast, pa četudi pod tujčevim škornjem. Da jem je šlo le za to, da gospodje ostanejo gospodje, hlapci pa hlapci. Doživil sem strahote, ki jih je uprizarjal stajerski bataljon na gorjanskem področju. To so bili belogardisti, preoblečeni v partizane, s čimer so si zagotovili podporo ljudstva in prevarali partizane, da so jih lahko pobijali. Takrat bi skoraj tudi jaz izgubil glavo. Zato sem s polno zavestjo odšel po poti boja proti okupatorju. Včer kot tri leta sem se boril v raznih enotah NOB, ki so jo kmalu priznali vsi zahodni zavezni. V bojih sem izgubil oko in ostal invalid. Vsa poznejša leta pa me preveva zadovoljstvo, da sem storil največ, kar je mogoče, zastavil sem svoje življenje za narod, bodoče rodo, za domovino Slovenijo, ki je le na temeljih tedanje borbe danes neodvisna država.

Tega, kaj so počenjali okupatorjevi sodelavci, ne bom ponavljalo. Pripominjam le, da so mi po objavi članka nekateri sporočili grozljive podrobnosti o mučenju partizana Tončka in to, da je njegovi materi mnogo let pozneje priznal celo podrejeni metliški kaplan, da ga bodo strahote, ki jim je bil priča, spremjale vse življenje. Zato sem trdno prepričan, da bo "palma mučenštva" belokranjskega partizana Tončka in njemu enakih po človeški in domovinski pravici vedno plapolata najviše.

Kaj mislite, spoštovana, kje dobivajo podporo zločinci iz takratne vojne, da nastopajo v javnosti z osupljivimi izjavami, če ne pri tistih, ki zanikajo NOB? Vas ne moti, ko državna televizija, ki jo poleg naročnine podpiramo še z davki, omogoči vojnemu zločinu, ki živi v tujini, da pred kamerami "razkazuje mišice" in vzliko, da je ponosen na pobijanje

partizanov? Izjava sama pove vse o osebnosti. Ali se vam ne zdi, da to močno diši po naši bližnji sosednosti, kjer so se še pred kratkim pobijali kot za stavo, največ po krvidi hujškačev iz preteklosti? Da smo se glede tega odtrgali na Balkanu in približali Evropi, bi težko rekli, kajti tudi mi imamo dovolj hujškačev doma in v tujini.

Istočasno na kontradržavnih agitacijskih proslavah predstavniki posameznih strank (kakor da ne bi imeli govoriti kaj drugega) pozivajo sinove partizanov in domobrancev, naj se vendar že spravijo med seboj. Sprašujem se, kje si jemljejo to pravico. Partizani in domobranci smo se že zdavnaj spravili pri skupnem obnavljanju porušene domovine in ustvarjanju nove, lepe Slovenije, s katero se tudi vponašate. Ti politiki so se tedaj najbrž komaj rodili. In kje si jemljejo pravico v svoje politične igre vpletati tudi naše otrocke, ki so skupaj odrasčali, se šolali in skupaj z nami, brez delitev in razprtij, ustvarjali to, kar danes imamo? Zato, ga. Marija, ne potrebujemo odpuščanja za preteklost, ampak močno potrebujemo sloga za prihodnost. V to bi morali vložiti vse svoje moči in "korajžo" jaz, vi in vsi Slovenci.

Pripisujete mi, da me je motil pogled na množice sijočih mladih obrazov ob papeževem obisku. Nimate prav. Vsak normalni človek je vesel sijočih obrazov otrok in mladine ne glede na to, kdo jih navduši. Lahko pa rečem, da bom še bolj vesel, če bodo ti sijoči obrazi tudi ostali, ko bodo dokončali šole in našli vsak svoj kos kruha, svojo eksistenco. Tistemu, ki jim bo to omogočil, sem že danes pripravljen zapeti hvalnico. Mi smo s trudem in odrekanjem našim otrokom to že nekoč omogočili. Nič jim ni manjkalo, imeli so delo in kruh. Niso zapadli v mamilu ne v kriminal. Vse to je danes čedalje bolj na pohodu, kajti po 50-letnem premoru imamo zopet gospode in hlapce pa brezposerne in izkoriscane delevce.

In končno, ga. Marija, vam svetujem, da natančno preberete to in prejšnje pisanje, pa boste prišli do spoznanja, da gre le za razjasnitve resnice, kajti le posejana resnica obrodi sadove pravčnosti. O božjem odpuščanju, ki ste mi ga izprosili, ne bi govoril, ker nisem kandidat za to.

Pa lepo pozdravljen!

MARTIN RUKŠE  
Brusnice

## "Brežiški" poslanec Šetinc

Dol. list, št. 26. 27. junija

Oglasjam se v zvezi s člankom "Brežiški poslanec Šetinc", objavljenem v Dolenjskem listu dne 27.6.1996. Naj takoj na začetku povem, da sem ponosen na po končno držino in dosledno LDS-ovsko pozicijo našega poslanca gospoda Šetinca pri glasovanjih v Državnem zboru in njegovem nevključevanju v nesmiselne in nedostojne debate nekaterih poslancev, ki jim ni težko izreči kakršnokoli neumnost pred slovenskim avtoritetom in dvomim, da bi se tako resen poslanec obračal na občane iz strahu pred bombastičnimi gesli, na primer: "Volimo ljudi in ne strandi", ki so namenjena restituciji prejšnjega sistema.

Prav odgovorno se mi zdi od poslanca gospoda Šetinca, da se je obrnil na občane po določenem obdobju delovanja v parlamentu, ki omogoča oceno dosedanjih dosežkov njegovega osebnega delovanja in delovanja kolegov. Zelo me veseli, da se ne obrača po vetrinu in da deluje v skladu s politiko LDS. Navede gospoda Vizjaka, da je poslanec Šetinc glasoval proti: uvedbi enkratnega brezplačnega toplega obroka za osnovnošolce; uvedbi nekonfesionalne pouke o religiji in etiki v osnovnih šolah; ni podpril predloga, da bi imeli učenci pravico do brezplačne izposoje učbenikov; podprtavljanju tovarne Videm, so točne, pomenijo pa dejansko glasovanje za financiranje šolanja v skladu z možnostmi države in ZA ohranitev tovarne Videm v skladu z ekonomsko opravljivimi principi in kriteriji. Če bi gospod Vizjak videl predlog pogodbe med potencialnim kupcem tovarne in državo, bi vedel, da ta pogodba zavezuje kupca k ohranitvi sedanje proizvodnje celuloze in papirja in zagotoviti

vsaj 1.050 delovnih mest. Sicer pa je tovarna Videm dolga leta živila na državnih jaslih in očitno vsaj v Brežicah menimo, da bi nam ponovno prisesanje tovarne na državno korito prineslo več škode kot koristi.

Dovolil pa si bom povedati še nekaj zadev, ki jih je gospodu Šetincu uspelo izpeljati v korist Brežic, kar mnogim njegovim predhodnikom v mnogo daljšem obdobju ni uspelo. Med najkonkretnje prav gotovo sodi šolska uprava za Posavje ter uzakonitev uvrstitev avtoceste Obrežje-Brežice v prioriteto izgradnje. Ena zadnjih pomembnejših pa je inicijativa za vzpostavitev prostocene v Slovenski vasi, ki naj bi prinesla Posavju kar lepo število delovnih mest. Obsežno delovanje gospoda Šetinca na področju zunanjopolitičnih aktivnosti Državnega zbora in kot vodje delovne sku-pine za evropske zadeve pa je redno omenjeno v medijih. Sicer pa se lahko vsak državljan obrne na poslansko pisarno, gospoda poslanca poklicke po telefonu ali mu piše.

BOJAN TICAR  
Cerina 1 b  
Brežice

## Duševne bolečine župana Koncilije

Dol. list št. 27, 4. julija

Casopisna aféra zadnjega tedenja je bilo prav gotovo v Delu in v Dolenjskem listu objavljeno poročilo o sodni obravnavi v zadevi F. Koncilija - Zdenka Lindiča Dragiča. Ne da bi slutila sem se znašla v tej aferi kot sumljiva oseba, kot prodana duša, ki novinarji Zdenki Lindičevi Dragičevi prenaša vse potrebne informacije. V določenih krogih sem bila najbrž ocenjena kot potuhnjena občinska delavka, ki se ne zna obnašati priložnosti primerno in ki se vdini novinarki, latentni županovi sovražnici.

Po razgovoru, ki bi mu lahko rekli tudi zaslisanje in sem ga moral opraviti v spremstvu prijavnega sekretarja pred g. županom in gospo Vido Cadončič Špelič, sem bila še dolgo šokirana. Se danes ne vem, zakaj ob tej priliki nisem vprašala, kaj gospa Vida Cadončič Špelič na tem zaslisanju počne; po vseh zagotovilih sodelavcev ni zaposlena v Mestni občini Novo mesto, vlogo "honorarnega" zaslisenca pa ji glede na to, da midve pač nimava nič skupnega, težko pripiše. Zasegla me je užalenost. Nič več nisem vedela o zadevni aferi in o županovih osebnih zadevah kot vsi drugi občinski delavci, nič bolj se me te zadeve ne tičejo, toda očitno sta me omenjeni zaslisenca po bogove katerem ključu izbrala za ustrahovanje in okomandiranje. Zgrožena in besna sem hotela tožiti, protestirati, potem ko se mi po zaslisanju nihče ni opravičil, saj ne gre, da bi me kdo kar tako žalil. Navsezadne sodim med najstarejše delavce na občini, z gotovo najdaljšim stažem na področju družbenih dejavnosti, in se težko sprizaznim v vlogo navadne vaške klepetulje. Sprašujem se, ali ni tako dejanie resničen, neolepšan odnos dnevne politike do navadnih zemljyanov: sprenevedav in podcenjujoč. Naj si kdo misli o moji občutljivosti, kar hoče, toda sprašujem se ali se bomo izslinili iz tega medsebojnega podcenjevanja in poniževanja, iz provincialnosti in atavizma. Kajti če politiki in nadrejeni menijo, da so pametnejši od drugih, potem morajo storiti vse, da bo dialog ostal na stežaj odprt demokraciji in razvoju, z določeno pravo mero in dobrim okusom.

O dobrem okusu ne morem govoriti, ker sem zvedela, da je bila naslednja "zaslišanka" tudi moja dolgoletna sodelavka Ana Bevc, ki je v pokolu in ki je letos prejela najvišjo slovensko nagrado na področju socialnega dela. Nagrado je prejela za več kot 30-letno delo in novomeška občina bi bila lahko upravičeno ponosna nanjo in na podelitev te redke nagrade, saj je bila s tem promovirana strokovno delo na področju socialnega dela v širšem slovenskem prostoru. Skromna Ana, ki je bila dolga leta občinska delavka, ni bila deležna pohvale, čestitk ali sprejema (koliko manj pomembnih ljudej se je že zvrstilo na raznih sprejemih), pač pa je bila tako kot dva dni prej jaz deležna sumničenj o "prenašanju pošte"

in o nekorektnih izjavah v svojem intervjuju za Dolenjski list.

Kdo je bil naslednji zaslijanec, mi ni znano.

S tem zapisom tvegam, da bo župan uresničil svojo pretreno: župan se ne bo umikal delavcem: delavci se bodo morali umakniti županu, če jim kaj ni prav. Po taki izjavi je človek potrit. Kot da je ta družba v najmanjših podrobnostih urejevana z enega samega mesta, kjer v svoji mogočni nepomembnosti tiči en sam človek ali kvečemu dva.

M. PADOVAN

## Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Dol. list št. 27, 4. julija

V rubriki Halo, tukaj je bralec Dolenjca je bil v Dolenjskem listu dne 4.7.1996 objavljen prispevek gospoda K. L. iz Črnomlja, ki je izrazil nekaj pripomb glede Jurjevanja in kresovanja, ki ga je letos prvič organiziral Zavod za izobraževanje in kulturo iz Črnomlja.

Z večino pripomb anonimnega gospoda se sicer strinjam, vendar je prisotnost vseh omenjenih stojnicarjev zanimiva zaradi komercialnih razlogov.

Sama prireditev je bila vsebinsko zelo bogata in je terjala velika finančna sredstva. Ne bi se mogli strinjati s trditvijo, da je bilo na prireditvi veliko Romov, ravno obratno, letos jih je bilo po naših ocenah presečljivo malo.

Sicer pa, če želimo ali ne, Romi so del našega vsakdanjika in naše folklora. Gospod K. L. nam je dal nekaj dobroih idej, zato prosimo vse ostale dobronarne občane, da se pridružijo jurjevanjskemu odboru in s svojimi dobrimi mnenji, predlogi in idejami prispevajo h kvalitetni rasti bodočih prireditiv Jurjevanje in kresovanje v Beli krajini.

Za jurjevanjski odbor  
NADA ŽAGAR

## Če župana ni doma...

...lahko zaminirajo občino, odpuščajo delavce...

DOBREPOLJE - Star slovenski pregor pravi: "Če mačke ni doma, miši plešejo." Ta pregor je držal že pred osamosvojitvijo Slovenije: ko je bil takratni predsednik predstavstva SFRJ Janez Drnovšek na obisku v ZDA, je po svoje šaril in odločal njegov načelnik Borisav Jović. Nekaj podobnega se je zgodilo dobrepolskemu župantu Antonu Jakopiču, ko je bil minuli teden skupaj z dobrepolsko ekipo k Igri brez meja in navijači v italijanskem mestu Torinu, kjer so bile te igre. Ob vrnitvi domov je zvedel najprej, da so med njegovim odstojstvom odpustili kar okoli 90 skupno okoli 200 delavcev dobropske Iskre-Tenel, ki gre v stečaj. Hudo pa ga je prizadela tudi vest, da je pri miniranju v kamnolomu v Predstrugah prišlo do nesreče, ki je povzročila kar precej materialne škode, na stečaju pa ni bilo človeških žrtev (več o tem v poselenskem sestavku). Še dobro, da je po vrnitvi našel na svojem mestu svoj županski stol in da ni bil v občini "državne ugara".

Stari pregorovi forej še vedno drže, čeprav imamo že demokracijo.

J. PRIMC

## CESTO LJUBLJANA - ZAGREB BODO PREUREDILI V AVTOCESTO

NOVO MESTO - Vsa Dolenjska je z velikim zadovoljstvom sprejela sklep državnega zbora, da bodo že letos začeli s pripravljanimi deli in fizično gradnjo avtoceste od Višnje gore do Biča in od Krške vasi do hrvaške meje. Na ta sklep je verjetno vplival dogovor med Zagrebom in Beogradom o odprtju avtoceste preko Kraljeve in Madžarsko bistveno zmanjšal in se preusmeril nazaj na cesto Ljubljana - Zagreb - Beograd.

C. S.

## Nasilje šokiralo javnost

Tragična smrt 16-letnega Aleša Novaka še vedno močno odmeva

in njegov sin Srečko, ki sta ob večkrat prej izpričala svojo nasilniško nрав takoj v krogu družine kot v šoli (policijski podatki o tem nima, saj je družina P. probleme doma ohranjala v krogu družine, šola pa je klofta, ki jo je Srečko prisoli učitelj, "reševala" na svoj način!), prosto gibata, imajo občani svoje mnenje, ki je daleč od tega, da bi bilo naklonjeno obstoječim zakonom. Vprašanja, ali bi policija lahko kaj storila, da bi tragični dogodek preprečila in kaj bo storila, da do podobnih dogodkov ne bo več prihajalo, pa ostajajo med občani Kočevske brez odgovora. To pa so tudi vprašanja, ki jih sredi prejšnjega tedna poslal v obliki javnega postanskega vprašanja poslanec SLS Janez Podobnik ministru za notranje zadeve Andreju Šteru. V pismu Podobnik navaja, da gre za dogodek, ki ne sme po nekajdnevi zgroženosti prebivalstva Kočevske neopazno ponikniti, in sprašuje, ali niso zadnji primeri nasilnih dejanj med mladoletniki povod, da se s tem problemom poleg policije pričnejo z vso resnostjo ukvarjati tudi psihologji, pedagogi, sociologi.

Poznani rek "Obleka naredi človeka" se lahko kaj hitro prelevi v rek Obleka naredi bolnika. V oblačilih, v tkaninah, se namreč skrivilo kemičalije in strupi, ki pogosto povzročijo nadležna vnetja in alergije. Tako ima vse več ljudi težave s kožo. Pordela koža ali srbeč izpuščaj se pojavi na prvi pogled brez vzroka, zdravnik pa odkrije, da je vzrok črni bombažni pulover ali pa modra srajca iz naravnih vlaken. Ne zavedamo se, da tudi naravne tkanine vsebujejo kemičalije in dodatke, ki naredijo tkanino na otip prijetnejšo, olajšajo vam njenega (tkanine na primer ni treba likati).

Kemično onesnaževanje tkanin se začne že na poljih (na Kitajskem in v Turčiji škropijo nasade z bombažem za zatiranje bakterij in gliv). Nadaljuje se s predelovanjem tkanin, barvanjem, dodajanjem primes. Tkanine iz sintetičnih vlaken pa so čvrste, ne trgajo in ne muckajo, vendar vskrajo le malo vlage.

Da bi se obvarovali strupov, moramo novo oblačilo pred nošenjem temeljito oprati. Pisanih oblačil, ki gredo v barvo, ne smemo nositi na golo kožo. Kupujmo oblačila, ki jih ni treba kemično čistiti, po možnosti ne kupujmo oblačil z oznamko "wash and wear" ali "se ne mečka", saj so v njih škodljivi dodatki. Oblačil z zadrgo ne nosimo na golo kožo, ker vsebujejo nikelj. Bodite pazljivi, kaj kupujete, posebej pri oblačilih za otroke, da ne bo druga koža nevarna našemu zdravju!

JERCA LEGAN



## Tudi učitelje tepejo, mar ne?

Mnogokrat smo že slišali velike besede o prijaznejši šoli pa o reformiranem šolstvu in še kaj, vse v prid šolski mladini. Dostop premalo pa žal govorimo o šoli, prijaznejši do učiteljstva, ki to mladino poučuje in pred katero zaradi posameznih problematičnih osnovnošolcev repetajo součenci in trpijo učitelji.

Mimogrede izrečene besede v članku, ki obravnava umor nekdanjega sošolca iz Stare Cerkve pri Kočevju, ko je štirinajstletni šolar že udaril razrednjarko in tovarišico za glasbo, ponovno osvetljuje problem, ki ni že zdavnaj več nov in neznan. Gre za učence, ki zaradi neprimernega vedenja ob zagroženi kazni zaradi motenja pouka pretijo pedagogom, da bodo v solo pripeljali svoje starše, ki bodo že obračunali z učiteljstvom. Da pretnje niso izrečene tjavjan, priča primer učenca, ki je ob očetovi pomoči na šolskem igrišču nedavno zverinsko umoril svojega tovarisa in nekdanjega sošolca.

Nasilje v šoli, pa naj gre za obračunavanje učiteljev z učenci ali učencev z učitelji, bi moral najti ustrezno rešitev v šolski zakonodaji. Če bo še vnaprej dopuščeno naraščanje nasilje učencev nad učitelji, naj bi v bodoče razpis za nastop delovnega mesta učitelja, še posebno pa učiteljice, poleg ostalih pogojev vseboval tudi jekleno psihofizično zdravje in obvladovanje borilnih veščin. Kajti tudi učitelje tepejo, mar ne, minister Gaber?

ANA BIZJAK

# Vsi podjetniki poslujejo slabo?

Delavki z nizko plačo manj otroškega dodatka kot podjetniški družini - Zasebniki imajo minimalne plače in nič ali zelo malo dobička - Kdaj prikazovanje pravega materialnega stanja?

NOVO MESTO - V teh dneh bodo še zadnji prosilci razen tistih, ki so oddali nepopolne vloge, prejeli odločbo o otroškem dodatku, zato med občani že vre. Tudi naše uredništvo je poklicala mati samohranilka, ki se ji zdi krivično, da dobi nekaj čez 5 tisočakov dodatka, medtem ko bodo nekatere njene znanke, ki so znatno premožnejše, prejemale čez 7 tisočakov. Bralki, ki pozna več podobnih primerov (gre za družine, v katerih imajo podjetja in marsikak tolar obrnejo na črno), se zdi to navadna goljufija. Kaj lahko v Centru za socialno delo ukrenejo proti takim nepravilnostim?

Socialna delavka Tea Lovšin, ki se ukvarja z otroškimi dodatki v Novem mestu, nam je povedala, da so letošnji obrazci drugačni od prejšnjih. "Do 30. aprila so starši prinašali vse podatke potrjene z žigom, zdaj, ko se je pravica do dodatka razširila, pa ljudje veliko podatkov izpisujejo kar sami. Tako je z žigom potrjena le višina osebnih dohodkov, sami pa vpišejo npr. katastrski dohodek. Vse ostale podatke lahko po zakonu preverjam mi." Občani so na vlogi s podpisom jamčili z pravilnost podatkov, ki se morajo ujemati z odločbo o dohodnini, kar preverja država.

Poseben problem pri dodelitvi otroških dodatkov so zasebniki. Te moramo po besedah Lovšinove deliti v dve kategoriji. "V prvi so občani, ki so lastniki družbe z omejeno odgovornostjo (d.o.o.). Tu nič spornega, saj ne vpišejo dobička, ampak le osebne dohodke tako kot vsi ostali zaposleni, in teh seveda nimamo pravice preverjati. Opažamo pa, da so res vpišivali minimalne plače," pravi Lovšinova.

V drugo skupino zasebnikov sodijo samostojni podjetniki, ki so v vlogi vpišivali dobiček za preteklo leto in prispevki za socialno varnost. Podatke so vpišivali

sami enako kot napoved za dohodnino, zato so dobili tudi začasne odločbe (neke vrste akontacije). Vsi samostojni podjetniki morajo namreč še dostaviti odločbe davčne uprave zaradi uskladitve. Tudi pri teh na centru opažajo, da je le malo podjetnikov imelo dobiček ali pa je bil ta zelo

nepravilno. To si tudi sami želijo, da bi se pri dodelitvi dodatka prikazovalo in upoštevalo realno materialno stanje, na kar neprestano opozarjajo pristojne organe. Žal je red na tem področju povezan s pravnim redom, preprečevanjem sive ekonomije, učinkovito davčno inšpekcijsko in pod.

B. D. G.

## Jože Mohar

18. junija se je na potoškem pokopališču zadnjic poslovila od Jožeta Moharja množica krajanov in njegovih tovarišev gasilcev. Njegov nenadni odhod je boleče odjeknil med njegovimi v družini, nič manj pa med krajanimi, kjer je bil Jože stalno prisoten kot prijeten sogovornik in aktiven v raznih društvenih, vaških odborih, invalidskem in upokojenskem društvu in seveda v matičnem gasilskem društvu v Malem Logu.

Njegova življenjska pot se je začela 15.4.1930 v Malem Logu,

kjer je z izjemo nekajletnega dela v tujini ostal vse do svoje smrti. Že leta 1948 ga najdemo med obnovitelji osnovašenega gasilskega društva, kjer je še tisto leto med prvimi naredili izpit za gasilskega podčastnika. Sicer pa je bil med gasilci nepogrešljiv celo tedaj, ko je bil v tujini. Dolga leta je Jože načeloval štabu civilne zaščite v KS Loški Potok, poveljeval njejovemu društvu, prav lansko leto, ko je njegovo društvo praznovalo 70-letnico, prejel priznanje, bil pokrovitelj in boter novemu gasilskemu vozilu.

Tak je bil Jože Mohar, zato bo še dolgo ostal v spominu krajanom, vaščanom in svojim društvenim prijateljem, med katerimi je s svojim nesebičnim razdajanjem zapustil mnoge sledi.

Za PGD Mali Log  
A. KOŠMERL

## POSKUS UMORA

ŠKEMLJEVEC - 28. junija je nekaj pred polnočjo prišel domov M. M., kjer živi z blivo ženo I. M. Med vobišima zakoncem je prišlo do prepira in pretepa. I. M. je na pomoč poklicala oceta I. K., ki živi v isti hiši. Do sporu je prišlo tudi med M. M. in I. K. je s pištole dvakrat ustrelil proti M. M. in ga zadel v predel vrata. Drugi nabolj se je v cevi zataknil, zato je I. K. oškodovanca napadel s sekiro, vendar mu je vzel bivša žena, ki se je pri tem lažje telesno poškodovala. Zoper I. K. so napisali kazensko ovadbo zaradi poskusa umora, zoper M. M. pa zaradi povzročitve lažje telesne poškodbe.

## CIRIL MRAVLJA-MIŽEK

Umrl je naš veliki gradbenik, večni zanesenjak in zaveden narodnjak, Ciril Mravlja-Mižek, graditelj hitre ceste Ljubljana-Zagreb. Vsi, ki smo bili leta 1958 tako ali drugače udeleženi pri gradnji te ceste, moramo Mravlji priznati, da je to delo prevzel in dokončal častno in v obljubljenem času. Leta dni je bilo zanj in vse sodelujoče izvirno in zagnano revolucionarno, gradbeno leto brez predaha ali dopusta, dokler ni na Glavnem trgu v Novem mestu skupaj z mladinskimi brigadami predal hitre ceste Ljubljana-Zagreb Sloveniji. Zato predlagam, da se na Glavnem trgu vzipta vsaj plošča v njegov spomin.

CIRIL STANIČ

## "ZLATI MAMINI SINČKI!"

Očvidno se starši pehajo za materialnimi dobrinami, vi pa imate njihov denar, da lahko kupujete razpršilce s črno barvo, da, nažrti hot dogov, pic in viski, packate po stenah, ki so na novo ometane in prebeljene s težko prihranjenim denarjem od pokojnini.

V noči od 2. na 3.: Punk gotovo ni mrtev, samo ne domisljajte si, da so policaji bolj mrtvi, da je kriz debel ali top (dodano v noči od 3. na 4. julij), še manj pa, da ste tako sijajni kot Sex pistols, katerim s svojim početjem še do pet ne sežete, če ste mislili na to glasbeno skupino, ki je gostovala v Ljubljani. Kakšna prepotentnost! Le tako nadaljujte, prišli ne boste daleč, saj s tem dokazujete, da star slovenski pregovor Kjer osel leži, dlako pusti - še kako velja.

Sicer pa kar nadaljujte, ampak podnevi, da vas bomo vsaj videli, heroji pankerski!

N. in S. JAKOVLJEVIĆ  
Glavni trg 20  
Novo mesto



štirikolesni pogon  
servo volan  
zpora diferenciala  
bočne ojačitve  
zračna rezervorja (US full size)  
električni pomik oken in zunanjih ogledal  
električni pomik antene  
zatemnjena stekla  
priprava za radio in širje zvočniki  
centralno daljinsko odklepanje  
in osvetlitev notranjosti  
prostor za tovor (max): 2.033 l  
1 leto garancije za neomejeno  
število km  
7 let garancije na karoserijo

⇒ Motor 2,5 L  
Cena: 41.738 DEM  
⇒ Motor 2,5 TURBO DIESEL  
Cena: 45.237 DEM

CHRYSLER LEASING D+8%  
CHRYSLER KREDIT D+6%

Pooblaščeni prodajalec:

BABIČ EVALD s.p.

Tovarniška 7, 8270 Krško

tel. 0608/ 21 307, faks 0608/ 21 307

<http://www.bass.rc-celje.si/chrysler/>

\* cena vključuje prometni davek



LOVCI STRELJALI ZA POKAL - Na strelišču lovske družine Škocjan, ki letos praznuje petdesetletnico obstoja in uspešnega delovanja, je bilo to nedeljo prvenstvo zvezne lovske družine Novo mesto v strelijanju na glinaste golobe in z malokalibrsko puško. Najbolj natančen v strelijanju z MK puško je bil Miro Huč (LD Šentupert), drugi je bil Slavko Šutar iz Škocjan, tretji pa Anton Repovž (LD Padež). Da je najboljši strelec na glinaste golobe, je znova dokazal Alojz Bandelj (LD Veliki Gaber), drugo mesto je osvojil Slavko Šutar (LD Škocjan), tretji pa je bil Jože Kastelic (LD Padež). V kombinaciji obeh strelijanj je bil najboljši Slavko Šutar (LD Škocjan). (Besedilo in fotografija: Bojan Avbar)



DRAGATUŠCI NA POLJSKEM - Lanske avgusta smo člani folklorne skupine Dragatuš gostovali na mednarodnem festivalu v Šumperku na Češkem. Z belokranjsko belo nošo, pomirjajočim zvenom tamburic in lepim potjem smo izstopali od ostalih skupin, katerih značilnosti so bili predvsem z ritmom nabit plesi, plesne akrobacije in bogato okrašene noše. Tako so se začeli za nas zanimati Poljaki in nas povabili na tretje srečanje slovanskih folklornih skupin, ki je bilo junija letos v Jaroslavu na Poljskem. Nastopili so še Bolgari, Slovaki, Čehi, Ukrainerji in gostitelji. Poleg nastopov smo imeli dvakrat tudi mimohod po mestnih ulicah (na fotografiji). Obiskovalcem je bil naš nastop očitno všeč, saj smo bili nagrajeni z bogatim aplavzom. Lepo smo predstavili ljudske pesmi, plesne in običaje Bele krajine ter dostenjno zastopali našo mlado državo. Dobili smo tudi povabilo na festival v Zlatih Moravicah na Slovaškem, naši starci znanci iz Češke pa so nas povabili na štirinajstnovečno turnejo po folklornih festivalih Češke. Hvala vsem, ki so nam omogočili gostovanje: občini Črnomelj, Brezice, Črnomelj, trgovina Hutar in Geltar iz Črnomelja, Rini in Lipi iz Dragatuša in ključavničarstvu Malerič. (Leopold Perko)



NAVDUŠENJE NAD SLIKANJEM NA MAJICE - Čeprav so poletne počitnice predvsem čas, ki ga mladi po končani šoli želijo preživeti v naravi, na morju in drugje, pa se minuli teden izkazalo še kako pametno, da je Oddelek za mladino Knjižnice Mirana Jarcu Nove mesto zanj pripravil delavnico, v kateri so se učili slikati na majice. Mladi so namreč prihajali že kar uro pred začetkom in z zanimanjem prisluhnili nasvetom in pomoči Nataše Kastelic, likovne pedagoginje v knjižnici, ki se jim je z veseljem pridružila pri ustvarjanju. Tako so nastale zanimive majice, polne najrazličnejših likov, črt, barv, ki jih bodo otroci radi nosili tudi v tem poletju. V predsoj knjižnici so pripravili tudi manjšo razstavo, ki priča o njihovih slikarskih sposobnostih. Seveda to ne bi bilo mogoče, če mnogi sponzorji ne bi prispevali raznini barv in materialov, za kar se jim organizatorji lepo zahvaljujejo. Minula delavnica je prva v sklopu poletnih likovnih delavnic, ki bodo sledile do avgusta. (Foto: L. Murn)



NOV GRB IN ZASTAVA ŠKOCJANSKE OBČINE - Na prvem praznovanju škocjanskega občinskega praznika je v soboto na osrednji prireditvi pred občinsko stavbo župan Povšič odkril nov grb in razvil novo škocjansko zastavo. (Foto: J. Dornič)

# TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

**ČETRTEK, 11. VII.**

## SLOVENIJA 1

10.15 - 0.45 TELETEKST  
10.30 VIDEO STRANI  
10.45 OTROŠKI PROGRAM  
BANANE PRIHAJAJO,  
11.00 SAMO ZA PUNCE, amer. naniz.,  
7/13

11.30 TEDENSKI IZBOR  
Svet divjih živali, angl. poljudno-

znan, oddaja, 5/13

12.00 PO DOMAČE

13.00 Poročila

13.05 KOLO SREČE, ponov.

13.35 VIDEOSTRANI

14.45 TEDENSKI IZBOR

SLOVENIJA OD ZNOTRAJ dok. oddaja

16.35 PRO ET CONTRA

17.25 KOMISAR IN KOMPANIJA, nem. naniz., 12/14

18.00 TV DNEVNIK 1

18.05 OTROŠKI PROGRAM

DELFINI IN PRIJATELJI, špan. naniz.,

3/26

18.30 KOLO SREČE, TV IGRICA

19.10 RISANKA

19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT

20.05 SEINFELD, amer. naniz., 13/22

20.35 TEDNIK

21.25 MOŠKI, ŽENSKE

22.25 NIKAR, oddaja o prometu

22.30 VČERAJ, DANES, JUTRI

22.40 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

23.05 POSLOVNA BORZA

23.20 SOVA

KOBRA, amer. naniz., 5/22

V OBOMOČJU SOMRAKA, amer. na-

niz., 16/2

0.30 Poročila

## SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 11.20 Tedenski izbor: Jadranje po poti življenja; 11.50 Namibijska pleme, amer. dok. serija, 2/2 - 12.40 Mednarodni atletski miting, posnetek. Nice - 15.10 Tedenski izbor: Izginjalni gasilski avto, šved. film; 16.40 Seinfeld, amer. naniz., 12/22; 17.05 Piratke, 4. zadnji del angl. nadalj.; 17.55 Sova: Kobra amer. naniz., 4/22 - 18.45 Svetovni poslovni utri, amer. poslovna oddaja 3/9 - 19.15 Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike - 20.05 V žarišču - 20.35 Dr. Quinnova, amer. naniz., 6/18 - 21.20 Podoba podobe - 22.10 Umetniški večer - 23.00 Euronews

## KANAL A

15.10 Tv prodaja - 15.55 Video strani - 16.55 Spot tedna - 17.00 Kulturni magazin (ponov. dok. oddaje) - 17.30 Dance session (ponov.) - 18.00 Hondo (ponov. 9. dela) - 19.00 CNN poroča - 19.30 Svet športa - 20.30 Pot flamingov (amer. nadalj.) - 21.30 Kako je bil osvojen divji zahod (14. del nadalj.) - 23.10 Devetintrideset stropnic (ponov. amer. filma) - 1.05 CNN poroča

## HTV 1

7.10 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Ljubezen (serija) - 12.45 Rdeči prah (amer. film) - 14.35 Program za otroke in mladino - 16.40 Poročila - 16.50 Morje groze (serija, 3/4) - 17.50 Kolo sreče - 18.25 Moč denarja - 18.55 Hugo, tv igra - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Žalivska vojna (dok. film) - 21.10 "Veliki mesto" (dramski serija 2/14) - 22.45 Dnevnik - 23.05 Sliko na sliki - 23.35 Theatron - 2.05 Poročila

## HTV 2

14.35 Video strani - 14.50 TV koledar - 17.00 Ekran brez okvirja - 18.00 Šopek dolarjev (serija) - 18.30 Risanka - 18.55 Olimpijada (športna dok. serija 5/18) - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Izenačevalce (serija 10/22) - 21.00 Rešitelj 911 - 21.55 Dr. M. nem.-franc. film

**PETEK, 12. VII.**

## SLOVENIJA 1

9.45 - 2.25 TELETEKST  
10.00 VIDEO STRANI  
10.25 OTROŠKI PROGRAM  
UCIMO SE ROCNIH USTVARJAL-  
NOSTI, 18/52

10.40 DENIS POKORA, amer. naniz., 11/13  
11.05 ZALJUBLJENI BLUME, ponov. amer.  
filma

13.00 Poročila

13.05 KOLO SREČE, ponov.

15.00 MODERNA MESTA, D. N., ponov. švic.  
serije, 1/10

15.55 PORTRET SLOVENSKEGA GLAS-  
BENIKA

16.55 KAM VODIMO NAŠE STEZICE, oddaja  
ja tv Koper

17.25 KOMISAR IN KOMPANIJA, nem. naniz., 13/14

18.00 DNEVNIK 1

18.05 OTROŠKI PROGRAM

MOJA IDEJA, nizoz. nadalj., 13/20

18.30 LINGO, TV IGRICA

19.10 RISANKA

19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT

20.05 SORODNE DUŠE, ang. naniz., 18/21

20.40 MARJANA '96, 1. del

22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

22.50 TAKE THE MONEY ANDA RUN,  
amer. film

0.15 SOVA

V OBOMOČJU SOMRAKA, amer. na-

niz., 17/62

## SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 10.40 Tedenski izbor: Poslovni utri; 11.10 V žarišču; 11.40 Znanost, kan. na-dalj., 19/20; 12.05 Podoba podobe; 12.55 Umetnostni večer; 13.45 Hotel D'amerique, franc. film; 15.15 Moški, ženske; 16.15 Sorodne duše, ang. naniz., 17/21 - 16.45 Svet divjih živali, angl. poljudno-znan, serija, 6/13 - 17.15 Lahkin nog naokrog - 17.25 Sova: Kobra, amer. naniz., 5/22 - 18.45 Tv kvadrat - 19.25 Denis pokora, 12/13 - 20.05 V žarišču - 20.35 Ljude kot mi, amer. nadalj. - 21.15 Studio City - 22.15 Tv magazin - 22.45 Novice iz sveta razvedrila - 23.10 Zavrtimo stare kolute, 10. oddaja

## KANAL A

15.10 Tv prodaja - 17.00 Svet športa (ponov.) - 18.00 Pot flamingov (ponov. 13. dela) - 19.30 Popotni vodič - 20.00 Ljude na položajih (3. del naniz.) - 21.00 Moja draga Clementina (amer. film) - 22.35 Caught in The Act, koncert - 0.00 CNN poroča

## HTV 1

7.10 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Otroški program - 11.00 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Ljubezen (serija) - 12.45 Črni narednik (amer. film) - 14.35 Program za otroke in mladino - 15.10 Terra X (dok. serija, 10/15) - 16.05 Otroški program - 16.40 Poročila - 16.50 Morje groze (serija, 4/4) - 17.50 Kolo sreče - 18.25 Razpotja federacije - 18.55 Hugo, tv igra - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Javna stvar - 21.05 Glasbena oddaja - 21.45 Malo šola polna ljubezni (dok. oddaja) - 22.25 Poročila - 22.45 Sliko na sliko - 23.15 Naravn svet (dok. oddaja) - 0.05 Poročila

## HTV 2

18.15 TV koledar - 18.30 Risanka - 18.55

Olimpijci (dok. serija) - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Korak za korakom (hum. serija) - 20.45 Vstani in pojdi domov (amer. film) - 22.25

Noč morskih psov (amer. film)

## SOBOTA, 13. VII.

## SLOVENIJA 1

9.15 - 1.30 TELETEKST  
9.30 VIDEO STRANI

9.45 OTROŠKI PROGRAM  
RADOVEDNI TAČEK

10.05 ŽIVALSKIE PRAVLJICE

10.20 ZGODEBE IZ ŠKOLKE

10.50 UCIMO SE TUJIH JEZIKOV:  
angleščina

11.05 ANNA, ANNA, film

12.15 SLOVAŠKI KOMORNÍ ORKESTER

13.00 Poročila

13.05 LINGO, ponov.

14.15 MODERNA MESTA, D. N., švic. dok.  
serija, 2/10

15.10 TEDNIK, ponov.

16.00 REKA UPANJA, franc. nadalj., 1/18

16.50 OGJENJA MOC, amer. dok. serija, 8/15

17.20 OPERACIJA STROGO ZAUPNO, 5/24

18.00 DNEVNIK 1

18.05 OZARE

18.40 HUGO - TV IGRICA

19.15 RISANKA

19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT

19.50 UTRIP

20.10 OSAMLJENI PLANET, 1. del avstral.  
pust. serije

21.15 HAVAJI: ROJENI IZ OGNJA, amer.  
dok. serija

22.10 TURISTIČNA ODDAJA

22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

23.05 MIND TO MURDER, amer. film

0.45 SOVA

VEČNI SANJAČ, amer. naniz., 3/25

## SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 14.00 Tedenski izbor: Marjanča '96, 1. del; 15.20 Mostovi; 16.20 Dama v jezeru, amer. film; 18.05 Znanost ob bližu - 18.30

Karaoke - 19.30 Na vrhu - 20.05 Stellyard bues, amer. film - 21.35 Sobotna noč - 23.35 Kolesarska dirka Tour de France

## KANAL A

9.00 Kalicepko (ponov. otroške oddaje) - 10.00 Risanka - 11.00 Dance session (ponov. oddaje o plesu) - 15.15 Črnske zgodbe (ponov. 9. dela) - 16.00 Moja draga Klementina (ponov. amer. filma) - 18.00 Mala morska deklica (6. del risane serije); Račne zgodbe (5. del risane) - 19.00 D. J. Bobo (koncert) - 20.00 Tropska vročica (amer. naniz., 36. del) - 21.00 Zandalec (amer. film) - 22.45 Dežurna lekarna (14. del hum. serije) - 23.15 Sliko na robu na potepu - 0.10 CNN poroča

## HTV 1

8.40 TV spored - 8.55 Poročila - 9.00 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Prizma - 13.20 Dokumentarna oddaja - 15.10 Brilijanten - 16.00 Svetovni reporterji - 16.50 Poročila - 16.55 Sinovi Nevihte - 18.20 David Copperfield (serija, 2/6) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Glasbena oddaja - 21.15 Singles (amer. film) - 23.20 Dnevnik - 23.20 Nočna premiera

## HTV 2

16.10 TV spored - 16.25 Beverly Hills (serija 21/31) - 17.15 Melrose place (serija, 21/31) - 18.00 Plameni vojne (dok. film) - 18.55

# DANFOSS COMPRESSORS, d.o.o. Heroja Starihe 24, 8340 Črnomelj

Smo večje industrijsko podjetje s sedežem v Črnomlju. Proizvajamo hermetične kompresorje za svetovni trg. Poslujemo uspešno in naglo povečujemo obseg poslovanja, zato vabimo k sodelovanju:

- več elektro in strojnih inženirjev za področje tehnologije, nadzora kakovosti, vodenja ljudi in logistike,
- več tehnikov elektro, strojne in kemijske usmeritve za vodenje in nadzor delovnega procesa,
- 1 dipl. inženirja kemije ali kemijske tehnologije za področje ekologije,
- več elektronikov IV. in V. stopnje za področje vzdrževanja elektronskih naprav in strojev,
- 1 varnostnega inženirja,
- 1 nabavnika tehnične izobrazbe V. ali VI. stopnje za področje nabave rezervnih delov,
- tajnico ekonomsko-upravne usmeritve V. stopnje,
- več kandidatov ekonomske usmeritve V. in VI. stopnje za delo v računovodstvu.

Od kandidatov pričakujemo pripravljenost za dinamično delo, samoiniciativnost in komunikativnost. Zaželeno je znanje tujega jezika in delovne izkušnje, kar pa ni pogoj.

Kandidatom nudimo delo v svetovno priznanem podjetju, stimulativno plačo, možnost napredovanja in osebnega razvoja. Z izbranimi kandidati bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s poskusno dobo.

Kandidate vabimo, da nam pošljejo vlogo v 14 dneh po objavi razpisa na naš naslov v kadrovsko službo z oznako - za razpis.



## TURBO RRRAZPRODAJA! KDOR NE BO TAKOJ KUPIL, BO OSTAL BOSIH NOG!

ZNIŽANO DO  
**-40%**

\* od osnovne cene

**POSEZONSKA RAZPRODAJA  
POLETNE OBUTVE  
OD 13.7.-3.8.'96**

**BREŽICE, CENTER INTERMARKET,  
TOVARNIŠKA CESTA 10**

ŽENSKI SANDALI  
OD **1300,-**

USNjeni, pleteni moški čevlji  
OD **2500,-**

ŽENSKI LANENI ČEVLJI  
OD **650,-**

LANENI OTROŠKI ČEVLJI  
OD **650,-**

**TURBO®  
Schuh**  
**MODNO IN UGODNO**



Obrtniška 18  
8210 Trebnje  
Tel.: 068/45 700  
Fax: 068/45 701



ACCENT .. 16.500 DEM  
LANTRA .. 24.700 DEM  
SONATA .. 27.790 DEM  
KOMBI H100 .. 22.600 DEM

ZELO UGODNI KREDITI 1-5 LET  
IN LEASING 3-5 LET



## Avto Center VOVK d.o.o.

Mégane



Ob nakupu darilo  
avtoradio BLAUPUNKT

Obrtnečka 4, Trebnje  
Tel./fax: 068/44-403, 45-798

- prodaja in servis vozil
- prodaja rezervnih delov
- kleparstvo in ličarstvo
- vulkanizerstvo
- avtopravnica
- dodatna oprema
- prodaja gum
- avtooptika



**RENAULT**  
AVTO  
ŽIVLJENJA



### UGODNO

- Pri nakupu vozil ACCENT GLS v mesecu juliju in avgustu darilo: blokada motorja z daljinskim zaklepjanjem
- Za vse modele kombijev H — 100 v mesecu juliju 2.000 DEM popusta

KREDITI, LEASING, STARO ZA NOVO  
Ugodni krediti za rabljena vozila T+7,9%.



ZASTOPNIK ZA  
VOZILA HYUNDAI



PRODAJA • SERVIS • REZERVNI DELI  
**AVTOSERVIS MURN**

Resslova 4, Novo mesto Tel.: 068/24-791



### POLETNA AKCIJA — TERENCI

VITARA LX 3V DAKOTA	31.490	29.990
VITARA VX 3V DAKOTA	32.490	30.990
VITARA VX 3V KLIMA DAKOTA	35.490	31.990
VITARA 5V DAKOTA	36.700	34.990
VITARA 5V KLIMA DAKOTA	39.700	35.990
VITARA V6 DAKOTA	46.990	42.990
VITARA X90 DAKOTA	23.390	29.990
SAMURAI VX	23.790	19.990
KOMBI CARRY VAN	15.990	11.990

Ugodni krediti!

Darilo ob nakupu!

## AVTOKLINIKA, d.o.o.

Novo mesto, Foersterjeva 10  
(pri Novoteksu v Bršljinu!)  
Tel.: 068/ 323-035

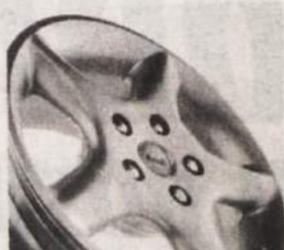
V našem servisu nudimo kvalitetne in hitre mehanične storitve na vseh tipih vozil po konkurenčnih cenah. Redno pa vam BREZPLAČNO zamenjamo pri nas kupljeno olje in oljne filtre, ki so vedno na zalogi.

Olja:

CASTROL VALVOLINE PROTON  
SVEČKE IN OLJNI FILTRI CHAMPION  
— NOVO! ROČNA AVTOPRALNICA —



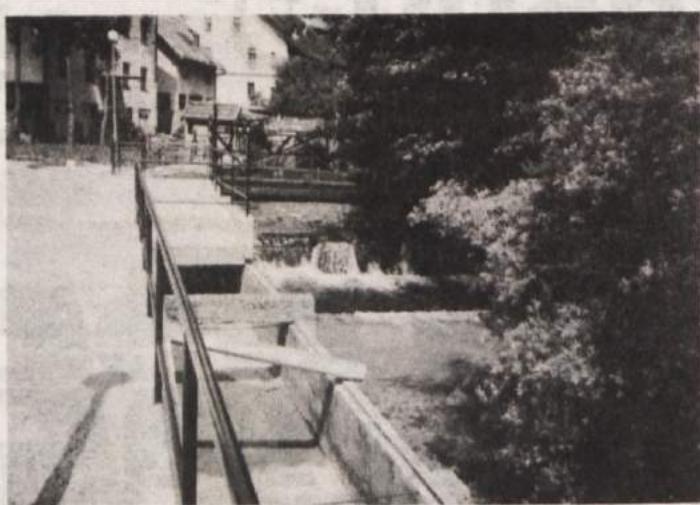
ALU PLATIŠČA



## Čabranka mora živeti naprej

Na mejni reki Čabranki že dve hrvaški elektrarni - Struga Čabranke občasno popolnoma suha in spominja na površino Lune - Smrt za ribe

- Na zadnji seji občinskega sveta v Osilnici, ki je bila 4. julija, je župan Anton Kovač poročal, da Hrvati načrtujejo poleg sedanjih dveh svojih malih elektrarn na Čabranki zgraditi še dve, in sicer eno nad tisto v Čabru in drugo pod sedanjem v Čabru. Zaradi tega je osilniška občina že naslovila opozorilo na pristojne državne organe v Sloveniji, ki so hrvaškemu zunanjemu ministrstvu poslali ustrezno noto in se torej zadeve rešujejo na meddržavnini ravni. To je potrebno tudi zato, ker ima Hrvaska v načrtu gradnjo večjih hidroelektrarn na Kolpi.



KANAL DO MALE ELEKTRARNE V ČABRU - Kanal, ki vodi ob strugi Čabranke do male elektrarne v Čabru, je bil tistega dne (30. junija) suh, ker mala elektrarna ni delala in torej niso odvzemali vode iz Čabranke. Pretok vode v strugi Čabranke je bil normalen. Sicer pa je elektrarna za živelj v Čabranki ne more biti usodna, saj je od jezu pa do elektrarne le dobrej 50 m in bi bilo po neodgovornem početju v sušnem obdobju suhe struge le dobrih 50 m.

najbolj zgovorno pričajo o stanju na mejni reki Čabranki. Hkrati pa sem za izjave zaprosil nekatere odgovorne za stanje na tej mejni reki. Odgovorili so tako:

DRAGUTIN VROUS, namestnik župana Čabra: "Še v Jugoslaviji smo dobro sodelovali s Slovenijo pri urejanju zadev ob meji, in menim, da je tudi zdaj to sodelovanje dobro, čeprav še ni najboljše. Naši, Hrvatska vodoprovreda, so pristojne v Sloveniji zaprosili za dovoljenje za gradnjo malih elektrarn, a sploh niso dobili odgovora. Zato smo upoštevali hrvatsko dovoljenje, ki smo ga dobili. Res pa je, da se v medprepubliških dogovorih ne ujemamo glede zahtev po obveznem pretoku vode v strugi Čabranke. Če se ne motim, so naše zahteve, naj bo minimalni pretok nekaj preko 30 sekundnih litrov, slovenski zahtevek pa je nekoliko strožji in znaša nekaj preko 40 sekundnih litrov.

Od zajetja pri mali elektrarni, zgrajeni leta 1991 pa do male elektrarne ni res preko dva km (suhe) struge, ampak le nekaj nad km. Za malo elektrarno v Čabru, za katero pišejo, da je bila zgrajena letos, pa to sploh ne drži, saj je ta centrala že zelo stara. Nov je le objekt elektrarne in lepše je urejena okolica, medtem ko je jez star, kanal za dovod vode do elektrarne je tudi star in prav tako most.

Sicer pa je Čabranka tako rečo naša, saj Slovenija skoraj nima naselij ob Čabranki. In ker je naša, smo mi tudi najbolj zainteresirani, da z njo dobro gospodarimo. Tako smo že zgradili na

• O načrtovani gradnji male elektrarne na Mirtovškem potoku v občini Osilnica pa je občina Osilnica zaprosila za mnenje Ministrstvo za okolje Slovenije. Na odgovor še čakajo. Prav na območju Mirtovškega potoka je namreč načrtovan gozdni rezervat, ki sega do tam z območja Kočevske Reke in občine Kočevje. V pripravi je namreč odlok za razglasitev gozdom s posebnim namenom oz. gozdni rezervat na Kočevskem in eden izmed teh gozdom sega tudi na območje Krempe, Bosljive Loke in Mirtovičev. Tudi osilniški občini in ljudem pa je v interesu, da naravn na tem območju ne bi napravili nepopravljive škode.



Čabranka podporne zidove v Čabru in pri Papežih. Vse to pa urejamo v skladu z dogovori meddržavne komisije in vodnih gospodarstev Slovenije in Hrvatske. Menim, da vedno lepo sodelujemo in se dogovarjam.

ANTON KOVAČ, župan občine Osilnica: "Zaradi gradenja na Čabranki smo že naslovili protest na naše zunanje ministrstvo, ki



zadevo rešuje... Na pritokih Čabranki iz Slovenije, Črnom potoku in Belci, delujejo dve mali elektrarni, tretja pa je načrtovana na potoku v Mirtovičih, a je zato potrebno dobiti soglasja. Kaj vel o teh elektrarnah, ki so vse na slovenskem ozemlju in torej ne zadevajo meddržavnih odnosov, pa drugi priložnosti."

VILI JANŠA, direktor enote Elektira v Kočevju: "Ni pošteno, kar počenjajo Hrvati. Energetske zmogljivosti Čabranki bi si moral deliti, saj je Čabranka mejna reka. Tudi za Čabranko kot za vsako drugo reko ali drug potok - bi moral veljati načelo,

da mora živeti naprej, se pravi, da ne bi smeli dovoljevati tolikšnega odvzema vode, da so ogrožene rive in drugi vodni živelji. Nas soglasje za gradnje na Čabranki nihče vprašal... Za malo elektrarno na Mirtovškem potoku pa je dano soglasje pod pogojem, da bodo cevi take debeline, da ne bo ostala struga pod zajetjem brez vode."

DARIJ KLJUN, medobčinski vodnogospodarski inšpektor iz Kočevja pa izjave ni mogel dano ker je bil na izpustu in ga doma obiskali kasneje.

Besedilo in foto: JOŽE PRIMC

## AVTOCENTER KRAŠNA



Servis in prodaja vozil RENAULT  
Škocjan 22

Tel.: 068/76-270, fax: 068/76-227

Delovni čas: 7.30 — 17. ure

- Celotna gama vozil Renault
- Popolne servisne storitve
- Originalni rezervni deli
- Kleparska in ličarska dela
- Menjava staro za novo
- Rabljena vozila
- Kredit do R+5
- Leasing



Svojemu avtomobilu privoščite najboljše  
IZPUŠNE CEVI



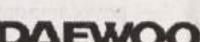
Ob potoku 10, Novo mesto, tel.: 068/322-643, 322-278  
fax: 068/323-585

## NOVO NOVO NOVO NOVO Športne izpušne cevi

## Avto-hit

d.o.o. Novo mesto, Podbevkova 4, tel./fax: 068/26-077, 341-300

Prodaja vozil in rezervnih delov - servis



Trgovina z rezervnimi deli FORD, DAEWOO in QUINTON HAZELL (za vozila OPEL, FORD, RENAULT itd.).

Zastopstvo za Slovenijo za AL-u platišča ATS, ALUSTAR in WLS.

## VIZITKA, KI BO NAREDILA VEČ KOT DOBER VTIS.

CADDY KOT KOMBI.



Kolikor želja, toliko možnosti.



Volkswagen —  
ko veš, kaj imaš.

Vaš pooblaščeni trgovec: in serviser:

### AVTOHIŠA BERUS

NOVO MESTO

Tel.: (068) 342-360, 25-098

### AC RADANOVIČ, BREŽICE, LEVSTIKOVA 3

Prodaja vozil: tel. 0608/61-065;

Servis in nadomestni deli: tel. 0608/61-273,  
fax: 0608/62-292

Prodaja SEAT vozil: tel. 0608/62-470

### WEISS AVTO, ČRНОМЕЛЈ,

NA GREBU 31

Prodaja in servis; tel./fax: 068/51-770

### AVTOHIŠA RANDLJ, KOČEVJE,

MAHOVNIK 2

Prodaja in servis; tel./fax: 061/851-488, 855-240

## OPEL

EINSIEDLER & CO d.o.o.

### POOBLAŠČENI PRODAJALEC IN SERVISER VOZIL OPEL

- prodaja novih vozil
- prodaja rabljenih vozil
- servis
- rezervni deli



Kolodvorska 45  
Črnomelj  
Tel.: 068/51-168, 53-139  
Fax: 068/51-168



Obrtniška 18

8210 Trebnje

Tel.: 068/45 700

Fax: 068/45 701



MICRA .. 16.990 DEM

ALMERA .. 22.990 DEM

ZELO UGODNI KREDITI 1-5 LET  
IN LEASING 3-5 LET



NISSAN



PRIMERA .. 33.990 DEM

MAXIMA .. 51.300 DEM

## NOVOTEHNA AUTOMOBIL

SALON CITROEN, tel.: 068/322-066  
SALON LADA, tel.: 068/321-570  
SALON ŠKODA, tel.: 068/322-006

Za takojšnjo dobavo:

VOZILA CITROEN

AX in ZX BREAK 5% popust

SAXO za takojšnjo dobavo

VOZILA LADA

NIVA 1.7 — popust v višini 48.000 SIT

VOZILA ŠKODA

FELICIA KOMBI, FELICIA 1.6 GLX — popust v  
višini 50.000 SIT

OB NAKUPU VAM BOMO PODARILI BOGAT DARILNI  
PAKET

## VOLVO



Novi VOLVO S40 vam s svojimi zmogljivostmi, opremo in vgrajeno varnostjo daje to, kar pričakujete od pravega prijatelja: da se nanj v vsakem trenutku lahko popolnoma zanete, tako kot na samega sebe!

## AVTOCENTER LUZAR, servis in prodaja vozil

Ivana Roba 27, Novo mesto, tel./fax: 068/341-543



## AVTOHIŠA Novo mesto

Servisno prodajni center d.o.o.  
Pod Trško goro 83, 8000 NOVO MESTO

### SAMO ŠE DO 15. 7. 1996 UGODNI KREDITNI POGOJI ZA R 5, TWINGO, IN CLIO

obresti od R + 5

Poslovilna »petka« BYE BYE podarja: radiokasetofon Philips 2 x 12 W, bočne zaščitne letve, tonirana stekla, kolesni pokrovi »MIRAMAS«, oblazinjenje »PLEIADE«

Obiščite nas v Ločni ali pokličite na telefon: 324-533, 323-533

## SPC TERZIN



### Servisno - prodajni center



Na zalogi vsi modeli avtomobilov PEUGEOT

Obrtniška ulica 20, Trebnje  
Tel./fax: 068/44-533

PORSCHE LEASING Vam pri pooblaščeni trgovski mreži za vozila AUDI nudi ugodne pogoje za nakup vozila na potrošniški kredit ali leasing.



Lepim karavanom je ime Audi A4 avant.

Audi



Prednost je v tehniki

Vaš pooblaščeni trgovec in serviser:

## AVTOHIŠA BERUS

NOVO MESTO

Tel.: (068) 342-360, 25-098

## AC RADANOVIČ, BREŽICE, LEVSTIKOVA 3

Prodaja vozil: tel. 0608/61-308;  
Servis in nadomestni deli: tel. 0608/61-273

# RECIPROKROČI KLAVSTROFOBIJI



Rp./

Nissan Almera  
D. com No. I Unicom  
S.i uporabla pp.

**KLAVSTROFOBIJA** (latinsko):  
odpor do premajhnih prostorov,  
še posebej do neudobnih avtomobilov  
in strah pred vsakovrstno utesnjenostjo.  
Bolezni znaki: kronična želja po  
sodobnem in dinamičnem avtomobilu.  
Največkrat se pojavlja pri razsodnih  
voznikih, ki cenijo varnost in udobje  
hkrati. Za preprečevanje in odpravljanje  
takšnih težav strokovnjaki predpisujejo  
učinkovito zdravilo **NISSAN ALMERA**.

Že od 22.990 DEM



Pooblaščeni zastopnik za Slovenijo: dr. primarij NISSAN ADRIA d.o.o., Slovenska 54, Ljubljana

Pooblaščeni splošni zdravniki za področje Slovenije:

- AVTONISS, Ljubljana, 061/159 7331 • KRULC, Moravče, 061/731143 • MORATTO, Tolmin, 065/81659
- VIDRIH, Otočec-Novo mesto, 068/75180 • ZIERER, Sevnica, 0608/81389 • LES, Ptuj, 062/771161
- KOS, Polzela, 063/701060 • AVTOHIŠA, Murska Sobota, 069/32209 • MG, Mut, 0602/61760
- FABJAN, Brnik, 065/57012 • PIŽEM, Domžale, 061/372333 • TRUNK, Ljubljana-Jelica, 061/342692
- AVTOSALON Kovinarska Vrhinka, 061/753842 • BARLOG Trebnje, 068/45700 • A&M FERK Maribor, 062/224478
- AVTO Močnik, Kranj-Britof, 064/242277 • VAŠ AUTO, Celje, 063/441160 • SALON NISSAN Lipnik, Velence, 063/893549 • AUTOCOMFORT, Nova Gorica - Solkan, 065/23274



## DEŽURNE TRGOVINE

- V soboto, 13. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:
- Novo mesto: od 7. do 19. ure: PC Ločna
  - od 7.30 do 21. ure: trgovina Anita pri gostišču Kos od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 8. do 13. ure: market Šaša, K Roku
  - od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma od 8. do 13. ure: trgovina Sabina, Mirana Jarca od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samoposrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: trgovina Brac, Smolenja vas od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Stopiče od 8. do 12. ure: market Perto, Stopiče od 8. do 12. ure: market Perko, Šentper od 8. do 12. ure: Urška, Uršna selja od 8. do 17. ure: trgovina Marks, Vavta vas od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Glavni trg od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
    - Straža: od 8. do 11. ure: Dolenjska Market
    - Šentjernej: od 8. do 11. ure: Market od 8. do 12. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjernej
    - Žužemberk: od 8. do 11.30: Market
    - Škocjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu
    - Trebnje: od 8. do 11. ure: Samoposrežba Blagovnica
    - Mirna: od 7.30 do 11. ure: Grc
    - Mokronog: od 8. do 11. ure: Samoposrežba
    - Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak
    - Semič: od 7.30 do 10. ure: Market
    - Metlika: od 7. do 21. ure: Prima
  - V nedeljo, 14. julija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:
  - Novo mesto: od 8. do 11. ure: Prodajalna Vodnjak, Samoposrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Ragovska, Market Drska, Market Krištanovka, Market Drska, Samoposrežba Šmihel, PC Ločna, Nakupovalni center

## UNICOM GROUP, d.o.o. Friskovec 6 1000 LJUBLJANA

išče **TRGOVSKEGA POTNIKA** za področje **Dolenjske** za prodajo izdelkov široke potrošnje. Delo obsega obisk znanih strank po terenu. Pogoji: lasten prevoz. Plačilo: po pogodbji. Inf. po tel. 061/132-40-90 vsak delovnik med 9.—15. uro.

## 90 LET GASILSKEGA DRUŠTVA BELA CERKEV

Bela Cerkev vabi v soboto, 13. julija, na proslavo 90-letnice društva.

Ob 18. uri bo mimohod gasilcev, zatem razvite praporja in podelitev priznanj. Slovesnost bo spremjal kulturni program. Po končani proslavi bo vrtna veselica s srečelovom. Za zabavo bo skrbel ansambel bratov POLJANŠEK iz Kamnika.



## TATVINA

TREBNJE - Med 21. in 26. junijem je neznan storilec iz pritličja stanovanjskega bloka v Trebnjem odpeljal gorsko kolo. Lastnika S.G. je oškodoval za 25 tisoč tolarjev.



Iskrena hvala vsem, ki postojite ob njenem preranem grobu, jima prižigate sveče in ju imate v lepem spominu.

Neutolažljivi: vsi njuni najdražji

## SLAVKO ml. in SLAVKO KOCJAN

iz Podgorja pri Pišecah

## NARAVNO SREDSTVO ZA GNOJENJE IN APNENJE TLA



Vitacel  
Enota Krško  
tel.: (0608) 21 110  
(0608) 21 210  
faks: (0608) 22 802

Na trgu se je pojavilo novo naravno gnojilo — **LUBEX** — proizvajalca Vitacel, d.d., Ljubljana, ki hkrati gnoji in apni tla. Nastane s sežigom smrekovega in bukovega lubja in je po značilnostih podoben lesnemu pepelu. Za tega vemo, da so ga že naši predniki znali koristno uporabiti kot gnojilo. Vsebuje 1%  $P_{2}O_5$ , 4%  $K_2O$ , 38%  $CaO$ , 4%  $MgO$  in 6 mikrohranil (B, Fe, Mn, Na, Cu, Zn). Lubex ima fiziološko balzino delovanje (pH:12), vsebuje veliko Ca in nekaj drugih alkalijskih kovin, zato tudi uspešno apni tla. V tleh deluje hitro.

V poljskih poskusih z Lubexom na kislih tleh (pH:3,9) se je pridelek povečal za 30 odstotkov pri silačni koruzi in za 86 odstotkov pri poznam zelenju. Zelje je velik porabnik kalcija.

### Prednosti uporabe gnojila LUBEX:

- dosežemo večje pridelke
- povečamo rodovitnost tal
- uravnavamo reakcijo tal (zmanjšujemo kislost tal)
- povečamo dostopnost hrani v tleh za rastline
- izboljšamo strukturo tal (rahljamo tla)

Prednost Lubexa pred drugimi sredstvi za apnjeno tal je, da vsebuje poleg Ca in Mg tudi druga makro in mikrohranila, ki jih rastlina nujno potrebuje za rast in razvoj. Z uporabo Lubexa se nam ustrezno, glede na kemično analizo tal in kulturno rastlino, ki jo gojimo, zmanjša potreba po gnojenju z drugimi gnojili oziroma nam teh sploh ni treba uporabljati. Uporabiti moramo le dušikovo gnojilo za dognojevanje.

Po ugodni ceni lahko dobite Lubex, pakiran v vreče jumbo (približno 650 kg), na voljo pa so tudi manjši odmerki v vrečah po 35 kg in 6 kg.

## DOLENJSKI LIST

### ZAHVALA

V 74. letu nas je nepričakovano zapustil dragi oče, stari oče, brat in tast

## ANTON ŠKOF

iz Dragomlje vasi 7

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo za nesobično pomem vaščanom, sorodnikom in vsem, ki ste bili z nami v težkih trenutkih, darovali vence in cvetje ter pokojnika pospremili na zadnji poti. Lepa hvala g. Župančiču in g. Zuglu za besede slovesa, pevkam z Otočca, g. Jerini za zigrano žalostinko, gasilcem za spremstvo in g. župniku za opravljen obred.

Vsi njegovi

### V SPOMIN

Sonec vajin dom obseva,  
žarek išče vajin obraz,  
dnevi žalostno minevajo,  
ker vidva sta šla od nas.  
V naših srcih vedno živita,  
zato nas pot vodi tja, kjer mirno spita.  
Tam luč ljubezni večna gori  
in naša ljubezen z vama živi.

8. julija je minilo žalostno leto oz. 7 let, odkar sta nas tragično zapustila ljubi mož, očka, sin, brat in stric ter mož, oče in stari oče

## SLAVKO ml. in SLAVKO KOCJAN

iz Podgorja pri Pišecah



Brezplačne osmrtnice na  
radiu KRKA lahko naročite  
po tel. 068/341-160,  
341-150 vsak dan  
od 8. do 20. ure.

**Vse, kar želite izvedeti o sebi in svoji prihodnosti.**  
Zaupajte najboljšim!  
**090/41-29**  
**090/42-38**

• Le kadar zmagata obe stranki  
hkrati, se v politiki vzpostavi  
ravnotežje. (Petan)

• Na lastne oči sem videl, da so  
ljudje odhajali k Kučanu kot  
antikučanovci, nazaj pa so pri-  
hajali kot kučanovci. (Slinnik)

### V SPOMIN



Ko tragično smo prejeli vest,  
smo mislili, da to ni res.  
da življenje mlado si končal,  
ga kruti vodi daroval.

Solza, žalost, bolečina te zbudila ni,  
ostala nam je v srcu bolečina, ki hudo boli.

15. julija mineva dve leti boleče žalosti, odkar nas je v cvetu mladosti tako tragično zapustil naš ljubi in ne-pozabni sinek, bratec, vnuk in bratranec

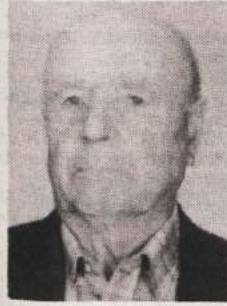
### SEBASTIJAN KUMP

Vaška cesta 16, Uršna sela

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prinašate cvetje, prižigate sveče in postojite ob njegovem prernem grobu.

Žalujoci: vsi njegovi

### ZAHVALA



Hvala Vam, dragi oče, za vse,  
kar so za nas naredile  
vaše dobre roke,  
zdaj k mami ste odšli,  
da bi z njimi srečni bili.

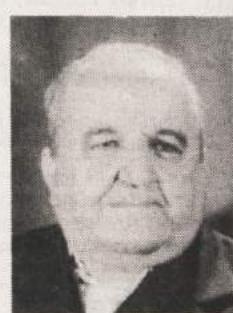
V 83. letu starosti nas je nenadoma  
zapustil naš dragi oče, stari oče in  
stric

### MARTIN ŽAGAR

iz Grobelj 49 pri Šentjerneju

Mnogo več kot besede zahvale smo dolžni sorodnikom, so-sedom ter prijateljem, ki ste se prišli posloviti od našega očeta in mu prinesli toliko cvetja in sveč, darovali za sv. maše ter denarno pomoč, nas tolažili in nam izražali sožalje. Posebna hvala Jožici, Zdravku, Anici, Slavici ter Anici iz Litije, gospodu župniku za lepe besede in opravljen obred, pi-halnemu orkestru iz Šentjerneja, cerkvenemu moškemu zboru ter Janiju za zaigrano Tišino. Hvala tudi sodelavcem in sodelavkam Mercatorja Dolenjska, p.e. skladisce, po-djetjema PEMS ter AREX. Vsem hvala!

Žalujoci: vsi njegovi



### ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu,  
le tiko k njemu pristopite,  
spomnite se, kako trpel sem,  
in večni mir mi zaželite.

V 76. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil dobrì oče, stari oče, tast in stric

### FRANC BARTOL

iz Žlebeja 11 v Novem mestu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala gospodu proštu za lepo opravljen obred, pevcom za zapete žalostinke ter sodelavcem Radia Novomesto-Studio D, Knjigovodstva in davčnega svetovanja Prijatelj iz Novega mesta in GP TMS, d.o.o., Straža. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: hčerki Fanika in Joži ter sin Franci z družinami in ostalo sorodstvo



### ZAHVALA

Pomlad bo na tvoj vrt prišla,  
čakala bo, da prideš ti,  
usedla se na rosna tla  
in jokala, ker tebe ni...

V 67. letu nas je nenadoma zapustil  
naš dragi mož, ata, stari ata, brat,  
tast in stric

### JOŽEF PINTERIČ

iz Šegove 8, Novo mesto

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, so-sedom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje, darovalo cvetje in sveče ter vsem, ki ste pokojnega pospremili na njegovu zadnji poti. Posebna zahvala stanovalcem bloka Šegova 8, govorniku kolektiva Petrol za poslovilne besede, g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred in pevcom za zapete žalostinke. Hvala vsem, ki ste ga imeli radi!

Žalujoci: žena Lojzka, hčerka Slavka in sin Jože z družinama, sestra Pepca in ostali sorodniki

**INTARA**  
BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA D.D.

- odkupimo delnice PETROLA, KRKE in PIVOVARNE LAŠKO
- trgujemo z delnicami TERM ČATEŽA, LISCE, MERCATORJA, KOLINSKE, PINUSA in SLOVENIJALESA na Ljubljanski borzi

### INTARA. PRAVA IZBIRA

Telefon: (061) 137-73-73, 137-74-74, 137-75-75, 173-44-44

Fax: (061) 173-44-80



### ZAHVALA

V 87. letu nas je zapustila

### AMALIJA ZUPANČIČ

iz Trebnjega, Stari trg 22

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, posebno Mlakarjevim, Galetovim in Blaznikovim, g. kaplanu za lepo opravljen obred, pevcom, darovalcem cvetja, sveč in vsem, ki so pokojno spremljali na njeni zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni



### ZAHVALA

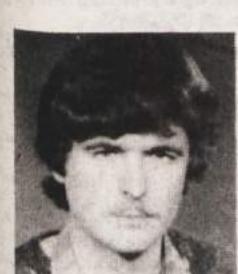
V 86. letu starosti nas je zapustila  
draha mama, sestra in tašča

### TEREZIJA ŠILC

z Vranovič

Ob boleči izgubi naše drage mame se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, so-sedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, pokojni darovali vence, cvetje, sveče ter jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Hvala osebju Doma starejših občanov Črnomelj, g. župniku za lepo opravljen obred, pevkom ter govornici Matejki za lepe poslovilne besede.

Žalujoci: Rezka, Albina in Dragica z družinami ter ostalo sorodstvo



### V SPOMIN

### TOMČEVIMA

iz Nove Loke 28, Črnomelj

8. julija je minilo 10 žalostnih let od tragične smrti dragega in nepozabnega sina, brata in strica Antona ml., dipl. ing. el., in istega dne 8 let od smrti dragega moža, očeta, dedka in tasta Antona st., avtomehanika v pokojnu, ki ju je kruta usoda mnogo prezgodaj iztrgala iz naše sredine. Hvala vsem, ki ste ju ohranili v lepem spominu in postojite ob njunem prernem grobu.

Žalujoci: vsi njuni najdražji



### ZAHVALA

Ne moremo delati velikih stvari,  
delamo lahko le majhne stvari z  
veliko ljubeznijo.  
(mati Terezija)

Po daljši bolezni nas je v 85. letu zapustila naša draga mama, stara mama in teta

### MARIJA GRAHEK

roj. Kočevar

iz Ulice Mirana Jarca 7, Novo mesto

Ob boleči izgubi naše drage mame se zahvaljujemo sorodnikom, so-sedom in znancem za pisne in ustne izraze sožalja, za darovano cvetje, sveče in darovane svete maše. Posebno zahvalo izrekamo g. proštu Lapu za lepo opravljen pogrebni obred in za lepe besede slovesa, g. župniku Cirilu Plešcu za vse obiske na domu in opravljenog pogrebno mašo. Hvala tudi šmihelskim pevcom in za zaigrano Tišino ter vsem za številno spremstvo na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni



### ZAHVALA

V ozki jami si zakrita,  
grob tvoj s cvetjem je odet,  
z Bogom, srce plemenito  
več ne bo te videl svet.

V 20. letu starosti nas je v tragični nesreči zapustila in zaspala večni sen  
naša ljuba žena, hčerka, sestra in vnučinja

### MATEJA GAL

roj. Bregar

iz Močvirja pri Bučki

Ob boleči in nepričakovani izgubi naše drage Mateje se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste bili v teh težkih trenutkih z nami, nam izrazili sožalje in jo pospremili na njeni prerani zadnji poti, ji darovali cvetje, sveče in sv. maše. Še posebna zahvala sodelavcem trgovine Mavrica, delavcem Revoza, Petrola, delavcem podjetja Praznik, gospodu župniku za lepo opravljen obred, sošolcem iz osnovne šole Škocjan in trgovske šole Novo mesto, trem govornikom za besede slovesa, vaščanom in vsem prijateljem.

Žalujoci: mož Zdravko, mami, ati, sestra Marta, stari ata in obe stari mami in vsi, ki so jo imeli radi



### ZAHVALA

Vsi bodo dosegli svoj cilj,  
le jaz ga ne bom dosegel,  
ognja prepoln. poln sil,  
neizrabljen k pokoju bom legel.

Bilo je 39 pomlad in v tem poletju, ko dozorevajo klasi, si odložil vse skrbi. Ugasnila je luč in stopil si v poslednji tih brod večnih sanj. Tvoj cilj je izpoljen, pot je končana, konec je upov in hrepnenja. Poslednja pesem, dragi

### JOŽEUREK

iz Drenovca na Bizeljskem

V tih žalosti vsi njegovi

## tedenski koledar

Četrtek, 11. julija - Olga  
Petek, 12. julija - Mohar  
Sobota, 13. julija - Evgen  
Nedelja, 14. julija - Franc  
Ponedeljek, 15. julija - Vladimir  
Torek, 16. julija - Marija  
Sreda, 17. julija - Aleš  
**LUNINE MENE**  
15. julija ob 18.15 - mlaj

## kino

**BREŽICE:** Od 11.7. do 13.7. (ob 19. uri), 14.7. (ob 19. in 21. uri) ter 15.7. (ob 21. uri) ameriški srljivi film Porotnica. Od 11. do 13.7. (ob 21. uri) zgodovinska drama Škratno znamenje. 17.7. (ob 21. uri) akcijski film Kritična točka.

## kmetijski stroji

**VEČ SAMONAKLADALK** Sip, puhalnikov in drugo kmetijsko mehanizacijo prodam. ☎ (069)57-193. 7548  
**KOSILNICO** Mertelz za traktor Zetor, kultivator in ostrešje za hišo prodam. ☎ (068)40-005. 7551

**VRTNO** samohodno kosilnico Alpina prodam za 15.000 SIT. ☎ (068)22-668. 7551

**KOMBAJNA DOMINATOR** 86 in Kompakt 25, balirki Welger in Class, pajka in samonakladalko prodam. ☎ (068)75-411 ali (069)645-304. 7558

**TRAKTOR ZETOR** 4552 in BCS D prodam. ☎ (068)87-529. 7587

**VRTNO KOSILNICO** Alpina, greben 80, spredaj, prodam. ☎ (061)721-918. 7587

**PREVOZNO MLATILNICO** s popolnim čiščenjem prodam. ☎ (068)89-050. 7581

**TRAKTOR** Univerzal 45, star 4 leta, ugodno prodam. ☎ (068)44-525, zvečer.

**SAMONAKLADALKO** Senator, 17 m3, novo, prodam 20% ceneje in oddam mlatičnico s popolnim čiščenjem. ☎ (068)78-412. 7587

**UNIMOG** z rezervnimi deli prodam ali menjam za terensko vozilo ali osebni avto. ☎ (0608)82-831. 7584

**GUMI VOZ**, 15 col, dobro ohranjen, prodam za 300 DEM. ☎ (068)45-193.

**TRAKTOR ZETOR** 7245, letnik 1992, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)42-274. 7587

**TRAKTOR ZETOR** 6211, letnik 1986, 1525 delovnih ur, prodam. ☎ (068)41-074. 7587

**DOBRO OHRANJEN** trosilec gnoja Tajfun in obračalnik Sip 220 prodam. ☎ (068)76-178. 7587

**KOMBAJN** Fahr M 900, v dobrem stanju, in harmoniko Melodija, fajtonarico be, es, as, staro 4 leta, prodam. ☎ (068)76-300. 7589

**ZAMENJAM** samonakladalno priklico Mengeli in kosilnico Gorenje Mutta govedo ali vino. ☎ (068)42-527.

**TRAKTOR UNIVERZAL** 55 DTC, pogon na 4 kolesa, 700 ur, prodam. ☎ (068)31-982. 7589

**KMETIJSKI CENTER** Lah, Komenida, ☎ (061)841-022 ali (0609)611-190. 7589

**PLUG POSAVEC**, 10 col, malo rabljen, prodam. ☎ (068)49-715. 7587

## kupim

**BETONSKI MEŠALEC** Sigmat Breštanica kupim. ☎ (068)89-528. 7714

**STAREJŠE IGRACKE** od kinder jajčki kupim. ☎ (068)73-546. 7722

**BIKCA**, starega 10 dni, kupim. ☎ (068)85-733. 7791

## motorna vozila

**PASSAT KARAVAN** 2.0 GL, syncro, letnik 1993, prodam ali zamenjam. Možnost kredita ali leasinga. ☎ (068)341-948 ali 324-523. 7468

**DOLENJSKI LIST**

**IZDAJATELJ:** Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja. **UREDNIŠTVO:** Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušić Gornik, Tanja Gazvoda, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Sveti, Martin Lazar, Milan Markelj (urednik Priloge), Lidiya Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.

**IZHAJA** ob četrtih. Cena posamezne številke 180 tolarjev; naročnina za 1. polletje 4.680 tolarjev, za upokojence 4.212 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 18.720 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.

**OGLASI:** 1 cm v enem stolpcu za ekonomski oglase 2.500 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 5.000 tolarjev; za razpisne, licitacije ipd. 3.000 tolarjev. Za nenaročnike mali oglasi do deset besed 1.600 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 160 tolarjev; za pravne osebe 1 cm maleda oglasa 2.500 tolarjev.

**ŽIRO RAČUN** pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).

**NASLOV:** Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.

**Telefoni:** uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomsko propagando, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi, osmrtnice in zahvale 324-006; telefax (068)322-898.

Elektronska pošta: dl@insert.si Internet http://www.insert.si/dlist Naročenih rokopisov, fotografij in disket ne vracamo. Na podlagi mnenja (st. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.

Računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Prejem in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

**ČRNOMELJ:** 12.7. (ob 21. uri) in 13.7. (ob 19. in 21. uri) ameriška komedija Ptičja kletka. 14.7. (ob 19. in 21. uri) ameriški srljivi film Porotnica.

**KOSTANJEVICA:** 13.7. (ob 20. uri) film Nekoč in zdaj. 14.7. (ob 20. uri) komedija Stare sablje, II. 17.7. (ob 20. uri) film Posnemovalec.

**KRŠKO:** 14.7. (ob 18. uri) ameriški film Dvanajst opic.

**METELKA:** 12.7. (ob 21. uri) ameriški srljivi film Porotnica. 14.7. (ob 10., 19. in 21. uri) ameriška komedija Ptičja kletka.

**NOV MESTO:** Od 11. do 14.7. (ob 19.30) in od 15. do 17.7. (ob 21.30) komedija Oče moje neveste 2. Od 11. do 14.7. (ob 21.30) in od 15. do 17.7. (ob 19.30) romantična melodrama Cvet moje mladosti.

**ŠENTJERNEJ:** 12.7. (ob 20. uri) komedija Stare sablje, II.

**UNO** 45, letnik 88, prva barva, lepo ohranjen, reg. 6/5-97, prodam. ☎ 0609/637-568.

**MOTOR PIAGGIO**, 90 ccm ugodno prodam. ☎ 068/321-695.

**VW PASSAT**, starejši letnik, dobro ohranjen, registriran do konca aprila 1997, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-475.

**ŠKODA FAVORIT** 135 SL, letnik 1992, registrirano do decembra, ter teliko, staro 8 tednov, sivko, prodam. ☎ (068)65-694. 7552

**CITROEN BX 15 RE**, letnik 12/88, zelo dobro ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimske gumi, registriran do 8/96, prodam za 7200 DEM. ☎ (068)321-276, popoldan.

**JUGO KORAL** 55, registriran do 6/97, prodam. ☎ (068)78-109. 7556

**MOTOR ZA GOLF** I.3.B, letnik 1991, z dokumenti, po delih, prodam. ☎ (068)341-426. 7558

**R 4 GTL**, letnik 1988, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)27-180. 7569

**R 4**, letnik 1986, prodam. ☎ (068)83-680. 7569

**R 4 GTL**, letnik 1987, registriran do 1.3.97, CZ, lepo ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimske gume, registriran do 8/96, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-140. 7568

**R 4 GTL**, letnik 1987, registriran do 6/97, prodam. ☎ (068)78-109. 7556

**MOTOR ZA GOLF** I.3.B, letnik 1991, z dokumenti, po delih, prodam. ☎ (068)341-426. 7558

**R 4 GTL**, letnik 1988, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)27-180. 7569

**R 4**, letnik 1986, prodam. ☎ (068)83-680. 7569

**R 4 GTL**, letnik 1987, registriran do 1.3.97, CZ, lepo ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimske gume, registriran do 8/96, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-140. 7568

**R 4 GTL**, letnik 1987, registriran do 1.3.97, CZ, lepo ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimske gume, registriran do 8/96, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-140. 7568

**R 4 GTL**, letnik 1987, registriran do 1.3.97, CZ, lepo ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimske gume, registriran do 8/96, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-140. 7568

**R 4 GTL**, letnik 1987, registriran do 1.3.97, CZ, lepo ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimske gume, registriran do 8/96, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-140. 7568

**R 4 GTL**, letnik 1987, registriran do 1.3.97, CZ, lepo ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimske gume, registriran do 8/96, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-140. 7568

**R 4 GTL**, letnik 1987, registriran do 1.3.97, CZ, lepo ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimske gume, registriran do 8/96, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-140. 7568

**R 4 GTL**, letnik 1987, registriran do 1.3.97, CZ, lepo ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimske gume, registriran do 8/96, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-140. 7568

**R 4 GTL**, letnik 1987, registriran do 1.3.97, CZ, lepo ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimske gume, registriran do 8/96, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-140. 7568

**R 4 GTL**, letnik 1987, registriran do 1.3.97, CZ, lepo ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimske gume, registriran do 8/96, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-140. 7568

**R 4 GTL**, letnik 1987, registriran do 1.3.97, CZ, lepo ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimske gume, registriran do 8/96, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-140. 7568

**R 4 GTL**, letnik 1987, registriran do 1.3.97, CZ, lepo ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimske gume, registriran do 8/96, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-140. 7568

**R 4 GTL**, letnik 1987, registriran do 1.3.97, CZ, lepo ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimske gume, registriran do 8/96, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-140. 7568

**R 4 GTL**, letnik 1987, registriran do 1.3.97, CZ, lepo ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimske gume, registriran do 8/96, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-140. 7568

**R 4 GTL**, letnik 1987, registriran do 1.3.97, CZ, lepo ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimske gume, registriran do 8/96, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-140. 7568

**R 4 GTL**, letnik 1987, registriran do 1.3.97, CZ, lepo ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimske gume, registriran do 8/96, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-140. 7568

**R 4 GTL**, letnik 1987, registriran do 1.3.97, CZ, lepo ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimske gume, registriran do 8/96, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-140. 7568

**R 4 GTL**, letnik 1987, registriran do 1.3.97, CZ, lepo ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimske gume, registriran do 8/96, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-140. 7568

**R 4 GTL**, letnik 1987, registriran do 1.3.97, CZ, lepo ohranjen, rdeč, avtoradio, 2 zimske gume, registriran do 8/96, prodam za 2200 DEM. ☎ (068)78-140. 7568

**DOBROSRČNA UPOKOJENKA** na vso oskrbo starejši osebi s hišo. Šifra: **DEDOVANJE..** 7693  
**APARTMA** v Medulinu pri Pulu, 3 in 1, oddam po 50DEM/dan. **(068)47-192,** zvezčer. **7705**  
**POMOČ**, prevoz, dostava starejšim! Kličite na **(068)21-782.** **7748**  
**VVARSTVO** vzamem otroke, prodam pa perzijsko muco in Giulietto 1.6. **(068)25-369.** **7771**  
**FOTO LUJO** vam nudi vse fotografiske usluge v color in črno-beli tehniki. Obratujemo v neposredni bližini PC Mercator na Kandžiški 25, od 8. do 18. ure vsak dan. Parkirni prostor zagotovljeno. **7772**

## službo dobi

**REDNO ZAPOSЛИMO** natakarico v Harley baru. Možnost stanovanja. **(069)621-890.** **7583**  
**VODJO** poslovne enote v Novem mestu, s 6-mesečnim poskusnim delom, takoj zaposlimo. Pogoji: izobrazba (najmanj V. stopnja) ustrezne smeri, delovne izkušnje, izpit B-kategorije, slovensko državljanstvo, ženska ali moški. Prijave sprejemamo na telefon: (063)851-806. **7640**  
**REDNO** ali honorarno zaposlimo voznika inštruktorja B-kategorija. **(068)25-630, popoldan.** **7667**  
**PRIPRAVNICO** gostinske smeri za poslim. **(068)65-194 ali (0609)643-707.**

**GOSTIŠE HENČKOV DOM**  
 • Dušan Prašnikar •  
  
 TEL: 068/23-770  
**Delovni čas**  
 Od torka do petka: od 14. - 23. ure  
 Soba in nedelja: od 12. - 24. ure  
 Ponedeljek: zaprto  
 Sprejemamo zaključene družbe, razne skupine, poroke...  
 Vsako soboto ples  
 z ansambлом  
**SANDIJA POVŠETA**

**V REDNO** delovno razmerje sprejmemo delavca lesne storce. Mizarstvo Miklič, Šranga 43, Mirna Peč. **7717**  
**KUHAR** zaposli gostilna in picerija v Novem mestu. Delo je izmenško, nedelje proste. **(068)342-781 ali (0609)637-352.** **7727**  
**GOSTILNA JAVORNIK** na Rakovniku zaposli pridnega in komunikativnega natakarja ali natakarico. **(068)47-178.** **7757**

## stanovanja

**STAREJŠA GOSPA** najame garsonijo ali stanovanje. **(061)343-823.** **7592**  
**GARSONJERO** v Novem mestu kučim. **(061)770-016.** **7618**  
**ENOSOBNO STANOVANJE** v Novem mestu oddam. **(068)85-971.**

**ENOSOBNO STANOVANJE** ali stanovanje hišo v okolici Šentrupertu s trimenim predplačilom najamem. **(0608) 64-534.** **7648**

**V KRŠKEM** prodam dveinpolobno stanovanje, 70 m<sup>2</sup>, Ck, telefon, balkon, takoj vseljivo. Cena 65.000 DEM. **(0608)32-660 ali 31-796.** **7679**

**DVOSOBNO STANOVANJE** v Bršljinu prodam. **(068)22-370.** **7681**

**STANOVANJE** v Sevnici, dvosobno, CK, telefon, nasproti Zdravstvenega doma, zamenjam za stanovanje ali hišo na Senovem ali v okolici. **(0608)41-211.** **7744**

**V NOVEM MESTU** oddamo v najem opremljeno sobo. **(068)23-683.** **7773**

## zahvale

VSEM, ki ste nam prisločili na pomoč in nam pomagali, ko nas je prizadela naravna nesreča, se najtoplje zahvaljujemo. Posebna zahvala pa velja vsem kramanom in požrtvovanim gasilcem. Hvala na družina Markovič, Gorenje Polje.

**RADIO**  
 104.5 105.9  
  
 107.3 107.5  
 91.2  
**OGNJIŠČE**

**PLAVA LAGUNA**  
**POREČ**  
**HOTELI - APARTMAJI - KAMPI**  
**POČITNICE V OBJEKTIH PLAVE LAGUNE NISO DRAGE!**

### CENE POLPENZIONA V NEKATERIH OBJEKTIH B KATEGORIJE:

Paviljoni Bellevue	40 DEM
Hotel Turist	43 DEM
Hotel Lotos Lila	46 DEM
Hotel Delfin in Albatros	53 DEM

### POPUSTI ZA OTROKE DO 12. LETA STAROSTI DO 50%!

### DNEVNI NAJEM APARTMAJEV:

Citadela (2 osebi)	76 DEM
Bellevue (3 osebi)	86 DEM
Astra (4 osebi)	113 DEM
Vile Špadiči (6 oseb)	136 DEM

### NOVO V 1996. LETU!

### • BAZENI V KAMPIH:

ULIKA (naturist), ZELENA LAGUNA IN BIJELA UVALA!

### • NIŽJE CENE PIJAČ IN A LA CARTE HRANE!

### • OBNOVLJENI HOTEL ZORNA!

### INFORMACIJE:

Agencija Vašega zaupanja, ali pa:  
**PLAVA LAGUNA, POREČ**

Tel.: **00385/52/410-101, 410-202**

Fax: **451-044**

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov:  
**Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212.**  
 Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtkih sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

## Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: \_\_\_\_\_

Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): \_\_\_\_\_

Pošta: \_\_\_\_\_

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisменно odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.

Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu:

1996.

Kraj: \_\_\_\_\_

Datum: \_\_\_\_\_

Podpis: \_\_\_\_\_

Na podlagi pooblastila RS Ministrstva za šolstvo in šport, Ljubljana, ter po Sklepu Vlade Republike Slovenije razpisuje Projekt MR inženiring, d.d., Maribor, **dne 29. 7. 1996 ob 11. uri** v prostorij DIJAŠKEGA DOMA BREŽICE, Brežice, Trg izgnancev

## JAVNO DRAŽBO

za prodajo nepremičnin RS Ministrstva za šolstvo in šport: objekta DOM UČENCEV GIMNAZIJE BREŽICE v Brežicah, Trg izgnancev 12a, objekta A in B, brez prostorov knjižnice, ter objekt C v izmeri bruto 3404,11 m<sup>2</sup>, 137 v naravi stan. stavba v izmeri 1391 m<sup>2</sup>, parc. št. 138/1 v naravi zelenica v izmeri 7158 m<sup>2</sup>, parc. št. 138/2 v naravi zelenica v izmeri 75 m<sup>2</sup>, parc. št. 140, v naravi nerodovitno v izmeri 10 m<sup>2</sup> in parc. št. 141 v naravi nerodovitno v izmeri 15 m<sup>2</sup>, vse prip. k v. št. 132, k.o. Brežice, po izklicni ceni 419.137.803,00 SIT.

Prevzem nepremičnine je po plačilu celotne kupnine, Dom učencev je deloma zaseden.

Navedena nepremičnina je na ogled po predhodnem dogovoru z ravnateljem g. Martinom Soškom, tel. 0608/61162, ali Projektom MR inženiring, d.d., Maribor, tel. 062/227161.

Na javni dražbi lahko sodelujejo fizične osebe, ki se bodo izkazale s potrdilom o državljanstvu R Slovenije, in pravne osebe, ki se bodo izkazale z izpiskom iz sodnega registra ter pooblastilom za pooblaščenca.

Hkrati s temi pogoji mora vsak, ki želi na dražbi sodelovati, plačati 10-odst. varščino od izklicne cene za nepremičnino.

Varščina se plača na žiro račun pooblaščenca 51800-601-10612 ali se položi pred dražbo na blagajni podjetja. Neuspešemu dražitelju se vrne varščina v roku 3 dni brezpostreno, uspešemu pa se vračuna v kupnino. Če varščino vplača samo en dražitelj, je dolžan skleniti kupoprodajno pogodbo za nakup nepremičnine, za katero je kandidiral po pogojih tega razpisa.

Uspeli dražitelj je dolžan podpisati kupoprodajno pogodbo v roku 5 dni po dražbi, kupnino pa plačati v roku 30 dni po dražbi, v nasprotnem primeru lahko prodajalec razpiše ponovno dražbo in zadrži varščino.

Vse navedene nepremičnine se prodajajo po načelu videno — kupljeno. Prometni davek in stroški prenosa lastništva bremenijo kupca.

Dodatne informacije v zvezi z objektom in zasedenostjo leta dobite po tel. 062/227-161.

## 5-dnevni

## paket

(nedelja – petek)

### HOTEL AJDA

**37.665,00 SIT**

### HOTEL TERMAL

**31.720,00 SIT**

### TUR. NASELJE

**25.950,00 SIT**

**ZDRAVILIŠČE MORAVSKE TOPLICE**



### Popusti za otroke:

od 2. leta (bivanje in hrana) gratis  
 od 3. leta do 7. leta 50%  
 od 7. leta do 14. leta 30%

**INFORMACIJE IN REZERVACIJE:** **Zdravilišče Moravske Toplice**  
 Telefon: 069/48-210, 48-106  
 Fax: 069/48-607

### Srednja kmetijska šola Grm Novo mesto

### Sevno na Trški gori 13, Novo mesto

razpisuje za šolsko leto 1996/97

naslednja prosta delovna mesta:

- profesorja slovenskega jezika za nedoločen čas
- profesorja slovenskega in nemškega jezika za nedoločen čas
- profesorja angleškega in nemškega jezika za določen čas
- profesorja matematike za nedoločen čas
- profesorja matematike in računalništva za nedoločen čas
- profesorja matematike in fizike za določen čas
- profesorja geografije, družbenih znanj in družboslovja za polovičen delovni čas

(pogoj: profesor geografije in zgodovine), za določen čas Začetek dela na razpisana delovna mesta je 2.9.1996, s 3-mesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov šole v 15-ih dneh po objavi razpisa. Prijavljene kandidate bomo o izbiri pisno obvestili v 8-ih dneh po izteku roka za prijavo.

**PRIMA**  
 Zavarovalna družba d.d.

Smo mlada in uspešna zavarovalna družba, ki išče nove sodelavce.

Vabimo vas, da se prijavite za

### SODELAVALCA NA TERENU – ZASTOPNIKA

na področju

Dolenjske

Pogoji:

- veselje do dela na terenu
- lastno prevozno sredstvo
- urejenost in komunikativnost

Nastop dela:

- takoj

Vašo prošnjo z življenjepisom pričakujemo do 22.7.1996 na naslov: PRIMA, Zavarovalna družba, d.d., Gregorčičeva 39, 2000 Maribor.

Odgovorili vam bomo v roku 14 dni.

**kobra**  
 Podoblačen zastopnik za  
 svetovanje, montažo in  
 servis mobilnih  
 telefona  
 ŠMARJE 13, 68310 ŠENTJERNEJ  
 tel.: 068/81-118, fax: 068/81-119  
 PE: Novo mesto  
 Ljubljanska 27 - BTC  
 tel.: 068/323-000

## DOLENJSKI LIST

**VI NAM – MI VAM**  
 oglas na kratko s pošto  
 po **068/323-610 ali 0609/623-116**

odmevno objavo v  
**DOLENJSKEM LISTU**

### ART računalniki

### Metlika

- nova avtobusna postaja –

# PORTRET TEGA TEDNA

## Ignac Škoda



malo in sam pravi, da je napred v teh letih opazen. "Tako kar se tiče članov ansambla, saj nas je že 65, kot glede starosti. Godba je zelo pomljajena, čeprav še vedno igra mož, ki je v njej od samega začetka, imamo pa tudi desetletnega glasbenika. Prav gotovo pa je za uspeh najbolj zasljen naš kapeljan Igor Teršar, ki ve kako je treba delati s tako številno zasedbo." Kljub spremembam je to še vedno godba, ki ohranja 70-letno tradicijo in paraadno dejavnost, kar pomeni, da je poudarek na nastopih zunaj, odvajajo pa se po pogrebno-koračniškega stila. Zadnja leta se lojevajo tudi moderne plesne glasbe, še vedno pa ostajajo zvezsti resnim v slovenskih narodnih melodijah. Gleda na to, da v glavnem igrajo zunaj, Ignac meni, da bi nekdo moral bolj za zavzeto skrbeti za njihovo koreografijo, za zdaj pa jih na njihovih nastopih pogost spremljajo Trebanjske mažoretkete.

Ignac je z navdušenjem pripovedoval, kako so lani na tekmovalju v koncertnem igranju na Norveškem videli, kaj lahko zmoge godba. Sicer pa so tudi sami že dosegli mednarodne uspehe. Prav lani so v norveškem Hammerju na svetovnem tekmovalju dosegli 3. mesto v svoji kategoriji, prejšnji teden pa so se odpravili na Nizozemsko, kjer so nastopili na mednarodnem folklorinem v glasbenem festivalu. Vedo, da je še kako pomembno, če niso "zaprti" le v domači log, pač pa da pogledajo tudi na tuje. Glasbeniki trebanjske godbe veliko nastopajo, še posebej v letosnjem jubilejnem letu, pa vendar se Ignac spominja, da so bili najbolj zasedeni v 80-ih, ko so poleg ostalih približno 15 nastopov igrali tudi na 35 pogrevih na leto.

Domače mesto bi težko brez svoje godbe, zato upravičeno nosi ime Občinski pihališki orkester Trebnje. Čeprav morajo glasbeniki sami iskati sredstva preko sponzorjev, kar v današnjih časih ni enostavno, pa vendarle 70 odstotkov prispeva občina, kar je jasen dokaz, da so občani godbo vzeli za svojo. In dokler bodo primeri, kot je družina Škoda, iz katere trenutno v godbi igra 5 članov, bo trebanjska godba prav gotovo praznovala še veliko rojstnih dnevov. LIDIA MURN

## Zaradi miniranja poškodovane hiše

Po zraku so do 600 m daleč letele skale, težke tudi 20 do 50 kg

DOBREPOLJE - V kamnolomu v Predstrugah je 5. julija ob 12.04 zaradi miniranja dobro počilo, kamenje pa je nosilo kar do 600 m daleč in je poškodovalo nekatere stanovanjske hiše, avto, cesto, dvorišča, poti in zelenje površine. Na srečo ni bilo človeških žrtev.

Vaščani si od strahu še po nekaj dneh niso opomogli. Bili so ogorenčeni in so v pondeljek, 8. julija, zaprli cesto, ki vodi od glavne ceste do kamnoloma. Protest zaradi dogodka so naslovili na Republiški inšpektorat, Komunalno podjetje Ljubljana (lastnik kamnoloma), Občino Dobrepole in okoljevarstvenega inšpekторata.

Občani Predstrug zahtevajo mirno in varno življenje v svoji vasi ter izpolnitve dogovora izpred treh let, ki se nanaša na miniranje, hrup in prah. V času, ko to poročam, še ni znano, zakaj je prišlo do tega neljubega dogodka.

## KAR V GOZD PO DRVA

NOVO MESTO - 25-letni A. H. iz Gribelj je utemeljeno osumljen, da je februarje letos v gozdru pri Gribelj posekal 30 kubičnih metrov smrekove in hrastove hlevodvine, nato pa les prodal.



POČITEK PO SPRAVILU - Letosnjem vremenu je nasploh kislo, pa naj bo spomladali ali poleti. Pomlad je bila sicer dobra za bujno rast trave, slaba pa za košnjo oziroma za sušenje, saj je bilo v času košnje res težko ujeti nekaj dni skupaj brez dežja. Poletje, vsaj do sedaj, pa ni nič boljše, raje še bolj deževno in neprizazno. Na sliki: Udovčevi iz Hrušice so v času košnje pohiteli in še ne čisto suho mrvo ob grožnji z dežjem pospravili v kozolec, kjer se je do konca posušila. Takole pa so vrli kosti malo počili po opravljenem delu. (Foto: A. B.)

STRELJAL V ZRAK

NOVO MESTO - 63-letni Stanislav B. iz Hudej je utemeljeno osumljen povzročitve splošne nevarnosti, ker se je v sredo, 3. julija, okoli 20. ure v romskem naselju Hudeje sprl z Romi, nato pa pizza pasu potegnil pištolo, jo napolnil z naboji in večkrat ustrelil v zrak. Po dogodku je orožje skril. Policiisti so mu orožje zasegli.

Bralka iz Novega mesta (ime v uredništvu) je nedavno dobila odločbo o otroškem dodatku. Zanima jo, kje so v naši državi tisti, ki bi preverjali, kdo ima v resnicih kake prihodke. Sama namreč ve za primer, ko imajo družine podjetje in z njim dobro živijo (dober avto, hiša, dopusti v tujini), pa vendar dobijo večje otroške dodatke kot delavec s slabim plačem. "To je goljufija! Najprej ne prikazujejo prihodkov in ne izdajajo računov, nato pa še dobijo socialne dodatke in se nam smejijo, da celo večje kot mi." O tem pojavu, ki močno skeli državljane, pišemo na drugem mestu.

Z veseljem je prispevek "Veliko srce Nadje Vreček" prebrala Petričeva iz Črnuč in meni, da je A. Košmrlj poročilo zelo lepo napisal. Žal je pozabil navesti, kdaj je predsednik države odlikoval upokojeno učiteljico, zaradi česar se velja bralecem opravičiti.

Bralka ima tudi letos možnost, da z vlogo na posebnem obrazcu, ki ga dobi na davkariji, zaprosi za odpis doplačila. Pogoji za odpis so finančni in vsebinski. Bralka naj se na davkariji pozanima o njih. Po naših informacijah je meja v znesku 23.774 tolarjev prihodkov na člena gospodinjstva, zato je pomembno, če živi v skupnem gospodinjstvu še s kom. Če delno presega to mejo, lahko naveže tudi druge okoliščine, zaradi katerih bi lahko prišlo do odpisa, npr. zdravstvene težave, delno vzdrževanje otrok itd.

Bralka ima tudi letos možnost, da z vlogo na posebnem obrazcu, ki ga dobi na davkariji, zaprosi za odpis doplačila. Pogoji za odpis so finančni in vsebinski. Bralka naj se na davkariji pozanima o njih. Po naših informacijah je meja v znesku 23.774 tolarjev prihodkov na člena gospodinjstva, zato je pomembno, če živi v skupnem gospodinjstvu še s kom. Če delno presega to mejo, lahko naveže tudi druge okoliščine, zaradi katerih bi lahko prišlo do odpisa, npr. zdravstvene težave, delno vzdrževanje otrok itd.

B. D. G.

## Sova Mica in njen dom

Ko je padel oreh, je brez doma ostalo pet sovic - Dve sta preživel - Piko na Fabinčevi lipi, Mica v delavnici



RAZBITA VRATA - Na fotografiji so garažna vrata nove hiše Julijana Vidmarja v Predstrugah. Lastnik živi in dela v Švici. Hiša in škodo nam je pokazal nečak lastnika Julian Mlakar, ki je vrata zasilno zavaroval z deskami. Ob hiši, ki je kakih 600 do 800 m od kamnoloma in v njej, je bil pravi kaos. (Foto: J. Prince)

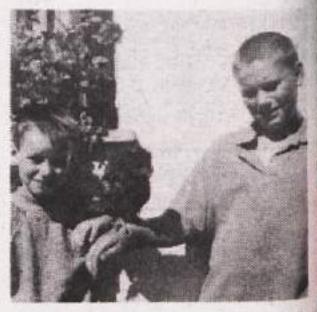
## ŠE V ZADNJO VAS ELEKTRIKA

KOČEVJE, OSILNICA - Na območju RTP Ribek posodablja Elektro Kočevje 7,5 km 20 KV daljnovenoda, hkrati pa uresničujejo program, da morajo imeti vasi na slovenskem obrežju Kolpe in Čabranko električno. Predvidoma bodo dela veljala okoli 55 milijonov tolarjev, dokončana pa bodo jeseni. V okviru teh del bo dobila električno še zadnja vasica na Kočevskem, to je Srobotnik, ki je na meji med osilniško in kočevsko občino. Ni znano, če ni to morda celo zadnja vas na Slovenskem, ki je bila doslej brez elektrike.

ČRNC PRI BREŽICAH - Pri Fabinčevih v Črncu imajo vse živali, ki na kmetijo sodijo, poleg tega pa še nekaj manj običajnih. Mednje prav gotovo sodi nenavadna prebivalka kmetije - sova Mica. Njeno najbolj običajno prebivališče je v gospodarjevi delavnici, kjer se najraje guga na gibljivem delu stroja.

Mica je postala Fabinčeva, ko je bila še čisto majhna v družbi štirih drugih sovic. Fabinčevi so moral posekat oreh za hišo in so pri tem v drevesu našli mlade sove. Obdržali so jih pri hiši, vendar sta preživel samo dve - Piko in Mica. Piko je rastel, dorastel in odletel v svobodo, medtem ko Mica te sreče ni imela, saj ji je domača kokoš pohabila perut. Tako je priklenjena na domačijo, kjer sta je vesela predvsem osemletna Sonja in enajstletni Marko.

Mica se najraje in najpogosteje sladka s pljuči, včasih pa se ji pri pojedini pridruži tudi Piko, ki domačijo večkrat obišče. Ni namreč odletel prav



NJUNA PRIJATELJICA MICA - Marko in Sonja sta se komaj zedinila, kateri od njiju bo držal Mico za fotografiranje, potlej pa sta še povedala, da bo Mica kmalu starč že dve leti in bo posivel, kot je to za sove običajno.

"Škoda, da niste priski bolj pod večer," je menil Marko, "bi poklical še Pika." (Foto: B. D. G.)

daleč, saj si je nov dom poiskal na bližnji lipi. Marko ga zna na prav poseben način (rekli bi z gorivico sov) poklicati in Piko rad prileteti, čeprav ne potrebuje oskrbe, saj je dober lovec miši.

B. D. G.

## Končan tabor nadarjenih

"Idee brez meje" za mlade raziskovalce in kiparje - Novosti

KOSTEL - S slovesnostjo pri osnovni šoli v Fari so v soboto, 6. julija, obeležili zaključek tabora za nadarjene učence iz Slovenije in tujine pod imenom "Idee brez meje - Kostel '96". Tabor se je pričel 22. junija, v primerjavi z lanskim pa je prinesel nekaj pomembnih novosti.

Poleg pričetka uresničevanja dolgoročnejšega projekta tabora je bila novost letošnjega tabora tudi postavitev stalne razstave v parskih del. Otroško formo vivo, ki je svoj prostor našla ob osnovni šoli v Fari, so uradno odprli na sobotni slovesnosti ob zaključku tabora, pomenila pa bo vzpostavitev vseh prihodnjih udeležencev tabora, ki bo zopet prihodnje leto.

M. L.-S.

## KRUHA IN IGER

METLIKA - "Igre so že, le še kruh manjka," si je najbrž mislil "duhovitez", ki je na reklamnem panoju na mestni križišči pri stari samoposredni trgovini prebiral program metliških poletnih kulturnih prireditev. Ob pestrosti kulturne in druge ponudbe si očitno ni mogel kaj, da ne bi med kovinsko ogrodje, na katerega je pritrjen pano, nagnil kruh, ki ga je očitno že presti. Upajmo, da ne tudi kulture.

## SMEH JE POL ZDRAVJA

Šale izbira Bojan Ajdu

## STRELJAL V ZRAK

NOVO MESTO - 63-letni Stanislav B. iz Hudej je utemeljeno osumljen povzročitve splošne nevarnosti, ker se je v sredo, 3. julija, okoli 20. ure v romskem naselju Hudeje sprl z Romi, nato pa pizza pasu potegnil pištolo, jo napolnil z naboji in večkrat ustrelil v zrak. Po dogodku je orožje skril. Policiisti so mu orožje zasegli.

## Dolenjske novice.

1885-1919

kratkočasnice izbral Jože Dular

### Obljuba

Žena: "Če jaz prej umrjem kot ti, ali boš šel za pogrebom?"  
Mož: "Zakaj vprašaš, saj vendar veš, da z velikim veseljem!"

### Dvooumno

Tujec: "Dovolite, da bi smel pogledati starine v tem gradu?"  
Služabnik: "Mi je tako žal, ker milostiljive in njene hčere ni doma."

### Strupen jezik

Botra: "No, Jožek, glej, kako lepih odpustkov sem ti prinesla, ali zdaj moraš mi lep poljubek dati!"

Jožek se le odmikuje.

Oče: "Takoj moraš botrici poljubek dati."

Jožek: "Ne upam si, oče, ker ste rekli, da imajo botrica strupen jezik."

### V lekarni

Gospa: "Ali imate kak dober pomoček zoper podgane?"

Lekarnar: "Imam in ga vam prav posebno priporočam: dober je, zanesljiv in redilen!"

### Pametnejši kot gospodar

Prvi lovec: "Pes mojega gospodarja je bolj pameten kakor gospodar."

Drugi lovec: "Verjamem, saj sem jaz tudi že imel takega psa."

### Od zadaj

Mesec Moravec se je dal fotografirati od zadnje plati. Prijatelj ga je vprašal, zakaj?

"I, od spred se vidim v ogledalu!"

## Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Dobrega imena ne kupi niti 35.000 mark - "Reklam nisem naročil!" - Komu otroški dodatek in komu ne? - Nadaljevanka o Zali, zadnji del - Od kod denar za doplačilo dohodnine?

Med bralcem Dolenjskega lista je očitno kar močno odmevalo sojene. Delovi novinarji Zdenki Lindič Dragič, ki jih je visoko odškodnino toži novomeški župan Franci Končilja. Ob zadnjem skoraj ni bil bralec, ki ne bi prebral poročila in izrazil ogorčenje nad županovimi zahtevami.

Jože iz Novega mesta meni, da se dobro ime ne kupuje z markami, ampak z dobrimi deli, ki jih ne more nadomestiti iztoženih 35.000 mark. Sporočil nam je še, da je naročen na čašopis in ne na priložene reklame. Še posebej ga moti zadnja barvana reklama za cigarete, in to celo tako, da bo, če kaj takega spet dob, odjavil Dolenjski list. Ob tem povejmo samo to, da naša država dovoljuje rek-

## Halo, tukaj

## DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralecem. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žulti, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - poklicite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068)323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnih.

Zdravnik ogleduje bolnika, ki je pretirano debel, in ga vpraša,

"Koliko ste imeli doslej največ kilogramov?"

"Sto deset," odgovori bolnik.

"In koliko najmanj?" zanima zdravnik.